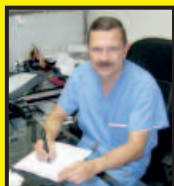
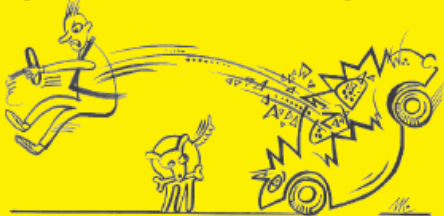

LECZENIE POWYPADKOWE

Dariusz Nasiek MD

Leczenie bólu / Neurologia
Ekspert prawno-medyczny
Biegły sądowy

973-773-7730

January 26, 2024 | Volume XXII | Issue 2 | FREE | BiałyOrzeł24.com

NEW JERSEY / PENNSYLVANIA EDITION

BIALY WHITE EAGLE ORZEŁ

Skauci z całego świata
przyjadą do Polski!
Zapowiedź 26. Światowego
Jamboree

➔ str. 8

Piotr Praszkowicz
z Manhattanu poprowadzi
jako Wielki Marszałek
Paradę Pułaskiego 2024

➔ str. 20-21

Wyższe opłaty za wjazd
do Nowego Jorku

➔ str. 39

Amazon podsumowuje 10 lat
obecności nad Wisłą i prognozuje:

„Polska 20. gospodarką świata”

Polska jest na dobrej drodze, aby stać się 20. największą gospodarką świata. W Amazon nie tylko rozumiemy rosnące znaczenie tego kraju w globalnym krajobrazie gospodarczym – my również odegramy w tym znaczącą rolę – można przeczytać w raporcie amerykańskiego giganta branży e-commerce, w którym podsumowuje dekadę swojej obecności w Polsce. Czy te przewidywania dotyczące rosnącego znaczenia polskiej gospodarki są trafne?

Czytaj ➔ str. 23

Amazon

W ciągu 10 lat działalności Amazon zainwestował w Polskę 20 mld złotych i stworzył ok. 70 tys. miejsc pracy

**POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA
NA DOMY W STANIE FLORYDA**

**GERARD
SCHEFFLER**

773-909-3346

www.gerardscheffler.com/florida
schefflergerard@gmail.com

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

**William Schwitzer
& Associates, PC**

**ZAUF AJ FIRMIE
O WYBITNYCH OSIĄGNIĘCIACH
I UDOKUMENTOWANYCH
SUKCESACH**

646-879-6490

Więcej informacji na str. 52

**GREENPOINT
INSURANCE
BROKERAGE**

MARCIN LUC

680 Manhattan Ave.
Brooklyn, NY 11222
Tel: 718-383-0306
Fax: 516-706-0206

NOWA, DOGODNA
LOKALIZACJA
DLA KLIENTÓW
Z NJ, PA I UPSTATE NY
321 Route 94 S,
Warwick, NY 10990
Tel. 845-250-0050

Szczegóły ➔ str. 48

**TWÓJ WYPADEK
TO NASZA SPRAWA**

973-303-0498 | 718-389-0450

WIĘCEJ NA STR. 3

FLORYDA: Cape Coral, Fort Myers, Naples i okolice

Jones & Co. Realty

Vito Kostrzewski - Realtor

Ich spreche deutsch/mówię po polsku!

1342 Colonial Blvd., H-59
Fort Myers, FL 33907

Mobile: 239-910-5400
Office: 239-415-5881
Fax: 877-329-8486

www.FloridaHomeParadise.com
vitorealtor@vitofl.com

**POŻYCZKI I PRZEFINANSOWANIA
NA DOMY W STANIE FLORYDA**

GERARD SCHEFFLER
CELL: (773) 909-3346
NMLS# 219524

www.GERARDSCHEFFLER.COM/FLORIDA
SCHEFFLERGERARD@GMAIL.COM

20 LAT
DOŚWIADCZENIA
NOWIE PO POLSKU

KUPNO • SPRZEDAŻ • INWESTYCJE

- pożyczki na kupno domów jednorodzinnych
- pożyczki na nieruchomości inwestycyjne
- pożyczki w całym stanie Floryda
- przefinansowania

GRU Financial Corp. 1410 Higgins Rd. #103, Park Ridge, IL 60068
NMLS: 189514

UPRAWNIENIA BUDOWLANE

Pomagam przy uzyskaniu uprawnień budowlanych w NYC i CT typu OSHA, SST, wózki widłowe, rusztowania, LEAD oraz Flager.

Po więcej informacji proszę o kontakt

 (860) 410-6024

PLANY MEDYCZNE MEDICARE

Medicare ulega zmianom każdego roku!
Czy otrzymujecie wszystkie należne Wam benefity?
Sprawdźcie to u doświadczonego brokera,
autoryzowanego do oferowania planów dla seniorów.

Zadzwoń jeszcze dziś, aby umówić się na spotkanie
NOWY JORK: 718-383-0314 NEW JERSEY: 201-771-8008

**BEZPŁATNE
KONSULTACJE**

GREENPOINT
SENIOR
SERVICES

Stanisław Gil

AUTORYZOWANY BROKER

Medicare

194 Nassau Ave, Brooklyn, NY 11222,
Email: metstan@yahoo.com

Licencjonowany Broker Autoryzowany
do Oferowania Planów Medicare

WinDoorfull
Imports Inc

We help turn your
ideas into reality

Let **WinDoorfull** makes it **WONDERFUL!**

- Najwyższej jakości okna dwu szybowe białe i czarne,
- Drzwi balkonowe jednoskrzydłowe, french door i drzwi przesuwne,
- Nowoczesne drzwi zewnętrzne i wewnętrzne,
- Rolety Dzień-Noc,
- Moskitiery do okien i drzwi,
- Rolety zewnętrzne na okna i drzwi,
- Rolowane bramy garażowe,
- Polskie dachy i rynny,
- Panele betonowe 3D

97-38 99th Street Ozone Park, NY 11416
800 River Drive Garfield, NJ 07026

www.windoorfull.com

Contact Us Now
NYC 716-404-3300
store@windoorfull.com
NJ 973-246-4875
storenj@windoorfull.com

WYPADEK NA BUDOWIE

- Workers' Compensation (odszkodowania pracownicze)
- Wszelkie wypadki na placu budowy
- Wypadki samochodowe
- Social Security Disability (renty inwalidzkie)

Zapraszamy na **bezpłatną konsultację** do kancelarii prawnej **Adwokata Andrzeja Kamińskiego**, który w sprawach dotyczących chorób zawodowych i wypadków w pracy reprezentował tysiące poszkodowanych klientów. Mec. Andrzej Kamiński przy współpracy z Gregory J. Cannata, LLP poprowadził sprawy Workers' Compensation w sprawach poszkodowanych przy oczyszczaniu World Trade Center (WTC) po ataku 9/11. Gregory J. Cannata, LLP wywalczył dla 82 robotników odszkodowania na sumę **\$53,000,000**. **47 z poszkodowanych pracowników było Polakami!** Otrzymali odszkodowania i renty workers' compensation. Nadal oba biura wspólnie walczą o odszkodowania z tytułu wypadków i **WTC Zadroga Act**.

Dyżur powypadkowy lub nagłe, kryminalne sprawy, 24-godzinny, 7 dni w tygodniu, tel: 973-303-0498

O skuteczności kancelarii prawnej świadczą jej wyniki

Tel: 718-389-0450

Adwokat Andrzej Kamiński we współpracy z **Gregory J. Cannata & Associates, LLP** reprezentuje pracowników oraz nieubezpieczonych pracodawców w stanach New York i New Jersey.

Przykładowe wygrane kancelarii Gregory J. Cannata & Associates, LLP.

\$58,000,000

dla pracowników Unii Local 85 i 78 po oczyszczaniu WTC po 9/11 – ugoda

\$15,800,000

dla pasażera rannego w wypadku komunikacyjnym – ugoda

\$10,000,000

dla dziecka pobitego w domu – ugoda

\$5,250,000

wypadek na budowie do niezabezpieczonego szybu windy, obrażenia, poważne złamanie nóg – ugoda

\$3,750,000

wypadek z niezabezpieczonej drabiny, obrażenia i uraz mózgu – ugoda

\$3,000,000

pieszy potrącony przez rowerzystę, obrażenia uraz mózgu – ugoda podczas mediacji

\$2,475,000

wypadek ze złamanego stopnia rusztowania, obrażenia uraz kręgosłupa – ugoda

\$2,400,000

uraz spowodowany przez wyrzutnię wody pod wysokim ciśnieniem, poważne obrażenia ręki – ostateczna ugoda

Poprzednie rezultaty nie gwarantują podobnych wyników. Reklama adwokata.

110 Greenpoint Avenue
Brooklyn, NY 11222
tel: 718-389-0450

www.kaminskilawfirm.com

Bezpłatna konsultacja we wszystkich sprawach wypadkowych

ADWOKAT
ANDRZEJ KAMINSKI

GREGORY J. CANNATA
& ASSOCIATES, LLP

WSTĘP

MARCIN BOLEC
REDAKTOR
NACZELNY

Parafrazując znane powiedzenie, można stwierdzić, że w lutym wszystkie polonijne drogi prowadzą na Florydę. W pierwszy weekend lutego w Miami będą miały miejsce dwie duże imprezy: kolejna edycja Kongresu 60 Milionów – wydarzenia mającego na celu integrację polskich i polonijnych środowisk biznesowych – oraz Międzynarodowego Balu Polonaise organizowanego przez Amerykański Instytut Kultury Polskiej w Miami. Choć formuła tych wydarzeń jest zgoła inna, to oba gromadzą co roku licznych reprezentantów amerykańskiej Polonii i polonijnych organizacji, dyplomatów, liderów biznesu i polityki z USA i z Polski oraz przedstawicieli świata sztuki, sportu i nauki. Oba stanowią wyjątkową okazję do wymiany myśli i doświadczeń oraz nawiązania nowych kontaktów, które w przeszłości niejednokrotnie przeradzały się w owocną współpracę na gruncie biznesowym. Bal ma ponad 50-letnią tradycję, Kongres 60 Milionów jest w porównaniu do tego inicjatywą stosunkowo nową, jednak oba wydarzenia są w mojej opinii warte uwagi. Ze szczególną relacją z nich na pewno będą mogli się Państwo zapoznać na łamach kolejnych wydań „Białego Orła”.

W tym natomiast wydaniu chciałbym zwrócić Państwa uwagę na

artykuł otwierający ten numer oraz materiał, który z nim poniekąd koresponduje (str. 23-25). Choć materiały te poruszają różniące się od siebie kwestie, to łączy je wątek ogromnego potencjału, jaki posiada polska gospodarka. Mając w pamięci jeszcze czasy słusznie minionego ustroju oraz zachłanny pościg Polski „za Zachodem” w latach 90. ubiegłego wieku, z tym większym podziwem i dumą patrzę na miejsce, w jakim Polska znajduje się teraz. Nowoczesne budownictwo, śmiałe wizje, świetnie wykształceni specjaliści, wysoka jakość usług czy produktów – z tym coraz częściej kojarzy się nie tylko w Ameryce, ale i na świecie nasz kraj. Konkurencyjny rynek, jeśli chodzi o koszty działalności, również sprzyja inwestycjom, trudno się więc dziwić, że największe firmy już są w Polsce lub bacznie się tej lokalizacji przyglądają. Ale również polscy producenci czy biznesmeni coraz śmieiej wchodzą na niełatwy przecież amerykański rynek. To wszystko stwarza wiele nowych okazji i możliwości, z których mam nadzieję również Polonia będzie chciała i potrafiła skorzystać.

A ponieważ wciąż jeszcze mamy okres świątecznych spotkań i składania życzeń, to życzę Państwu, żeby ten rok przyniósł wszystkim wiele sukcesów i aby śmiałość w działaniu przynosiła oczekiwane rezultaty. •

PLUS, MINUS

POLSCY LEKARZE

Ameurykańskie Towarzystwo Chirurgii Rekonstrukcyjnej uznało operację rekonstrukcyjną (24-letniej Ukrainki, której bomba zniszczyła niemal pół twarzy) przeprowadzoną przez prof. Adama Maciejewskiego i prof. Łukasza Krakowczyka w Gliwicach za najlepszą operację na świecie w 2023 r.

BARTŁOMIEJ SIENKIEWICZ

Sąd odmówił wpisania do Krajowego Rejestru Sądowego likwidacji Polskiego Radia oraz TVP, a nowy minister kultury i dziedzictwa narodowego neguje tę decyzję. Jak podważanie orzeczeń sądu ma się do zapowiadanych zmian w zakresie przywrócenia praworządności?

WHITE EAGLE MEDIA, LLC

55 Broad St. Suite 220, New Britain, CT 06053

Sales & Editorial: (860) 223-1150

Email: info@whiteeaglenews.com

Toll Free: (800) 668-0667

www.whiteeaglenews.com

www.BialyOrzel24.com Facebook.com/BialyOrzel24

Publisher & Managing Partner

Darek Barcikowski – publisher@whiteeaglenews.com

Editor-in-Chief & Managing Partner

Marcin A. Bolec – editor@whiteeaglenews.com

Associate Editor: Joanna Szybiak

Reporters: Barbara Bilińska Bolec, Edward Bolec, Robert Strybel, Halina Kossak, Halina Głowacka, Anna Miler, Tomasz Ryzner

Contributors: Robert Rothstein, Tomasz Moczerniuk, Marek Kania, Sylwia Wadach Kloczkowska, Robert Iwanicki, o. Michał Czyżewski, Janusz Romański, Paweł Markiewicz, Catherine Blinder, Marcin Żurawicz

Office Manager: Susan Carlo

Circulation Manager: Anna Górecka

Media Planner: Izabela Wróblewski

Graphics: Tomasz Świętoniowski, Zbigniew Czeranowski

Advertising: Helena Boczoń

The White Eagle is a biweekly publication of White Eagle Media LLC. The content of this publication may not be reprinted or re-transmitted in whole or in part without the expressed written consent of the publisher. White Eagle Media assumes no responsibility for advertising content or errors but will reprint whatever part of the advertisement needs corrections if written notice is submitted within a week of the date of publication. Annual subscriptions are available at the rate of \$89. Semiannual subscriptions are available at a rate of \$49.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

Projekt „Polska platforma medialna w USA - Wydania prasowe” realizowany przez Fundację Wolność i Demokracja.

Publikacja wyraża jedynie poglądy autora/ów i nie może być utożsamiana z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii Prezesa Rady Ministrów.

KURSY WALUT:

1 USD = 4.00 PLN | 1 PLN = 0.25 USD

Źródło: Narodowy Bank Polski. Kursy z 2 dni przed datą wydania.

ULEGŁEŚ WYPADKOWI?

Dzwoń teraz po bezpłatną konsultację w języku polskim!

NASZE WYGRANE

\$5,400,000

Poślizgnięcie i upadek, operacja zespolenia kręgosłupa lędźwiowego, stymulator rdzenia kręgowego

\$3,900,000

Wypadek ciężarówki na I-95, śmierć niemowlęcia i złamanie nóg wymagające operacji

\$3,500,000

Pracownik budowlany spadł z wysokości 20 stóp i doznał obrażeń szyi i pleców

\$3,000,000

Wypadek i potknięcie się na Bronxie, powodujący obrażenia szyi i ramion

- Wszystkie rodzaje wypadków
- Wypadki na budowie
- Workers' Compensation
- Wypadki samochodowe
- Disability - inwalidztwo
- Błędy medyczne

POLSKI ADWOKAT W POLSKICH DZIELNICACH

Ewelina Sierzputowska

BROOKLYN • QUEENS • MANHATTAN

www.AdwokatWypadek.com

Twój status
imigracyjny nie
ma znaczenia

BEZPŁATNA KONSULTACJA

Dzwoń: 718-306-6703

Ambasador USA w Polsce spotkał się z nowym ministrem sprawiedliwości

Mark Brzezinski chwali Adama Bodnara

 Ministerstwo Sprawiedliwości

Współpraca nowego ministra sprawiedliwości Adama Bodnara z Markiem Brzezinskim, ambasadorem Stanów Zjednoczonych w Polsce, zapowiada się dobrze. Panowie spotkali się 10 stycznia w Warszawie i omawiali m.in. ukaranie odpowiedzialnych za napad na Ukrainę i kwestie praworządności.

Marek Brzezinski pogratulował Adamowi Bodnarowi nowego stanowiska. Podkreślał również, że USA i Polskę łączy zaangażowanie na rzecz praworządności i niezawisłości sądów. O tym, jak ważne są dobre stosunki polsko-amerykańskie, zapewniał natomiast Adam Bodnar. – Cieszę się, że pan ambasador Mark Brzezinski pozytywnie ocenia działania resortu prowadzące do przywrócenia w Polsce praworządności – powiedział minister sprawiedliwości.

Jak informuje biuro komunikacji i promocji ministerstwa, spotkanie miało przebiec w przyjaznej atmosferze, a obie strony podkreśliły znaczenie silnego polsko-amerykańskiego sojuszu, zwłaszcza w kontekście obecnych zagrożeń dla demokratycznego świata. Chodzi tu głównie o wojnę w Ukrainie.

Mark Brzezinski oraz Daniel Lawton, zastępca Szefa Misji w Ambasadzie USA w Polsce, który także uczestniczył w spot-

kaniu, byli pod wrażeniem solidarności Polaków wobec tych, którzy musieli uciekać przed koszmarem wojny. Minister Sprawiedliwości Adam Bodnar podkreślał, że Polska udzieliła Ukrainie pełnego wsparcia politycznego, jak i militarnego. Niezwykle ważne było zachowanie w tym ciężkim czasie zwykłych ludzi, którzy wpuścili uchodźców pod swój dach.

Odpowiedzialni za ten koszmar powinni zostać ukarani. – Temat pociągnięcia do odpowiedzialności osób odpowiedzialnych za zbrodnie popełnione na terytorium Ukrainy traktujemy z najwyższą powagą. To kwestia elementarnej sprawiedliwości – zapewniał Adam Bodnar. Podkreślił, że Polska oraz Stany Zjednoczone będą w tych sprawach ściśle współpracować z przedstawicielami ukraińskiego wymiaru ścigania.

Dla ambasadora Marka Brzezinskiego bardzo istotne są kwestie związane z respektowaniem zasady praworządności oraz niezależności wymiaru sprawiedliwości. Przedstawiciel amerykańskiej administracji rządowej jest pod ogromnym wrażeniem tego, jak wysoka była frekwencja podczas jesiennych wyborów parlamentarnych. – Pokazały bowiem, że Polki i Polacy chcą powrócić na drogę demokratycznego państwa prawa – odparł minister sprawiedliwości. I zaznaczył, że zasada trójpodziału

Minister sprawiedliwości Adam Bodnar (z lewej) oraz Mark Brzezinski, ambasador USA w Polsce, byli zadowoleni ze spotkania

władzy musi być bezwzględnie respektowana. – Ograniczanie niezależności sądów i organizacji pozarządowych należy ocenić jako zagrożenie dla ustroju demokratycznego państwa – zaznaczył.

Na spotkaniu omawiano współpracę ekstradycyjną ze Stanami Zjednoczonymi. Minister Sprawiedliwości pozytywnie ocenił dotychczasową współpracę z USA

w wykonywaniu wniosków o ekstradycję. Zapowiedział również stworzenie programów, w ramach których sędziowie i prokuratorzy z Polski będą mogli skorzystać z wiedzy i doświadczenia swoich odpowiedników w Stanach Zjednoczonych. Pomysł spotkał się z zainteresowaniem i aprobatą ambasadora Brzezińskiego.

 KIN

Orkiestra Jurka Owsiaaka zagra już w niedzielę, sztaby w ponad 20 krajach

32. Finał WOŚP

Podczas 32. Finału Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy działać będzie 1685 Sztabów (o 32 więcej niż przed rokiem). Sto z nich zlokalizowanych będzie poza granicami Polski, w tym także w Stanach Zjednoczonych.

Celem zbiórki są płuca po pandemii – środki zebrane przez wolontariuszy WOŚP-u przeznaczone zostaną na zakup urządzeń dla oddziałów pulmonologicznych dla dzieci i dorosłych. Mottem akcji jest „Tu wszystko gra OK!”. Cel zbiórki od początku

grudnia zasilic można poprzez kanały elektroniczne.

Centrum działań w Warszawie będą błonia PGE Narodowego, gdzie powstanie studio główne, z którego nadawana będzie transmisja telewizyjna i internetowa, oraz scena, na której zaprezentuje się kilkunastu wykonawców.

Wbrew wcześniejszym sygnałom finał WOŚP zagra także w Chicago. Odbędzie się 28 stycznia, a sama kwesta w sobotę 27 stycznia. Finał organizowany jest w Art Gallery Kafe, 127 Front St, Wood Dale, IL 60191.

– Prowadziłem finał orkiestry jako dziennikarz-konferansjer od roku 2007. Kiedy Ju-

rek usłyszał, że orkiestra może nie zagrać, bo jest mało czasu na rejestrację sztabu itd., powiedzieliśmy wspólnie, że tak być nie może – powiedział Sergiusz Zgrzębski, koordynator Finału WOŚP Chicago.

– Wielka Orkiestra to po osobach papięza-Polaka czy Lecha Wałęsy najbardziej rozpoznawalny znak Made in Poland, a dla nas na obczyźnie jest rodzajem świeckiej tradycji, przypominającej o potrzebach naszych rodzin w Polsce. Po pandemii koronawirusa są one ogromne i z dumą zbieramy na płuca po pandemii – dodał pochodzący z trójmiasta muzyk.

 TOM

Duda i Sikorski gościli na 54. Światowym Forum Ekonomicznym w Davos

Polska była widoczna

 prezydent.pl

Zachęcamy do inwestycji w regionie Trójmorza, w szczególności w naszym kraju – powiedział w Davos prezydent Andrzej Duda. W szwajcarskim kurorcie rozmowy odbył też Radosław Sikorski, szef polskiego MSZ.

Podsumowując udział w Forum, prezydent wyraził zadowolenie, że Polska była widoczna podczas konferencji. Podczas Forum zachęcał do inwestycji w regionie Trójmorza, w szczególności w naszym kraju. – Ważne jest to, aby ta część Europy się rozwijała – powiedział prezydent, zwracając uwagę, że w ocenie ekspertów prognozy rozwoju Europy środkowo-wschodniej są bardzo dobre.

Andrzej Duda pod Alpami spotkał się m.in. z Dorinem Receanem, premierem Mołdawii. Rozmawiano o perspektywie akcesji tego kraju do Unii Europejskiej. Prezydent podkreślił, że przyjęcie Mołdawii i Ukrainy do UE jest jednym z priorytetów polskiej prezydencji w Radzie UE w 2025 r.

Andrzej Duda spotkał się w Davos także z Wołodymyrem Zełenskim. Z prezydentem Ukrainy rozmawiał o tym, jakie wsparcie potrzebne jest Ukrainie, by zdołała się obronić przed rosyjską agre-

Andrzej Duda odbył w Davos serdeczną rozmowę z Wołodymyrem Zełenskim

sją. – Rozmawialiśmy o tym, jaka jest sytuacja, na froncie i społeczna – zaznaczył.

Radosław Sikorski w Davos spotkał się m.in. z Jensem Stoltenbergiem, sekreta-

rzem generalnym NATO. Rozmowa skupiła się wokół tematów umocnienia wschodniej flanki NATO oraz wdrażania postanowień szczytu w Wilnie.

 TOM

Minister edukacji odwołała już wszystkich kuratorów oświaty z czasów rządów PiS
Zmiany w edukacji

 gov.pl

Nowa minister edukacji Barbara Nowacka odwołała wszystkich kuratorów oświaty powołanych za czasów rządów PiS

Barbara Nowacka, która zastąpiła Przemysława Czarnka na stanowisku ministra edukacji, przystąpiła do wprowadzania zmian w systemie szkolnictwa z dużą energią. W ciągu miesiąca odwołała już wszystkich 16 kuratorów oświaty z czasów rządów PiS.

Jako pierwsza stanowisko straciła małopolska kurator oświaty Barbara Nowak, która została odwołana przez Nowacką 15 grudnia. Wtedy też nowa minister zapowiedziała odwołanie pozostałych 15 kuratorów.

Nowi kuratorzy wyłonieni zostaną w konkursie.

 JS

Wystawa o rodzinie bohaterskich Polaków prezentowana w siedzibie Parlamentu Europejskiego w Strasburgu

Pamiętaj o Ulmach

 ipn.pl

W Strasburgu podczas sesji plenarnej europarlamentu zainaugurowano wystawę pt. „Ulmowie – Polscy Samarytanie”, poświęconą tragicznej historii rodziny Wiktorii i Józefa Ulmów.

Wystawę o rodzinie z Markowej k. Łańcuta zorganizowała Beata Kempa. Europosłanka (PiS) przypomniła, że we wrześniu odbyła się beatyfikacja Ulmów i jest to pierwszy przypadek w historii Kościoła, gdy beatyfikowano całą rodzinę.

– Chronili Żydów, chronili tych, którzy uciekali przed oprawcami – Niemcami, tych, którzy nie mieli już donikąd drogi, którzy mogli zginąć w obozie zagłady, mogli zostać zastrzeleni w każdej chwili – mówiła organizatorka wystawy.

Dr hab. Dariusz Iwaneczko, dyrektor rzeszowskiego oddziału Instytutu Pamięci Naro-

dowej, zauważył, że patrząc na fotografie autorstwa Józefa Ulmy, śledzimy losy z pozoru zwykłej rodziny, ale jednocześnie wyjątkowej.

– Józef i Wiktoria Ulmowie nie byli bierni wobec okrutnego biegu historii. Stali się jej aktywnymi uczestnikami, dostrzegając innych, którzy potrzebowali pomocy. Stanęli po stronie dobra i sami dzielili się dobrem z innymi. Narodowość, wyznanie, różnice kulturowe w obliczu terroru niemieckiej okupacji stały się nieważne – powiedział dyrektor rzeszowskiego oddziału IPN.

W 1942 roku Niemcy zgładzili większość Żydów z Markowej. Dziewięć polskich rodzin nadal ich jednak ukrywało u siebie. Jedną z nich byli Ulmowie. 24 marca 1944 roku rodzinę, w tym sześcioro małych dzieci i ich będącą w ciąży matkę, oraz ukrywanych przez nich Żydów, w tym dzieci, zamordowali niemieccy żandarmi.

 TOM

We wrześniu ubiegłego roku nastąpiła beatyfikacja rodziny Ulmów

W 2027 r. w Gdańsku odbędzie się 26. Światowe Jamboree Skautowe

Harcerze z całego świata przyjadą do Polski!

Podczas uroczystej Ceremonii Zamknięcia 25. Światowego Jamboree Skautowego w Korei Południowej w 2023 roku Związek Harcerstwa Polskiego oficjalnie przejął flagę Światowej Organizacji Ruchu Skautowego. Oznacza to, że Polska po raz pierwszy będzie gospodarzem kolejnego Światowego Jamboree Skautowego, które odbędzie się w 2027 roku w Gdańsku pod hasłem „Bravely”.

– Przejęcie flagi Światowego Jamboree Skautowego przez ZHP było wyjątkowym i historycznym momentem nie tylko dla naszej organizacji, ale i dla całego kraju – przyznaje hm. Martyna Kowacka, naczelniczka ZHP. Flagę przejęła druha z Gdańska i druha z Podkarpacia. – To pokazuje, że wszyscy, od morza aż po Bieszczady jesteśmy gospodarzami – zapewnia

Martyna Kowacka. Jamboree 2027 odbędzie się w Gdańsku. Hasło zlotu brzmi „Bravely” i ma inspirować młodych ludzi do odważnego podejmowania wyzwań, stawania w obronie swoich wartości oraz podejmowania odpowiedzialności za przyszłość planety.

Światowe Jamboree Skautowe to jedno z najważniejszych wydarzeń dla skauetek i skautów z całego świata, organizowane co cztery lata w różnych częściach globu. Zlot gromadzi 50 tys. osób., głównie harcerzy w wieku od 14 do 17 lat. To okazja do rozwoju, zawierania przyjaźni na całe lata, zdobywania wiedzy o innych krajach i umiejętności na całe życie.

Przygotowania do imprezy już się rozpoczęły. Prezydent Polski Andrzej Duda początkiem stycznia spotkał się z członkami międzynarodowego Komitetu Do-

Kancelaria Prezydenta

Przemysław Kater/KPI

Choć 26. Światowe Jamboree Skautowe odbędą się w Polsce za 3 lata, to już trwają przygotowania do wydarzenia. Prezydent Andrzej Duda w styczniu spotkał się z przedstawicielami międzynarodowego Komitetu Doradczego Światowego Jamboree Skautowego Polska 2027

Archiwum ZHP

Na zdjęciu moment przejęcia flagi Światowej Organizacji Ruchu Skautowego przez druha z Gdańska i druha z Podkarpacia w Korei Południowej w 2023 roku

radczego Światowego Jamboree Skautowego Polska 2027 w Pałacu Prezydenckim w Warszawie. „W trakcie wydarzenia poruszono kwestie związane z przygotowaniem do jamboree, które w 2027 roku odbędzie się na Wyspie Sobieszewskiej w Gdańsku. Omówiono m.in. sprawy organizacyjne i przybliżono ideę jamboree” – informuje kancelaria prezydenta.

Przedstawiciele międzynarodowego ruchu skautowego opowiadali natomiast o swoich doświadczeniach i podzielili się sugestiami i wiedzą w zakresie przygotowań do poprzednich Światowych Jamboree Skautowych. W skład Komitetu Doradczego Światowego Jamboree Skautowego Polska 2027 wchodzi przedstawiciele polskich harcerzy i władz samorządowych, odpowiedzialni za organi-

zację World Scout Jamboree 2027, a także członkowie organizacji skautowych ze świata, m.in. ze Stanów Zjednoczonych, Meksyku, Arabii Saudyjskiej, Japonii, Danii, Szwecji i Wielkiej Brytanii.

Podczas spotkania Andrzej Duda podkreślał, że idea solidarności stanowi ważną część polskiej tożsamości. – Cieszę się, że będziemy organizatorami wydarzenia jamboree w 2027 roku. Chciałbym wyrazić uznanie dla działań wychowawczych ruchu skautowego na świecie, który skupia 57 milionów osób z 173 krajów – powiedział Andrzej Duda. I dodał, że jako Protektor Ruchu Harcerskiego od samego początku wspierał ideę i włączył się w kampanię popierającą polską kandydaturę organizacji dni jamboree.

KIN

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

sling

NAJLEPSZA POLSKA TELEWIZJA W AMERYCE!

PONAD 300 KANAŁÓW TELEWIZJI POLSKIEJ I AMERYKAŃSKIEJ!

za jedyne

**\$20
mies.**

**SLING wszędzie
i dla każdego**

Zadzwoń i zamów polską
LEGALNĄ telewizję SLING

800-524-0101

W OBIEKTYWIE

↓ CHICAGO, IL – 6 stycznia

W Domu Podhalan odbył się doroczny Oplątek zorganizowany przez Związek Podhalan w Ameryce Północnej. Na wydarzenie przybyły całe góralskie rodziny w tradycyjnych strojach.

↓ GREENPOINT, NY – 8 stycznia

Instytut Piłsudskiego odwiedziła Pippen Sardjoe – studentka z Uniwersytetu w Amsterdamie, zainteresowana polską kulturą i historią, ucząca się języka polskiego i planująca podróż do Polski.

↓ WALLINGTON, NJ – 13 stycznia

W Cracovia Manor odbyło się spotkanie opłatkowe Stowarzyszenia Podhalan New Jersey, któremu towarzyszyła świąteczno-góralska oprawa.

↓ NEW BRITAIN, CT – 14 stycznia

Po mszy św. w kościele Sacred Heart Chór Polonia Paderewski, który śpiewa już 72 lata, wykonał piękne kolędy, zbierając ogromne brawa za profesjonalne wykonanie.

↓ CLEARWATER, FL – 18 stycznia

Miłoz Gąsior, utalentowany pianista z Florydy, który dzięki muzyce przełamuje swój autyzm, miał możliwość zagrania w Galerii Muzycznej Steinway & Sons w Tampa Bay.

↓ WARSZAWA, POLSKA – 19 stycznia

Podczas wspólnej rozmowy gen. Wiesław Kukula, szef Sztabu Generalnego WP i gen. Charles Q Brown Jr, stojący na czele Sił Zbrojnych USA, dokonali oceny regionalnej sytuacji bezpieczeństwa.

↓ GREENPOINT, NY – 20 stycznia

W Centrum Polsko-Słowiańskim odbył się koncert muzyki jazzowej z udziałem Małgorzaty Staniszewskiej i muzyków z Nowego Jorku. Gościnnie wystąpił również Stan Borys.

↓ LONG BEACH, CA – 20 stycznia

Podczas dorocznego opłatkowego Kongresu Polonii Amerykańskiej Kalifornii Południowej wręczono nagrody osobom szczególnie zaangażowanym w działalność na rzecz lokalnej Polonii.

↓ KRAKÓW, POLSKA – 22 stycznia

Elon Musk odwiedził Muzeum Auschwitz-Birkenau, towarzyszył mu m.in. Ben Shapiro. Następnie miliarder wziął udział w konferencji poświęconej antysemityzmowi w Krakowie.

Organizowaliście lub braliście udział w ciekawym wydarzeniu. Chcecie, aby wiadomość o nim ukazała się w naszym „Obiektywie”?

Prosimy o przesłanie zdjęcia z krótkim opisem wydarzenia oraz informacją, kto jest autorem fotografii na adres: info@whiteeaglenews.com.

POLISH CENTER OF JOHN PAUL II

Polskie Centrum im. Jana Pawła II
Clearwater, Florida

„Przyszłość zaczyna się dzisiaj,
nie jutro”

John Paul II

**Zapraszamy na okolicznościowe spotkania, zabawy,
imprezy patriotyczne i kulturalne oraz stałe wydarzenia programowe!**

 Niedzielne Obiady
Niedziela od godz. 15:00

 Klub Seniora
Czwartek od godz. 15:00

 Polska Szkoła
Sobota od godz. 9:00

 Disco z Dj-em
Sobota od godz. 21:00

 Biblioteka
Czw/Niedz godz. 15:00-17:00

**NAJWIĘKSZY
OŚRODEK
KULTURY POLSKIEJ
NA ZACHODNIEJ
FLORYDZIE!**

SZCZEGÓLNE INFORMACJE:

Adres: 1521 North Saturn Avenue, Clearwater, FL 33755 (biuro czynne w środę, czwartek, piątek i sobotę od 11 am do 4 pm)
E-mail: PolCenterBiuro@gmail.com | **Tel.** 727-298-8609 | www.polishcenterfl.org | Polskie Centrum im. Jana Pawła II, Inc.

- ✓ ZARÓB WIĘCEJ
- ✓ ZASIL PLAN EMERYTALNY
- ✓ POWIĘKSZ ZWROT PODATKOWY
- ✓ DOŁĄCZ DO PRCUALife I CELEBRUJ Z NAMI

OTWIERAJĄC KONTO EMERYTALNE W NOWEJ SERII
LUB DOKONUJĄC TRANSFERU ISTNIEJĄCEGO KONTA

MYGA
MULTI-YEAR GUARANTEED ANNUITY
EDGE 150K — 3 LATA
5.00%* APY
3 LATA GWARANTOWANE
\$1,500 minimum wpłaty

STAR 150K — 5 LAT
6.00%* APY
1 ROK GWARANTOWANY
\$500 minimum wpłaty

ELITE 150K — 8 LAT
7.00%* APY
1 ROK GWARANTOWANY
\$500 minimum wpłaty

*MINIMUM GWARANTOWANE 3%

POLISH ROMAN CATHOLIC UNION OF AMERICA | Life Insurance, Annuities & Member Benefits
984 N Milwaukee Avenue, Chicago, Illinois 60642 | (800) 772-8632 | PRCUA.ORG |

V Konkurs Szopek Krakowskich oraz I Międzynarodowy Konkurs Kolęd w Nowym Jorku

Świąteczne tradycje w artystycznym ujęciu

 Zosia Zeleska-Bobrowski

W gościnnych progach konsulatu dzięki życzliwości konsula generalnego RP Adriana Kubickiego w sobotę, 13 stycznia, odbyły się finały V edycji Konkursu Szopek Krakowskich oraz I Międzynarodowego Konkursu Kolęd. Organizatorem obydwu konkursów jest Fundacja Nowodworskiego.

Uroczysty wieczór otworzyli inicjator konkursów Jerzy Leśniak, który wyraził zadowolenie z tego, iż z każdym rokiem zwiększa się liczba uczestników, a szopki cieszą zarówno samych twórców, jak i tych, którzy mają okazję podziwiać te dzieła, oraz wicekonsul Krzysztof Płaski. Proboszcz parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie o. Michał Czyżewski poprowadził modlitwę.

Zdjęcie grupowe organizatorów, zwycięzców i gości

Tradycja rodem z Krakowa

Oba konkursy splatają się tematycznie wokół świąt Bożego Narodzenia. Szopki zgłoszone na konkurs nawiązywały do tradycji bożonarodzeniowej oraz zawierały elementy charakterystyczne dla zabawkowej architektury Krakowa. Warto wiedzieć, że choć szopkarska tradycja pojawiła się w Polsce już w XV wieku i szopki budowano w różnych miastach i wioskach, to właśnie w Krakowie rozwinęła się

najbardziej, tworząc łatwo rozpoznawalny styl. W 2018 roku szopkarstwo krakowskie zostało wpisane na listę niematerialnego dziedzictwa kulturalnego UNESCO.

Inicjatorem Konkursu Szopek Krakowskich w Nowym Jorku jest Jerzy Leśniak – prezes Fundacji Nowodworskiego, który pamiętając z dzieciństwa piękne szopki wykonywane przez ojca oraz wspólne oglądanie konkursów szopek w

Krakowie, pomyślał, że najwyższy czas, by inne polskie dzieci, a szczególnie te żyjące z dala od ojczyzny, miały szansę na podobne przeżycia, a nawet więcej – na stworzenie własnej szopki wraz z najbliższą rodziną czy z rówieśnikami w klasie. Z tych powodów w 2019 roku odbył się pierwszy Konkurs Szopek Krakowskich, który przerodził się w wydarzenie cykliczne.

Na konkurs zgłoszono 18 trójwymiarowych modeli w pięciu kategoriach wiekowych. W kategorii malarstwo, rysunek lub kolaż wpłynęło 29 prac. Szopki oceniała komisja w składzie: przewodniczący Janusz Skowron – artysta malarz i grafik, Zosia Zeleska-Bobrowski – fotografik, architekt z Krakowa, Kinga Leśniak – architekt oraz Janusz Obst – malarz, rzeźbiarz. W ocenie prac sędziowie punktowali

Chór Polonia z kierownikiem Dominikiem Grzybem i organizatorem Jerzym Leśniakiem

Jurorzy konkursu kolęd (od prawej do lewej) stoją: dr Małgorzata Kellis, Nicholas Kaponyas, Ania Maleady (wolontariuszka), Jerzy Leśniak organizator, siedzą: prof. Charles Kellis, Stan Borys

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

Emilka, jedna z autorek pracy wykonanej przez Skrzaty Gromadka Krasnoludki

nawiązania do architektury Krakowa, kolorystykę, figurki, oświetlenie, mechanizację i nowatorstwo, a w przypadku prac 2-D – kompozycję.

Dyplomy wykonawcom zwycięskich szopek, kolaży i prac malarskich wręczył prezes Fundacji Nowodworskiego Jerzy Leśniak.

Hej kolęda, kolęda!

Tego samego wieczoru odbył się też Konkurs Kolęd. W skład jury weszła m.in. dr Małgorzata Kellis – śpiewaczka operowa (sopran) koncertująca na całym świecie, była dyrektorką Międzynarodowego Konkursu im. M. Sembrich w Nowym Jorku, członkini jury wielu międzynarodowych konkursów wokalnych m.in. w Chinach i Hong Kongu, wykładowczyni śpiewu solowego, historii i teorii muzyki w Des Moines Area Community College w Iowa, a także autorka pierwszej transliteracji języka polskiego oraz wielu recenzji muzycznych. Oprócz niej występy oceniali: prof. Charles Kellis – emerytowany profesor Juliard School, Stan Borys – legenda polskiej piosenki i poezji śpiewanej i Nicholas Kaponyas – polsko-amerykański pianista, który występował już w prestiżowych salach koncertowych, absolwent Mannes

School of Music wydziału fortepianu, dyrygent i animator kultury.

Dr Małgorzata Kellis, przewodnicząca jury Konkursu Kolęd zabrała głos i powiedziała kilka zdań o historii kolędy i idei powołania Konkursu Kolęd. Po tym krótkim przemówieniu nastąpiło wręczenie dyplomów oraz medali zwycięzcom. Wcześniej każdy z nich wykonał dwie kolędy.

Catherine Mary Karcz wygrała w kategorii wiekowej dla dzieci od 5 do 9 lat. Ciekawostką było, że akompanio-

wała sobie na harfie. Manami Baba, Japonka (11 lat), wygrała w grupie wiekowej dzieci od 10 do 13 lat. Mieszka w Waszyngtonie. Odkryła swoją pasję do muzyki zaledwie 3 lata temu. Uczy się gry na fortepianie i śpiewu. Jakub Polaczyk znany kompozytor, usłyszał ją miesiąc temu w Centrum Polsko-Słowiańskim i skomponował kolędę, pt.: „I wish you everything well”, w której przeplatały się słowa w trzech językach: polskim, japońskim i angielskim. Drugie miejsce w tej samej kategorii wiekowej zajęła Paula Adriana Kozicz, która ma już na swoim koncie kilka publicznych występów. Pierwsze miejsce w kategorii młodzieży (od 14 do 18 lat) otrzymała Kamila Karpowicz, która bierze udział w wielu konkursach i uczy się we Fiorello LaGuardia High School of Music & Arts and Performing Arts w Nowym Jorku.

Na zakończenie wystąpił pod kierownictwem Dominika Grzyba dziecięcy Chór Polonia, którego próby odbywają się przy parafii Matki Bożej Pocieszenia na Brooklynie.

Następnie goście zostali zaproszeni do wspólnego zdjęcia z szopkami oraz na poczęstunek przygotowany przez restaurację Pierozek.

 ZOSIA ZELESKA-BOBROWSKI

1. nagroda ex aequo – szopka autorstwa Małgorzaty Czajkowskiej, kategoria 3

Wyniki V Konkursu Szopek Krakowskich

PRACE TRÓJWYMIAROWE – MODELE:

Kategoria 1: Praca indywidualna poniżej 10 lat

1. miejsce – Amelia Góra, 9 lat
2. miejsce – Jakub Przybylski, 9 lat
3. miejsce – Oonma Kreitler, 4 lata i Elan Lesniak-Fong, 3 lata

Kategoria 2: Praca indywidualna 10-18 lat

1. miejsce – Cynthia Sadowski, 11 lat
2. miejsce – Natalia Sokolowski, 7 lat (z rodzicami)
3. miejsce – Sara Grygiel, 15 lat, Veronika Łończak, 15 lat

Kategoria 3: Praca indywidualna. Dorośli

1. miejsce – Małgorzata Czajkowska i Jolanta Kret

Kategoria 4: Prace grupowe / rodzinne, najmłodszy uczestnik poniżej 10 lat

1. miejsce – zuchy – gromada Polskie Rydze i rodzice
2. miejsce – Alek Orlicki-So, Klara Orlicki-So, Jeremy Orlicki-So
3. miejsce ex aequo – David Górnicki i Ewelina Górnicka oraz Nikola Stelmach

Kategoria 5: Prace grupowe / rodzinne, najmłodszy uczestnik powyżej 10 lat

1. miejsce – Amelia Korovae, Sara Korovae, Jackob Regent Lilianna Suś, Julia Korovae, Sophie Suś
2. miejsce – Harcerki – Drużyna Górski Las

PRACE DWUWYMIAROWE – RYSUNEK, MALARSTWO, KOLAŻ

Kategoria 1: Praca dziecięca poniżej 10 lat

1. miejsce – Adam Kalinowski, 8 lat
2. miejsce – Dominika Cieśluk, 7 lat
3. miejsce – Adel Helena Pajda, 8 lat

Kategoria 2: Praca dziecięca 10-18 lat

1. miejsce – Amelia Ginter, 11 lat i Yendrek Mądry, 15 lat
2. miejsce – Gabriela Szacka, 12 lat
3. miejsce – Adam Prusaczyk, 10 lat i Maja Kłowskiak, 10 lat

Kategoria 3: Dorośli

Wyróżnienie – Anita Maksimiuk

Słuchaj **RADIO RAMPA** – najważniejsze wiadomości z metropolii nowojorskiej i USA w języku polskim

- ☉ słuchaj w **soboty od 3 p.m.** na fali **620 AM** w mieście Nowy Jork, w New Jersey i na południu Connecticut
- ☉ słuchaj też zawsze i wszędzie na **www.RADIORAMPA.com** lub poprzez **aplikację RAMPA** na telefony komórkowe

Oglądaj bezpłatną telewizję **RAMPA TV** na **www.RAMPATV.com** oraz pobierz darmowy kanał **RAMPA na ROKU** – oglądaj relacje z najważniejszych polonijnych wydarzeń i nie tylko.

Wiadomości, rozrywka, wiedza ☉ **www.RADIORAMPA.com**

Więcej zdjęć znajdziesz na
www.BialyOrzel24.com

Jasełka w wykonaniu uczniów Polskiej Szkoły im. św. Stanisława Kostki w Wallington

Wyjątkowy spektakl

 Archiwum szkoły

Wniedzielę, 14 stycznia, społeczność Polskiej Szkoły im. św. Stanisława Kostki w Wallington mogła przypomnieć sobie historię sprzed ponad dwóch tysięcy lat, która wydarzyła się w Betlejem i na zawsze odmieniła losy świata. Uczniowie pod opieką Marzeny Gładysz dołożyli wielu starań, aby tegoroczne jasełka były niezapomnianym rodzinnoszkolnym wydarzeniem.

W specjalnie przygotowanych strojach oraz w pięknej betlejemskiej scenografii przybliżyli wszystkim historię Jezusa, Maryi i Józefa, czyli istotę świąt Bożego Narodzenia. Scenki z życia nowo narodzonego Dzieciątka, pasterzy, mędrców oraz aniołów przeplatane były kolędami przygotowanymi przez poszczególne klasy oraz tańcami uczniów ze szkolnego koła tanecznego. Aktorski kunszt uczniów, śpiew kolęd przy akompaniamencie Tomasza i Maximiliana Bednarz, przemyślane układy taneczne z efektami specjal-

nymi, takimi jak sztuczny śnieg, stworzyły jedyny w swoim rodzaju spektakl, który na pewno zapisze się na długo w pamięci widzów.

Na zakończenie tego wyjątkowego przedstawienia, w związku ze zbliżającym się Dniem Babci i Dziadka, tancerki z koła tanecznego wykonały specjalny taniec wspólnie ze swoją nauczycielką Moniką Figiel-Lamczak przebraną za superbabcie. Nie zabrakło również życzeń dla ks. Felixa Marciniaka, proboszcza parafii Najświętszego Serca Pana Jezusa w Wallington, przy której działa szkoła, z okazji jego 70. urodzin.

„Serdecznie dziękujemy Marzenie Gładysz za przygotowanie jasełek i przepiękne dekoracje, Iwonie Bednarz oraz jej dzieciom: Tomaszowi, Maximilianowi i Gabrieli za oprawę muzyczną, Monice Figiel-Lamczak za przygotowanie dzieci z kółka tanecznego, aktorom i tancerzom za zaangażowanie oraz nauczycielom i rodzicom, którzy brali aktywny udział w przygotowaniu jasełek i przygotowaniu

przepysznych ciast. Dziękujemy wszystkim, którzy przyczynili się w jakikolwiek sposób do uświetnienia naszych szkol-

nych jasełek. Bóg zapłać!” – przekazali organizatorzy.

 OPR. JS

WOJCIECH KONIOR ND, CNS, MS NATUROPATA, SPECJALISTA ŻYWIENIA

BOARD CERTIFIED by AMERICAN NATUROPATHIC MEDICAL ASSOCIATION
DIPLOMATE in INTEGRATED ALTERNATIVE MEDICINE CERTIFIED NUTRITION SPECIALIST
Ogólna Medycyna Naturalna

25 Brookside Dr.
Oak Ridge, NJ 07438
973-208-0112

www.naturalmedicinecenterllc.com

517 River Drive
Garfield, NJ 07026
cell: 973-769-8248

NATURALNA DROGA DO ZDROWIA

- Terapia manualna: bóle pleców, stawów, mięśni
- Porady dietetyczne
- Indywidualne programy odchudzające
- Oczyszczanie organizmu z toksyn
- Poprawa odporności organizmu
- Ziołolecznictwo
- Analiza mineralowa na podstawie testów włosów
- Testy na alergie pokarmowe

Najlepsze polskie wędliny & kiełbasy

Deli ★ Lunche ★ Katering
Garmażerka ★ Polskie wypieki

**European
Homemade Provisions**
"We make it like you remember"
Established 1955

Zapraszamy
7 dni w tygodniu

301 Old Bridge Turnpike Road
East Brunswick, NJ 08816
Tel. 732-254-7156, www.ehpdeli.com

Własne
wyroby od
1955 r.

Międzynarodowe Bractwo Paulinów powiększyło się o kolejnego członka

Uroczystość w Amerykańskiej Częstochowie

 czestochowa.us

16 stycznia w Amerykańskiej Częstochowie uroczystie obchodzono święto patronalne św. Pawła Pierwszego Pustelnika, który jest patronem zakonu paulinów. Tego dnia w szereg Międzynarodowego Bractwa Paulinów został przyjęty ks. Gerald Dennis Gill, rektor Bazyliki Katedralnej Świętych Piotra i Pawła.

Wśród wielu zakonów, które są obecne w archidiecezji Filadelfii, jest jeden, który jest uznawany za szafarzy Świętej Ikony Matki Bożej, znanej jako „Czarna Madonna”. Szafarze ci znani są jako Zakon Świętego Pawła Pierwszego Pustelnika, a także jako Zakon Ojców i Braci Paulinów. Paulini noszą białe habity i są duchowymi synami św. Pawła z Teb, który jest obecnie uznawany za pierwszego pustelnika w tradycji chrześcijańskiej. Zatwierdzeni przez Stolicę Apostolską w XIII wieku, paulini poświęcają się przede wszystkim modlitwie i pracy duszpasterskiej w kościołach rozsianych niemal po całym świecie.

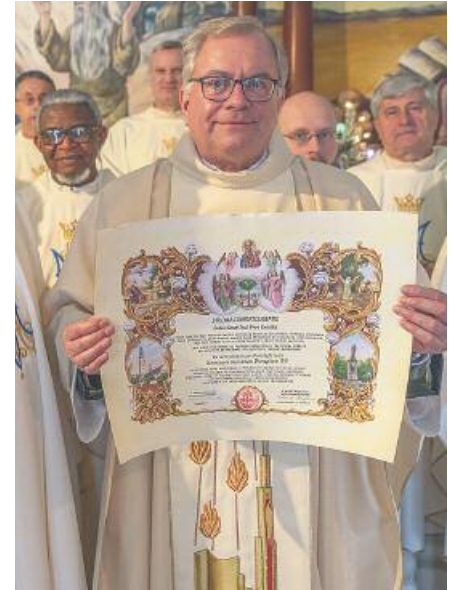
Z biegiem lat wielu świeckich zaczęło uczestniczyć w misji i charyzmie zakonu. Widząc to pragnienie ludu, paulini założyli Bractwo Paulinów, aby stworzyć nieformalne stowarzyszenie dobroczyńców i przyjaciół Zakonu. Członkami tego bractwa mogą być zarówno mężczyźni, jak i kobiety, bez względu na wiek czy stan cywilny. W minionych wiekach do Bractwa przyjmowano ludzi ze wszystkich stanów: królów, kardynałów, biskupów, chłopów i mieszczan. Dziś Bractwo nadal jest ważnym elementem misji Zakonu. Do najbardziej znanych współbraci Zakonu należą polski ksiądz św. Kazimierz (który stał się patronem bractwa), bł. kard. Stefan Wyszyński, św. Jan Paweł II, kardynał Franciszek Jerzy z Chicago i kardynał Jan Król, który służył archidiecezji filadelfijskiej przez 27 lat.

16 stycznia do grona tych wybitnych postaci dołączył ks. Gerald Dennis Gill. Ksiądz Gill jest czcicielem Matki Bożej i przyjacielem Narodowego Sanktuarium Matki Bożej Częstochowskiej w Doylestown. Obecnie jest rektorem i probosz-

czem Bazyliki Katedralnej Świętych Piotra i Pawła oraz dyrektorem Biura ds. Kultu Bożego Dyscypliny Religijnej Archidiecezji Filadelfii.

Ks. Gill został wyświęcony na kapłana 21 maja 1983 roku. Służył jako wikariusz w parafii Narodzenia Pańskiego w Warminster oraz w parafii Matki Bożej Dobrej Rady w Southampton. Ukończył studia magisterskie z liturgii świętej na Katolickim Uniwersytecie Ameryki w Waszyngtonie oraz w Papieskim Instytucie Liturgicznym św. Anzelma w Rzymie. Po ukończeniu studiów magisterskich przez pięć lat pełnił funkcję dyrektora ds. liturgii w Papieskim Kolegium Północnoamerykańskim w Watykanie. Prowadzi wykłady na temat liturgii w całym kraju, a ostatnio opublikował książkę „Music in Catholic Liturgy: A Pastoral and Theological Companion to Sing to the Lord” i ukończył kolejną: „Ars Celebrandi: An Artful and Careful Celebration of the Eucharist”.

 O. BOGDAN OLZACKI
OPR. JS

16 stycznia ks. Gerald Dennis Gill został przyjęty do Międzynarodowego Bractwa Paulinów

Polonez

Paczki do Polski

ZAOSZCZĘDŹ NA WYSYŁCE PACZEK DO POLSKI

\$10

na wszystkie paczki
do Polski   z kodem
HAPPY24

- Paczki
- Pojazdy
- Wynajem Kontenerów
- E-commerce
- Mienie Przesiedleńcze

Promocja do 01/31/2024

 600 Markley Street, Port Reading, NJ 07064

 (908) 862 17 00

 polonezamerica.com

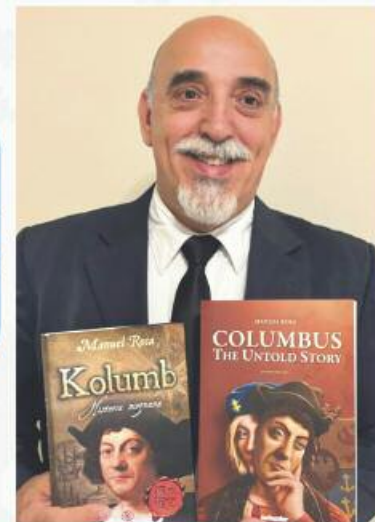

PROWADZĄCY BAL
Rafał BRZOSOWSKI

ZAPROSZENIE

NA XXVI BAL PODRÓŻNIKA

3 LUTY 2024

HONOROWY GOŚĆ
Manuel ROSA Ph.D.

Polonijny Klub Podróżnika

serdecznie zaprasza na **26 Bal**,

który odbędzie się w głównej Sali Balowej
ROYAL MANOR w Garfield, NJ w
godzinach **7:00pm-2:00am**.

Bal Podróżnika to 7 godzin wspaniałej zabawy w towarzystwie ludzi kochających podróżować, gdzie opowieści o ostatnich wożach przekąszane są super smacznymi potrawami i napojami. A zabawę poprowadzi i sam wystąpi - gwiazda z Polski - **Rafał Brzozowski**. Smaczny obiad podany do stołów i przekąski po północy, oraz bezpłatny "valet" parking i uprzejma obsługa dopełniają obrazu naszego "**all inclusive**" Balu Podróżnika. Jak zawsze zapraszamy polonijną młodzież oraz osoby samotne.

Motywem 26 Balu Podróżnika jest

**KIM BYŁ PRAWDZIWY
ODKRYWCA AMERYKI?**

Dowiemy się o tym od Dr. Manuela ROSY, w czasie jego prezentacji na początku balu, a także poznamy go osobiście – tak poznamy Krzysztofa Kolumba! Dr. Rosa uważany jest za największy na świecie autorytet w dziedzinie Krzysztofa Kolumba. Uzyskał stopień doktora historii na podstawie rozprawy CRISTOFORO COLOMBO kontra CRISTÓBAL COLÓN.

ZAPROSZENIA NA BAL
W cenie \$200 (dla wszystkich gości) **i \$185** (dla młodzieży do lat 30) **można wydrukować z** www.odkrywcy.com
1-973-473-3845

Główni Sponsorzy:

nowy dziennik Biały Orzeł
Gwiazda Polarna

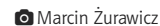

ClassicTravel **Sponsorzy medialni**

8. edycja świątecznego koncertu „Pastorałki i kolędy” w siedzibie Fundacji Kościuszkowskiej na Manhattanie

Radosne koledowanie

W niedzielę, 7 stycznia, w siedzibie Fundacji Kościuszkowskiej na Manhattanie odbyła się 8. edycja świątecznego koncertu „Pastorałki i kolędy”. Muzyce towarzyszyła wystawa prac plastycznych zgłoszonych do konkursu pt. „Mikołaje... Mikołaje”.

Wykonawcami zarówno muzyki, jak i ponad 40 malunków, była uzdolniona, polonijna młodzież, a całość odbyła się w ramach promocji, edukacji i integracji młodych artystów ze stanów Nowy Jork, New Jersey i Connecticut.

Na wstępie wszystkich zgromadzonych powitała Ewa Zadworna, wiceprezes Fundacji Kościuszkowskiej, a imprezę poprowadziła pomysłodawczyni i dyrektor artystyczny tego wydarzenia Teresa Rysztof.

Część koncertowa rozpoczęła się od występu pięknie wystrojonych w góralskie stroje 4 skrzypaczek. Popularną i bardzo lubianą kolędę „Cicha noc” wykonały: Emma Nowobilska, Claudia Kawecki, Julia Fila i Alina Ligas. Drugim punktem programu były występy solistek, debutantek: Zosi Starzec („Lulajże Jezuniu”), Emilii Cywińskiej („Kotylanka dla Dzieciątka”) i Marii Czukiewskiej („Cicha noc”). Listę starszych wokalistów rozpoczął Michał Jamrożek pieśnią „Ave Maria” (J. S. Bach), a następnie zaśpiewała Nicole Ciuba („O Holy Night”, „Pastorałka prosto z nieba”). W dalszej kolejności Julia Fila i Alina Ligas (skrzypce) zaprezentowały kolędę „Jezusa narodzonego wszyscy witajmy”, a Amelia Jucha zaśpiewała pastorałki: „Oj maluśki, maluśki”; „Pastorałka od serca do ucha”. Mateusz Kotowski wykonał przy akom-

Wspólne zdjęcie młodych muzyków i uczestników konkursu plastycznego wraz z organizatorami imprezy

paniamencie fortepianowym Roberta Argasińskiego „Tryumfy Króla Niebieskiego”, a Emma Nowobilska i Claudia Kawecka zagrały kolędę „Angels we have heard on high”. Występy solistów zakończyli: Michał Jamrożek – pastorałka „White Christmas”, Julia Kozic – „Christmas Waltz” i Natalia Prajzner wzruszającymi pastorałkami „Kolęda dla nieobecnych” i „Śpij dziecino mała”.

W dalszej części muzycznego popołudnia zespół „Nowa Generacja” pod dyktando Beaty Kumor w składzie: Nicole Ciuba, Natalia Prajzner, Mateusz Kotowski (śpiew), Julia Argasińska (skrzypce), Robert Argasiński (fortepian), Daniel Argasiński (perkusja), Michał Kozak (gitara)

przedstawił piękną wiązanekę polskich i amerykańskich kolęd i pastorałek. Występy zakończył zespół muzyczny pod kierownictwem pianisty i kompozytora Roberta Argasińskiego radosnym utworem „Joy to the World”.

Po koncercie odbyło się wręczenie nagród laureatom konkursu plastycznego „Mikołaje... Mikołaje”. W tegorocznej edycji konkursu nagrody otrzymali: kategoria I (wiek 7–8 lat) – Natalia Leniartek, Olivia Bigos i Frank Gruda-Osmola, a w kategorii II (9–10 lat) – Martin Wraga, Liliana Perzyk, Matthew Kicinski. Wyróżnieni w konkursie zostali: Aniela Plis, Layla Klusek, Mason Kraeger, Marcel Matusz, Natalia Sadowski, Gabriela Sypytkowska.

– Cieszę się, że polskie dzieci mogły zaprezentować swoje wokalne i plastyczne talenty w tak prestiżowej lokalizacji, jaką jest siedziba Fundacji Kościuszkowskiej – powiedziała nam Teresa Rysztof, twórca i dyrektor artystyczny imprezy. – Takie wydarzenia dają szansę rozwoju i integracji młodym polonijnym artystom. Poziom muzyczny koncertu był bardzo wysoki, a w konkursie plastycznym było podobnie i naprawdę bardzo trudno było wybrać laureatów – dodała.

Nagrody dla laureatów konkursu plastycznego ufundowała P-SFUK. Sponsorem medialnym całej imprezy były gazety Białe Orzeł i Nowy Dziennik.

 MARCIN ŻURAWICZ

Pięknie wystrojone w góralskie stroje skrzypaczki wykonały popularną kolędę „Cicha Noc”

Publiczność licznie przybyła do siedziby Fundacji, aby okłaskiwać młodych i zdolnych artystów

Prezes PZPN i selekcjoner reprezentacji Polski w piłce nożnej gośćmi honorowymi na 60-leciu klubu Polonia NY Soccer

Wielkie sportowe święto

 Marcin Żurawicz

Niezliczone gratulacje, okolicznościowe przemowy i znamienici goście z Polski, a przede wszystkim doskonała zabawa w gronie sportowych przyjaciół. W sobotę, 13 stycznia, w ekskluzywnej sali bankietowej Da Mikele Illagio na nowojorskim Queensie, odbyła się gala klubu piłkarskiego Polonia NY Soccer z okazji 60. rocznicy jego powstania.

Jak przystało na tego rodzaju imprezę, sportowych emocji w trakcie całego wieczoru nie brakowało. Galę poprowadziła Monika Adamski redaktor naczelna Radia RAMPA, która na wstępie powitała wszystkich obecnych, w tym przybyłych z Polski specjalnych gości honorowych: Cezarego Kuleszę – prezesa Polskiego Związku Piłki Nożnej (PZPN), Michała Probiez – selekcjonera piłkarskiej reprezentacji narodowej, Łukasza Wachowskiego – sekretarza PZPN, a także Marcina Wasilewskiego, wielokrotnego reprezentanta Polski w tej dyscyplinie.

W trakcie wieczoru polskie władze reprezentował Adrian Kubicki, konsul generalny RP w Nowym Jorku. Honory gospodarza i organizatora pełnił wieloletni prezes Michał Siwec, któremu towarzyszyła cała rodzina, w tym: żona Anna, córka Alexandra oraz syn Michał Jr.

Wyjątkowi goście

Wielkie sportowe święto, gdyż tak trzeba określić sobotni jubileusz, oprócz uro-

zystej oprawy miało prawdziwie rodzinny charakter, gdyż na sali znaleźli się w większości piłkarze, działacze i dziennikarze sportowi. Prawie wszyscy obecnie lub w przeszłości związani z klubem. Obecni byli między innymi: Edward Podsiadło – wieloletni prezes klubu, Antoni Trzaskowski – były reprezentant Polski i piłkarz Legii Warszawa (w późniejszym okresie piłkarz i trener Polonii NY, uznany za najwybitniejszego piłkarza w historii polonijnych klubów piłkarskich Wschodniego Wybrzeża), a także Romuald Szukielowicz – były trener Polonii NY oraz drużyn ligowych w Polsce. W trakcie wieczoru historię klubu przedstawił zebrany, z olbrzymim znanstwem i swadą, znany dziennikarz Wojciech Ziembowicz, chodząca encyklopedia polonijnego sportu.

Gratulacje i odznaczenia

Sobotni wieczór pełen był również gratulacji, wyróżnień i podziękowań. Specjalne odznaczenia PZPN przedstawiciele związku wręczyli działaczom i piłkarzom, a także osobom zasłużonym dla klubu Polonia NY Soccer. Brązowe odznaczenia otrzymali: Damian Janicki (wieloletni kapitan klubu), Łukasz Bieleń, Radosław Kucharski, Marcin Kułak, Derek Johnson. Srebrne odznaczenia otrzymali: Jerzy Maliszewski, Romuald Szukielowicz, Dariusz Stefanowski, Władysław Galanty,

Działacze i piłkarze klubu uhonorowani złotymi odznaczeniami PZPN. Od lewej stoją: Marcin Wasilewski – piłkarz reprezentacji, Jarek Mielezsko – piłkarz Polonii NY, Michał Probiez – selekcjoner reprezentacji, Michał Siwec – prezes i piłkarz Polonii NY, Barbara Chrostowski – sekretarz i menager Polonii NY, Antoni Trzaskowski – piłkarz i trener Polonii NY, Cezary Kulesza – prezes PZPN, Wojciech Ziembowicz – dziennikarz

Wojciech Nowak. Złote odznaczenia otrzymali: Antoni Trzaskowski, Michał Siwec, Barbara Chrostowski, Jarek Mielezsko, Wojciech Ziembowicz. Specjalne wyróżnienie okolicznościowe otrzymał klub Polonia NY Soccer, a prezesowi Michałowi Siwecowi wręczono koszulkę polskiej reprezentacji z napisem „Polonia 60 lat”, a także pamiątkową srebrną paterę.

Okolicznościowymi statuetkami zostali uhonorowani także piłkarze pierwszej drużyny Polonii oraz rezerwy, piłkarze drużyny over 50 oraz zasłużeni działacze, piłkarze i przyjaciele klubu. Odznaczono również sponsorów klubu, w tym m.in. Polsko-Słowiańską Federalną Unię Kredytową.

Tego wieczoru specjalnie uhonorowany został Michał Siwec, a podziękowania odebrała również jego żona Anna, a także ich dzieci – Alexandra Kucharski oraz Michał Siwec Junior.

– Jestem wzruszony, że możemy się spotkać w tak licznych gronie przyjaciół – powiedział Michał Siwec, obecny prezes klubu, który swoją funkcję pełni od 1998 roku. – Właśnie zostało potwierdzone, że piłka łączy i jesteśmy tutaj na tym jubileuszu wszyscy razem. Z tego klubu wyszło wiele osób, które piastują obecnie poważne stanowiska, z czego również jesteśmy bardzo dumni i zadowoleni. Dziękuję wam wszystkim za tak liczne przybycie – dodał między innymi prezes.

60 lat sportowej historii

Jak się okazało w bogatej klubowej historii zapisał się również Cezary Kulesza, obecny prezes PZPN, który na początku lat 90 rozegrał w barwach Polonii kilka spotkań.

– Dziękuję bardzo za to zaproszenie – powiedział prezes Cezary Kulesza. – Jestem niezmiernie szczęśliwy, że mogę dzisiaj z Wami świętować ten jubileusz. Przywożę gorące pozdrowienia i gratulacje od zarządu Polskiego Związku Piłki Nożnej. Wiem, że Polonia mieszkająca tutaj, w Stanach Zjednoczonych, jest z Was również dumna. Polonia NY jest to klub wybitny. Klub, który przede wszystkim daje radość polskiem kibicom mieszkającym w Nowym Jorku, i klub, który łączy Polonię. W Polonii NY Soccer grało wielu znakomitych polskich piłkarzy, którzy wcześniej występowali również w reprezentacji Polski. Chciałabym pogratulować jubileuszu działaczom, kibicom i wszystkim osobom związanym z klubem i życzyć im jak największej wygranych meczy – dodał prezes.

Wieczór zakończył się zabawą tańeczną, którą poprowadził zespół Windstar. Polonia NY Soccer Club powstał w 1963 roku i aż do początku XX wieku nosił formalną nazwę Polonia Greenpoint NY. Za organizację sobotniego balu odpowiedzialna była Barbara Chrostowski – wieloletni sekretarz i manager klubu.

Prezesowi klubu Polonia NY Soccer Michałowi Siwecowi (w środku) koszulkę polskiej reprezentacji z napisem „Polonia 60 lat” wręczyli Cezary Kulesza (z lewej) – prezes PZPN i Michał Probiez (z prawej) – selekcjoner reprezentacji

68. Konkurs Chopinowski pod egidą Fundacji Kościuszkowskiej

Młodzi mistrzowie fortepianu

W tym roku odbędzie się 68. edycja Konkursu Chopinowskiego, organizowanego pod egidą Fundacji Kościuszkowskiej. Jest to najstarszy tego typu konkurs w Stanach Zjednoczonych. Muzyczne święto rozpocznie się 28 lutego i potrwa do 3 marca. Na otwarciu zagra laureatka konkursu z 2022 roku Yun Chih Hsu z Tajwanu. Zwycięzca zostanie wyłoniony 3 marca.

Konkurs jest przeznaczony dla młodych pianistów, którzy nie skończyli jeszcze 30 lat. Komisja zakończyła już przyjmowanie zgłoszeń, z nich zostanie wybranych ośmiu półfinalistów. Półfinały odbędą się w kościele St. Ann w Waszyngtonie 29 lutego i 1 marca. Półfinaliści zaprezentują 55-minutowy recital z muzyką Fryderyka Chopina i Karola Szymanowskiego, wezmą także udział w warsztatach z członkami jury. Z tej ósemki wyłonionych zostanie trzech finalistów, którzy 3 marca o godz. 15 wykonają koncert fortepianowy Chopina (Piano Concerto) z orkiestrą Filharmonii Narodowej pod batutą Piotra Gajewskiego (także w St. Ann Catholic Church w Waszyngtonie).

W jury zasiądą: Piotr Gajewski (przewodniczący, reprezentujący USA), Ewa Pobłocka (Polska), Akiko Ebi (Japonia), Krzysztof Jabłoński (Kanada) i Linda Petrikova (USA).

Łączna pula nagród wyniesie ponad 20 tys. dolarów. Zwycięzca otrzyma 5 tys. do-

Honorowym patronem tegorocznej edycji koncertu został Garrick Ohlsson, zwycięzca 8. edycji Konkursu Chopinowskiego w Warszawie w 1970 roku

larów, osoba, która zajmie drugie miejsce – 3 tys. dolarów, a do muzyka na trzecim miejscu powędruje 2 tys. dolarów. Oprócz tego wręczona będzie też Nagroda Szymanowskiego, o wartości 1.5 tys. dolarów.

Zdobywca pierwszej nagrody wystąpi podczas gali jako zwycięzca. „Koncert Zwycięzców” odbędzie się w polskiej ambasadzie w Waszyngtonie.

Konkurs Chopinowski Fundacji Ko-

ściuszkowskiej powstał w 1949 roku z okazji setnej rocznicy śmierci Fryderyka Chopina. Jego inauguracja odbyła się w siedzibie Fundacji Kościuszkowskiej w Nowym Jorku z gościnnym udziałem Witolda Małcużyńskiego. Wydarzeniu przewodniczył Abram Chasins, kompozytor i dyrektor muzyczny rozgłośni radiowej New York Times.

Na przestrzeni lat konkurs wygrywali m.in.: Van Cliburn, Ian Hobson, Daniel Pollak, Murray Perahia, Myung-whun Chung, Kevin Kenner czy Kirill Gerstein. Współcześnie konkurs nadal zachęca zdolnych młodych pianistów do kontynuowania nauki i wykonywania dzieł polskich kompozytorów.

Honorowym patronem tegorocznej edycji koncertu został Garrick Ohlsson, zwycięzca 8. edycji Konkursu Chopinowskiego w Warszawie w 1970 roku. Czy ma on jakąś radę dla tych, którzy zakwalifikowali się do 68. Konkursu Chopinowskiego Fundacji Kościuszkowskiej? – Aby dobrze zagrać Chopina, pianista potrzebuje nienaganych umiejętności fizycznych, głębokiej wrażliwości, muzykalności pozwalającej radzić sobie ze złożonymi muzycznymi strukturami oraz szczypty magii – przekazał Gerrick Ohlsson w specjalnej wiadomości skierowanej do tegorocznych uczestników.

Więcej informacji można znaleźć na stronie www.kfchopin.org.

 KIN

Polonijny Klub Podróżnika zaprasza na bal oraz spotkania z dr. Manuelem Rosa, badaczem zajmującym się życiem odkrywcy Ameryki

Czy Kolumb był Polakiem?

W sobotę, 1 lutego, w głównej sali balowej Royal Manor w Garfield, NJ odbędzie się XXVI Bal Podróżnika, organizowany przez Polonijny Klub Podróżnika. Początek imprezy zaplanowany jest na godz. 7:00 pm.

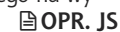
Bal poprowadzi i na nim wystąpi znany polski muzyk i wokalista, prezenter i osobowość telewizyjna Rafał Brzozowski. Gościem honorowym balu będzie dr Manuel Rosa, znany ze swych publikacji na temat Krzysztofa Kolumba, w których dowodzi, że ów słynny odkrywca był... Polakiem!

Bilety na bal w cenie \$200 (\$185 dla osób poniżej 30 lat) są do nabycia na stronie www.odkrywcy.com, na której można też znaleźć więcej informacji o balu, lub telefonicznie: 973-473-3845.

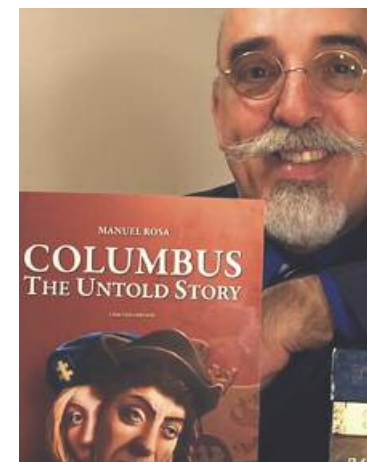
Bal to jednak nie jedyne wydarzenie organizowane w najbliższym czasie przez Polonijny Klub Podróżnika. W poniedziałek, 5 lutego, w Cracovia Manor w Wallington, NJ oraz we wtorek, 6 lutego, w polskim konsulacie na Manhattanie odbędą się spotkania z dr. Manuelem Rosa. Początek obu spotkań planowany jest na godz. 7:00 pm. Podczas spotkań dr Rosa

wygłosi prelekcje pt. „Wyprawa w głąb tajemniczej tożsamości Krzysztofa Kolumba”.

Jak zapowiadają organizatorzy, w czasie swojego wykładu dr Rosa wyjaśni, dlaczego najslawniejszy żeglarz i odkrywca nowego świata nie jest wspomniany w żadnych dokumentach sprzed 1487 roku. Jaki sekret skrywał Kolumb? Otóż po trzech dziesięcioleciach badań dr Manuel Rosa dokonał zdumiewającego odkrycia – wg niego oryginalne imię Kolumba brzmiało Segismundo Henriques, a był on synem polskiego króla Władysława III „Wameńczyka”, żyjącego na wygnaniu w Portugalii.

 OPR. JS

 screenshot – YouTube

Dr Manuel Rosa, który będzie gościem honorowym 26. Balu Podróżnika, jest autorem kilku książek o Krzysztofie Kolumbie

Piotr Praszkwicz oficjalnie Wielkim Marszałkiem Parady Pułaskiego 2024

Ceremonia szarfowania

 Marcin Żurawicz

W czwartek, 18 stycznia wieczorem, w zapelnionej do ostatniego miejsca sali Konsulatu Generalnego RP w Nowym Jorku, odbyła się uroczysta ceremonia szarfowania Piotra Praszkwicza, który będzie pełnił honory Wielkiego Marszałka Parady Pułaskiego 2024. Nowemu marszałkowi, podobnie zresztą jak i w roku ubiegłym, pogratulował osobiście Eric Adams, burmistrz Nowego Jorku.

W imprezie licznie udział wzięli zaproszeni goście, w tym wielu polonijnych liderów, biznesmenów, byłych marszałków Parady Pułaskiego oraz przedstawiciele polonijnych organizacji i instytucji. Honory gospodarza pełnił wicekonsul Stanisław Starnawski, który wspólnie z Richardem Zawisnym, prezesem Komitetu Parady Pułaskiego, powitał wszystkich zgromadzonych. Wicekonsul odczytał również list od Adriana Kubickiego, konsula generalnego RP w Nowym Jorku, zapraszając Polonię na 5. Aleję w październiku. Czwartkową imprezę poprowadzili wspólnie Richard Mazur i Bartek Szymański, który przedstawił obecnym sylwetkę nowego marszałka. Inwokację wygłosił o. Michał Czyżewski, proboszcz parafii pod wezwaniem św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie, a błogosławieństwa udzielił obecnym O. Krzysztof Wieliczko. Hymny narodowe odśpiewali Michael Jamrozek (polski) i Oliwia Kobrosky.

Przekazanie szarfry Wielkiego Marszałka Parady Pułaskiego Piotrowi Praszkwiczowi przez zeszlórocznego Marszałka Franka R. Piwowarczyka. W głębi Richard Zawisny, prezes Komitetu Parady Pułaskiego

Szarfowanie

Najważniejszym momentem uroczystości było symboliczne przekazanie szarfry Wielkiego Marszałka Parady Pułaskiego Piotrowi Praszkwiczowi przez zeszlórocznego marszałka Franka R. Piwowarczyka. Nowy marszałek podziękował obecnym za wybór i zaufanie, przyjmując gratulacje nie tylko od reprezentantów Polonii, ale również od Erica Adamsa, burmistrza Nowego Jorku, który podobnie jak i w roku poprzednim pojawił się na ceremonii szarfowania.

– Moje relacje z Polakami trwają od czasu, kiedy jako policjant pracowałem na 94. posterunku na Greenpointie – powiedział między innymi burmistrz, podkreślając swój długoletni związek z Polonią, a także wymieniając liczne zasługi naszej diaspory w tworzeniu historii miasta i Ameryki. – Jesteście częścią społeczności, która sprawia, że to miasto jest wielkie. A gdyby nie to, że generał Pułaski uratował życie George'a Waszyngtona, nie byłoby Ameryki. Jak długo będę burmistrzem, będę brał udział w paradzie – dodał burmistrz, zbierając za swoje przemówienie burzliwe oklaski.

Zaszczytne funkcje

– Chciałbym podziękować swojemu poprzednikowi, Frankowi R. Piwowarczykowi, za udział i reprezentowanie naszej społeczności podczas poprzedniej parady – zwrócił się do obecnych Piotr Praszko-

Wielki Marszałek Parady Pułaskiego 2024 Piotr Praszkwicz (z prawej) oraz ubiegłoroczny Marszałek Frank R. Piwowarczyk (z lewej) z Ericiem Adamsem – burmistrzem Nowego Jorku

Wielki Marszałek Parady Pułaskiego 2024 Piotr Praszkwicz wraz z rodziną – żoną Dorotą, córką Sarą oraz synami Kamilem i Kaspresem

wicz, nowo mianowany Wielki Marszałek Parady Pułaskiego 2024. – Dziękuję za powierzenie mi tej zaszczytnej funkcji, która jest dla mnie nie tylko honorem, ale i zobowiązaniem. Na swojej drodze życia spotkałem wielu wspaniałych ludzi, z których wielu jest tutaj dzisiaj z nami. Chcę, aby wiedzieli, że ich wsparcie jest dla mnie i dla mojej rodziny bardzo ważne. Parada Pułaskiego jest świętem całej amerykańskiej Polonii. To hołd, który oddajemy wielkiemu patriotcie i liderowi, obrońcy pokoju w Polsce i Ameryce. Jako

Piotr Praszkowicz ma 53 lata. W 1991 r. wyemigrował do Stanów Zjednoczonych, gdzie zamieszkał w Nowym Jorku na Manhattanie. Jest przedsiębiorcą, który od 1997 roku prowadzi z sukcesem firmę PDP Contracting Inc. Nowy marszałek od blisko 30 lat pozostaje w szczęśliwym związku małżeńskim z żoną Dorotą. Para doczekała się trójki dzieci: Kamila (25 lat), Kaspera (20 lat) i Sary (17 lat). Rodzina mieszka obecnie na Ridgewood ma Queensie, jednak od ponad 30 lat związana jest z kościołem św. Stanisława Biskupa i Męczennika na Manhattanie. To tam właśnie Piotr poznał Dorotę, tam zawarli ślub oraz ochrzczili wszystkie swoje dzieci.

Zdjęcie obecnego i byłych Wielkich Marszałków Parady Pułaskiego z burmistrzem Eriem Adamsem

87. Wielki Marszałek Parady Pułaskiego jestem zaszczycony, że mogę reprezentować Polonię na 5. Alei. Deklaruję, że będę pełnił moje obowiązki godnie i z honorem. Zapraszam wszystkich do wzięcia czynnego udziału w tegorocznych obchodach polskiego dziedzictwa i licznych

udziału w paradzie – dodał między innymi marszałek.

W części artystycznej imprezy wystąpiła grająca na skrzypcach Sara Praszkowicz, której akompaniowała na fortepianie Anastazja Antoniv, a także Chór Polonia pod dyktando Dominika Grzyba.

Na koniec zebrani goście mieli okazję ponownie podziwiać występy wokalne Michaela Jamrozka i Oliwii Kobrosky.

Tegoroczna Parada Pułaskiego odbędzie się w niedzielę, 6 października.

 MARCIN ŻURAWICZ

Polonez

Paczki do Polski

PROWADZISZ WŁASNY BIZNES?

Zostań AGENTEM Polonez America!

Zapewniamy:

Dodatkowe dochody

Nowych klientów

Marketing i promocje

Konkurencyjne prowizje

Szkolenia i wsparcie

Łatwe w użyciu technologie

Bez żadnej inwestycji z Twojej strony!

(908) 862-1700

partners.usa@polonezamerica.com

polonezamerica.com

Zeskanuj, aby aplikować online

Charytatywny Radioton już 10 i 11 lutego!

Charytatywny Radioton to wspólna akcja Polskiego Radia 1030 w Chicago i Fundacji Dar Serca. Co roku podczas Radiotonu zbierane są pieniądze dla ciężko chorych dzieci z Polski, dla których leczenie w USA jest jedyną szansą na wyzdrowienie.

Akcja ta z roku na rok nabiera rozmachu i angażuje się w nią Polonia z całego kraju, nie tylko z Chicago. Wielki sukces finansowy ubiegłorocznego Radiotonu – zebrano ponad 300 tysięcy dolarów! – umożliwiła pomoc 94 dzieciom z Polski.

Tegoroczna edycja akcji odbędzie się w walentynkowy weekend, w dniach 10 (sobota) i 11 (niedziela) lutego. Dzieci, na rzecz których zbierane będą w tym roku środki, zostały już zaakceptowane na leczenie w USA i wkrótce znajdą się pod opieką Fundacji Dar Serca. Zosia, Alan, Oliwier, Małgosia i wiele innych dzieci czekają na pomoc... Od niej zależy ich zdrowie, a niejednokrotnie też życie.

Przez ponad 35 lat, od powstania w 1988 roku, Fundacja Dar Serca pomogła odzyskać zdrowie, a w wielu wypadkach uratować życie, już 1383 dzieciom, które otrzymały medyczną pomoc w najlepszych szpitalach i klinikach USA. – To wszystko jest możliwe dzięki nieustannemu i hojnemu wsparciu całej Polonii: firm, biznesów, organizacji, klubów i osób prywatnych, a także wielkiej pomocy Polskiego Radia – podkreśla prezes Dorota Malachowski.

Radiotonu można słuchać na falach 1030 am oraz 104.7 fm i 107 fm oraz w internecie z dowolnego miejsca na świecie na www.polskieradio.com.

Tegoroczny Radioton można wesprzeć już dziś na stronie darserca.org lub wysyłając czek na adres: 3860 25th Avenue, Schiller Park, IL 60176. W czasie trwania Radiotonu, czyli 10 i 11 lutego, akcję można wesprzeć dzwoniąc bezpośrednio do rozgłośni radiowej pod nr tel. 847-593-1030.

Organizatorzy zapraszają też polskie firmy do przekazywania nagród, fantów, które zlicytowane będą wśród osób wspierających tegoroczną zbiórkę – w tej sprawie należy się kontaktować pod nr. tel. 847-671-2711.

Więcej informacji o akcji można znaleźć na www.darserca.org lub na [facebook.com/DarSerca](https://www.facebook.com/DarSerca).

Patronat Honorowy: Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Chicago

Patronat Medialny: **polskieradio.com**
Nasze Wasze Radio - Poranek 1030 - Radio Echo

Zosia, Alan, Oliwier, Nikolka, Wiktorek, Daniel, Wiktoria i Antoś... i wiele innych dzieci czeka na pomoc!

♥ RADIOTON ♥ Fundacji Dar Serca

Ratujemy życie i zdrowie dzieci

Dołącz do nas i słuchaj nas wszędzie

Wywiady - Aukcje - Ważni Goście

 polskieradio.com
10 i 11 Lutego, 2024

Chicago
104.7FM / 107.1FM
1030AM

Zadzwoń i pomóż **(847) 593-1030**

Donacje można składać:

- online www.DarSerca.org
- w biurach Polameru
- przysyłać na adres Daru Serca:
3860 25th Ave., Schiller Park, IL 60176

Skanując ten kod
wpłat można dokonywać
bezpośrednio na konto
Daru Serca poprzez
PayPal

Zostań sponsorem! Powiedz innym o akcji!

RAPORT SPECJALNY

„Polska 20. gospodarką świata”

Archiwum WEM

Dokończenie ➔ ze str. 1

Dekada Amazonu

Amazon to nazwa, której trudno nie znać. Kojarzy ją bez wątplenia większość osób zarówno w USA, jak i w Polsce. Założona w 1994 r. w Seattle spółka zajmująca się handlem elektronicznym na przestrzeni trzech dekad działalności stała się jedną z pięciu największych firm w skali globalnej. Dziś Amazon prowadzi największy na świecie sklep internetowy i zatrudnia ponad 1,5 mln pracowników.

Od 10 lat Amazon obecny jest także w Polsce. „Inwestujemy w Polsce od 2012 roku, a nasza działalność z roku na rok rośnie” – czytamy w raporcie firmy, z którego wynika, że Amazon zainwestował przez ten czas nad Wisłą ok. 20 mld zł. „Inwestycje te zwiększyły produkt krajowy brutto (PKB) Polski o 24 mld zł, znacząco przyczyniając się do rozwoju gospodarczego kraju, wzrostu dochodów, a także realizacji projektów społecznych, infrastrukturalnych i zdrowotnych, które z kolei przyczyniły się do poprawy warunków życia w kraju” – czytamy. Na przestrzeni lat firma z USA inwestowała nie tylko w nowe magazyny do obsługi paczek, ale też w centra badawczo-rozwojowe w Gdańsku, Krakowie oraz w Warszawie. Jak przekazuje firma, w 2022 r. Amazon stworzył bądź wspierał ponad 70 tys. miejsc pracy w Polsce, co wygenerowało łącznie w ciągu dekady ponad 15 mld zł wynagrodzeń.

„Po dekadzie inwestowania w Polsce wierzymy, że nasze inwestycje mają pozytywny wpływ poza makroskalą polskiej gospodarki. Wspieramy i staliśmy się integralną częścią lokalnych społeczności, a każda praca opowiada historię kogoś, kto chciał realizować swoje ambicje w naszej firmie” – podsumowują twórcy raportu.

Dobre prognozy

Wszystko to brzmi bardzo dobrze – na tyle, że niektórym może się ten entuzjazm wydać nawet przesadny, ale po pierwsze warto pamiętać, że firmy tego pokroju rzadko kierują się czymś, co nie byłoby zgodne z ich interesem ekonomicznym, a po drugie Amazon nie jest odosobniony w swoim przekonaniu o potencjale Polski jako kraju, w którym warto inwestować oraz sile polskiej gospodarki.

W listopadzie ubiegłego roku Międzynarodowy Fundusz Walutowy (IMF) przedstawił raport, z którego wynika, że Polska w 2024 roku prawdopodobnie wej-

Ostatni szczyt G20, na którym spotkali się przywódcy najsilniejszych pod względem gospodarczym państw na świecie, odbył się we wrześniu 2023 r. w New Delhi

dzie do grona 20 największych gospodarek świata. Przed rokiem Bank Światowy uplasował Polskę na 21. miejscu na świecie pod względem wypracowanego PKB. Teraz eksperci są zgodni, że Polska ma realną szansę przeskoczyć o „oczko” w górę, do ścisłej światowej czołówki.

Zgodnie z prognozami Międzynarodowego Funduszu Walutowego największymi gospodarkami świata w 2024 roku pozostaną nadal USA, Chiny, Indie, Japonia oraz Niemcy. Wg wstępnych szacunków PKB USA za 2023 rok wynosi niemal 28 bln dolarów, co czyni Stany Zjednoczone – mimo problemów trapiących gospodarkę tego kraju – niekwestionowanym liderem rankingu. Gospodarkę Chin, która znalazła się na drugim miejscu, dzieli od USA aż 9,4 bln dolarów. PKB Niemiec – znajdujących się na trzecim miejscu w zestawieniu – od USA dzieli już prawdziwa przepaść (szacowane jest na 5 bln dolarów).

Jak na tym tle plasuje się Polska? Oczywiście porównania do USA nie mają sensu, ale warto zwrócić uwagę na kilka czynników, a zwłaszcza na dynamikę wzrostu gospodarczego. Z opublikowanego przez

Polski Instytut Ekonomiczny raportu „Przegląd gospodarczy PIE: zima 2023” wynika, że PKB Polski w 2023 r. wzrosło o 0,3 proc., a w obecnym roku wg szacunków twórców raportu wzrost gospodarczy Polski powinien oscylować w okolicach 2,3 proc. Również agencja ratingowa Fitch, która jest jedną z trzech najważniejszych i największych agencji ratingowych na świecie, jest dobrej myśli odnośnie do rozwoju Polski w nadchodzących latach. Z jej prognoz wynika, że wzrost PKB Polski będzie na poziomie 2,5 proc. w 2024 r. i sięgnie 3,2 proc. w 2025 r.

Polska w G20?

Czy oznacza to, że Polska automatycznie wejdzie do grona G20, czyli grupy tworzonej przez reprezentantów lub przywódców poszczególnych państw oraz Unii Europejskiej debatujących na temat szeroko rozumianej polityki finansowej na świecie i mających na nią realny wpływ? Nie jest to oczywiste, ponieważ wpływ na to mają też uwarunkowania geopolityczne (przykładem może być choćby Argentyna, która choć od lat pogrążona w kryzysie i

niestabilności, jest na tyle istotna dla światowej gospodarki, że wciąż ma swoje miejsce w G20). Jednak stabilna i wykazująca tendencję wzrostową sytuacja gospodarcza Polski będzie niewątpliwie mocnym argumentem, aby jednak kraj został dostrzeżony i uwzględniony w tym elitarnym gronie.

Dane o wynikach gospodarki w IV kwartale – a więc i wynik całoroczny – zostanie ogłoszony już w lutym. Obecnie eksperci szacują, że PKB Polski w 2023 osiągnęło 860 mld dolarów – jeśli to się potwierdzi, taki wynik rzeczywiście dałby Polsce miejsce w gronie 20. Największych gospodarek świata.

Bez względu jednak na ostateczne miejsce w tym zestawieniu dynamika wzrostu gospodarczego i inwestycje w Polsce takich światowych gigantów jak Amazon oraz ich zadowolenie z dotychczasowych osiągnięć wyznaczają kierunek kolejnym inwestorom, a inwestycje napędzają gospodarkę, co daje efekt śnieżnej kuli. Dla Polski i Polaków – to dobry prognostyk.

Polski rynek venture capital ma wiele do zaoferowania amerykańskim inwestorom

Polska ma potencjał!

 Archiwum Invento Capital

Często można się zetknąć z opiniami o dynamicznym rozwoju Polski, która w ostatnich trzech dekadach bardzo starała się „dogonić Zachód” – i pod wieloma względami to się udało. Dziś Polska jest w stanie konkurować na równym poziomie z wieloma wysoko rozwiniętymi krajami, zarówno europejskimi, jak i tymi spoza Europy. Czy jednak można powiedzieć, że jest dobrym miejscem do inwestowania, zwłaszcza jeśli w grę wchodzi start-upy, czyli firmy i przedsięwzięcia, których potencjał dopiero na skutek inwestycji może się rozwinąć? Kwestię tę przybliżają w rozmowie z „Białym Orłem” Bartosz Zalewski, Robert Bieleń i Tomasz Kierul – partnerzy generalni w spółce Invento Capital, czyli polskim funduszu typu venture capital.

Od lewej: Tomasz Kierul, Bartosz Zalewski i Robert Bieleń – partnerzy generalni w spółce Invento Capital

Venture capital jest specyficzną formą finansowania przedsiębiorstw charakteryzujących się wysokim poziomem innowacyjności, np. start-upów informatycznych czy biotechnologicznych. Inwestycje tego typu są związane z ryzykiem, ale też z możliwością dużego zysku i zwykle są połączone ze wsparciem menedżerskim dotyczącym optymalizacji procesów biznesowych czy podniesienia jakości zarządzania. Jak to wygląda w praktyce?

– Wielkość naszego funduszu to 12 mln dolarów. Działamy od 2018 roku. Mamy w tej chwili 36 spółek w portfelu – wlicza Bartosz Zalewski, jeden z założycieli i partnerów generalnych Invento Capital. Zalewski skończył studia ekonomiczne w Krakowie, następnie podjął pracę w niewielkiej firmie, która stała się butikiem inwestycyjnym – tam zyskiwał doświadczenie inwestycyjne niezbędne w przyszłych działaniach. – Było to dla mnie dobre źródło wiedzy i praktyki, nauczyłem się jak robić pewne rzeczy i jakich należy unikać, bo można się potknąć. Pracuję już w branży 20 lat, w tym czasie pełniłem

różne funkcje – pracowałem jako doradca, manager inwestycyjny, mam dzięki temu szerokie spektrum wiedzy o tym, jak pozyskać inwestycję, jak ją przeprowadzić, ocenić jej wartość i ją podnieść, tudzież wyjść z inwestycji. Wprowadzałem również spółki na giełdę – opowiada.

Wieloletnie doświadczenie w branży inwestycyjnej i na rynku venture capital posiada także drugi z założycieli Invento Capital i partner generalny spółki Robert Bieleń. Z wykształcenia jest prawnikiem. Zrealizował ponad 50 inwestycji typu seed/venture capital. Uznawany jest za eksperta od prawa rynku kapitałowego, umów inwestycyjnych i transakcji finansowania przedsiębiorstw. Aktywnie wspiera start-upy w tworzeniu strategii firmy, pozyskiwaniu kapitału, komercjalizacji produktów i ekspansji rynkowej. – Zaczynałem karierę w kancelariach prawnych, potem na rynku finansowym piastowałem różne stanowiska m.in. w domu maklerskim i bankowości inwestycyjnej, zajmowałem się pozyskiwaniem kapitału dla przedsiębiorców, wprowadzaniem spółek na giełdę, fuzjami i przejęciami, a

także inwestycjami venture capital w funduszach inwestycyjnych – wymienia Bieleń.

Śmiały krok

To właśnie wskutek doświadczeń ich obu zrodził się pomysł utworzenia własnego funduszu venture capital. Do przedsięwzięcia dołączył trzeci partner generalny, Jacek Murawski – menedżer z dwudziestoletnim doświadczeniem m.in. w zarządach takich spółek jak Orange, WP czy PGNiG. – Zastanawialiśmy się, jak nasz pierwszy fundusz ukształtować. Na podstawie naszych doświadczeń i oceny perspektywy rozwoju rynku w Polsce i CEE zdecydowaliśmy się stworzyć fundusz Seed Capital (inwestycje w bardzo wczesnym stadium rozwoju lub start-upy; mają wysoki poziom ryzyka, dlatego oczekiwana stopa zwrotu jest również wysoka – red.). Zdecydowaliśmy się go utworzyć we współpracy z polską instytucją, która wspiera komercjalizację badań naukowych i rozwój przedsiębiorczości, tj. z Narodowym Centrum Badań i Rozwoju, które wniosło ok. 70% środków, 30% środków

pochodzi od inwestorów i osób prywatnych, w tym każdego z partnerów generalnych – opisuje początki działalności Robert Bieleń. – Zaprosiliśmy inwestorów z Niemiec, Szwajcarii i Skandynawii i tak udało nam się wystartować i zrealizować do tej pory ponad 30 inwestycji – dodaje.

W co warto inwestować?

W jakie branże inwestują? – Polska jest rynkiem dość młodym, jeśli chodzi o venture capital, dlatego nie chcieliśmy się ograniczać do jednej branży. To nam się udało, spółki, które mamy w portfelu, dobrze rokują, sporo z nich ma po kilka milionów dolarów obrotu, udaje im się wchodzić na rynki zagraniczne, pozyskiwać klientów z USA i Europy, dwie są już obecne na rynku amerykańskim, a kilka kolejnych wejdzie na niego w bliskiej przyszłości, stąd też naszym kolejnym krokiem jest utworzenie nowego funduszu, we współpracy z amerykańskimi inwestorami – zapowiada Robert Bieleń. – Chcemy zaprosić amerykańskich partnerów do tego, by razem inwestować w regionie Europy środkowo-wschodniej, w Polsce i krajach ościennych. Przyrost PKB w naszym kraju w perspektywie ostatnich 30 lat jest zaraz po Chinach największy na całym świecie. Wierzymy w potencjał naszego regionu – podkreśla Bartosz Zalewski.

Jak podają obaj wspólnicy Invento Capital, wartość rynku venture capital w Polsce można oszacować obecnie na około miliard dolarów. – Porównując to do kwot, które na tym rynku są w USA, to bardzo niewiele, ale rynek ten bardzo dynamicznie się rozwija i myślę, że w ciągu najbliższych dwóch lub trzech lat jest w stanie podwoić, a może nawet potroić tę kwotę. Świetną pracę jako instytucjonalny LP's wykonuje Polski Fundusz Rozwoju, który stworzył tzw. Funds of Funds i wdrożył na rynek kilka programów wsparcia rodzimych funduszy venture capital – mówi Robert Bieleń.

Jakie startupy mogą liczyć na wsparcie inwestorów? – W Polsce są to przede wszystkim startupy z branży informatycznej. Inwestorzy liczą na szybkość i możliwość skalowania tych biznesów. Poza tym polscy programiści i informatycy cieszą się międzynarodowym uznaniem. Dużo się też dzieje w branży med-tech. Branża biotechnologiczna również się rozwija, ale tu wciąż jest za mało kapitału pozwalającego na doprowadzenie projektów do końca. Na zaawansowane badania trudniej pozyskać kapitał, a szkoda, bo jest olbrzymi potencjał – wyjaśnia Bartosz Zalewski.

Według obu partnerów Invento Capital, głównym kapitałem polskiego rynku nadal jest wiedza, czyli dobrze wykształcone kadry, które przy tym nie są drogie. Polacy są bardzo dobrze wykształceni na kierunkach technicznych,

jest wielu zdolnych inżynierów i wiele ciekawych projektów z branży wysokich technologii jest w głowach ludzi, którzy pracują w międzynarodowych korporacjach. Współzałożyciele Invento Capital nie tylko dostrzegają, ale również podejmują działania, by pomysły przetrwały się w inwestycje – i to bardzo opłacalne. Ich pierwsza inwestycja dotyczyła dronów, a dokładnie spółki produkującej drony dla straży pożarnej i służb ratunkowych. Do Firefightera szybko dołączyły Cthing.co (zajmują się transmisją i przetwarzaniem danych w technologii 5G dla przemysłu), Planet Heroes (doceniony przez ONZ impact fintech wynagradzający użytkowników za działania na rzecz środowiska) oraz Qvistorp (oferujący analitykę opłacalności inwestycji dla bardzo dużych korporacji na etapie projektowania produktu). – I tak ten nasz portfel z każdym miesiącem się powiększa i dziś liczba spółek w nim wynosi już 36, a znajdują się w niej nie tylko spółki z branży informatycznej, ale też odnawialnych źródeł energii, branży met-tech, fintech czy foodtech – wymienia Bieleń.

Szansa dla amerykańskich firm

– Zachęcamy amerykańskich inwestorów, żeby przychylniejszym okiem spojrzeli na naszą część Europy – dodaje Tomasz Kierul, który w 2023 roku dołączył do funduszu jako General Partner odpowiedzialny za rozwój funduszu na rynkach amerykańskich. – Polska od wielu lat jest członkiem NATO i Unii Europejskiej, jesteśmy w pełni zintegrowani z zachodnią częścią świata. Jeśli chodzi o poziom rozwoju, gonimy Wielką Brytanię czy Francję, porównując PKB na mieszkańca. Ale nadal polski rynek jest atrakcyjny, bo wiele kwestii w Polsce dotyczących np. pierwszej komercjalizacji można zrobić o wiele taniej niż w USA czy w krajach Europy zachodniej – tłumaczy Kierul. – Nastawieni jesteśmy na spółki, które mają szansę wyjść poza Polskę i nawet poza UE, stąd nasza wizyta w USA i zainteresowanie rynkiem amerykańskim, bo kolejny fundusz chcemy, żeby działał właśnie stąd. Wierzymy w potencjał rynku w Polsce, ale chcemy, żeby spółki, w które inwestujemy, wydostawały się poza Polskę – mówi.

Polskich spółek, które odniosły sukces międzynarodowy, jest sporo, choćby CD Project, który tworzy gry cieszące się popularnością na całym świecie, takie jak Wiedźmin czy Cyberpunk, ale jednak wciąż brakuje polskich marek, które byłyby rozpoznawalne globalnie. Czy któryś ze startupów będących „pod opieką” Investo Capital ma szansę to zmienić, przy okazji przynosząc zyski inwestorom? Czas pokaże, ale bez wątplenia tego typu działalność to coś, czemu warto się przyjrzeć.

 MARCIN BOLEC

Zapraszamy do współpracy **NOWYCH AGENTÓW**

50 LAT

Wyślij tak, jak trzeba! Tylko przez **POLAMER**

■ paczki morskie i lotnicze
■ mienie przesiedlenia
■ transport komercyjny
■ przekazy pieniężne
■ bilety lotnicze oraz kwiaty
i zestawy upominkowe do Polski

■ GREENPOINT - NY
167 Greenpoint Ave.
Tel. 718-349 1319

■ MASPETH - NY
64-02 Flushing Ave.
Tel. 718-326-2260

■ WALLINGTON - NY
130 Main Ave.
Tel. 973-779 6613

Adresy wszystkich naszych biur i agentów znajdziesz na stronie Polamerusa.com bądź pod 773-774-8855

■ Roselle - NJ
275 Cox St. - Magazyn Cargo
Tel. 908-352 9100

■ Pomona - NJ
1551 Rt 202
Tel. 845-354 2400

Nie mieszkasz blisko naszego punktu?
Wyślij z domu na send.polamerusa.com

SOCIETY OF POLISH AMERICAN TRAVEL AGENTS

POLSKIE AGENCJE PODRÓŻY
polecają szeroki wachlarz usług,
bogate doświadczenie oraz profesjonalną,
osobistą obsługę klienta, której nie znajda
Państwo w internecie.

www.spata.org

LISTA ZRZESZONYCH AGENCJI

MASSACHUSETTS

Golemo Travel Service (508) 755-2753
Pat Tours Division of W.W.T. (413) 747-7702

NEW JERSEY

Classic Travel (973) 473-3845
Dom Polski, LLC (732) 727-7711
Europe Travel (732) 390-1750
Globe Travel (732) 525-8589
Krystyna Travel Tours & Services (973) 779-0077
Polish American Bureau (973) 472-0522
Polskie Biuro (973) 777-7711
Pulaski Travel (732) 826-1500
Spojnik Agency (609) 393-1616
Nova Travel (201) 906-9101

NOWY JORK

Albatross Travel Agency (718) 383-7211
Interport Travel Service (716) 892-8002
Maria Agency (718) 389-6208
Pol-Travel Service (718) 383-0505
Renata's Agency (845) 628-8828
PENSYLWANIA
J.World Travel Inc (215) 634-6006
ILLINOIS
Polamer, Inc (773) 685-8222
HAWAII
Barefoot Travel (808) 218-3940

Zapraszamy nowych członków!

SPATA

36 Main Street, South River | New Jersey 08882

Phone: 732-390-1750

E-mail: europetravelhp@gmail.com

Polscy kapłani od 40 lat służą jako duszpasterze katolickiej społeczności na wyspach na Morzu Karaibskim

Polskie ślady na Arubie

Aruba to nieduża wyspa wchodząca w skład archipelagu Małych Antyli, zamykającego od wschodu Morze Karaibskie. Ma powierzchnię prawie 179 km² i zamieszkiwana jest przez ok. 110 tys. osób, głównie pochodzenia hiszpańskiego, holenderskiego i afrykańskiego. Stolicą Aruby jest miasto Oranjestad, a językami urzędowymi są niderlandzki i papiamentu. Ze względu na klimat i gwarancję dobrej pogody praktycznie o każdej porze roku, a także dogodnie połączenie z portami lotniczymi na wschodnim wybrzeżu USA (czas lotu ok. 4-5 godz.), Aruba jest popularną destynacją turystyczną dla osób z tego regionu. Odległość do Polski jest dużo większa, ale, co ciekawe, na wyspie nie brakuje polskich akcentów, a posługę duszpasterską w większości lokalnych parafii pełnią... polscy kapłani! Jak do tego doszło? O tym opowiada w rozmowie z „Białym Orłem” ks. Andrzej Makowiec, który jest proboszczem parafii Sagrado Curason di Hesus na Arubie.

Z Krakowa na Dominikanę

– Na początku lat 80. XX wieku ojciec generała zakonu michalitów spotkał się w Kanadzie z biskupem z Dominikany, który zmagał się z brakiem księży i poprosił o pomoc. Tym sposobem polscy kapłani pojawili się na wyspie. W 1983 r. pierwsza grupa kleryków wyjechała z Polski – z Krakowa na Dominikanę, potem co roku przyjeżdżali kolejni. Mnie przełożony zaproponował wyjazd na studia teologiczne w Republice Dominikańskiej w 1984 r. Nie znając Dominikany, nie wiedząc, gdzie jadę, podjąłem decyzję pozytywną. Po Dominikanie pełniłem posługę na Bonaire – to mała wyspa, w tamtym czasie miała zaledwie 10 tysięcy ludności (obecnie ok. 20 tys. – red.). Na niej spędziłem 21 lat. A teraz, już od 12 lat, jestem proboszczem na Arubie – opowiada kapłan. – Na Arubie jest obecnie sześciu polskich księży, w tym aż pięciu michalitów, ja jako jedyny jestem inkardynowany. Na dziewięć działających tu parafii pięć obsługiwanych jest przez polskich duszpasterzy – dodaje.

Ks. Andrzej Makowiec pochodzi z południa Polski, z okolic Gorlic. Najpierw Dominikana, a potem Antyle – to zupełnie inny świat. Jak odnalazł się w tych skrajnie odmiennych od polskich warunkach i na jakie wyzwania natrafił jako kapłan? – Ludzie tutaj są w większości wierzący i praktykujący, a duszpasterze cieszą się dużym szacunkiem. Mam wrażenie, że obecnie większym niż w Polsce, gdzie zwłaszcza w ostatnich latach muszą się mierzyć z wieloma krzywdzącymi opiniami. Tutaj w parafii aktywnie działają grupy apostołskie i modlitewne, to ich aktywność leży u podstaw życia parafii. Wierni łączą się we wspólnoty, to bardzo pozytywnie. My, jako kapłani, staramy się wychodzić naprzeciw potrzebom wiernych i kierunkować ich energię – mówi ks. Makowiec. Msze św. odprawiane są w tutejszym języku – papiemento, ale również po angielsku i hiszpańsku w parafiach w bardziej turystycznych miejscach. Czy pandemia wpłynęła jakoś na funkcjonowanie Kościoła na wyspie? – Tak, dużo się zmieniło, pandemia wprowadziła do posługi duszpasterskiej środki przekazu na odległość, np. w niektórych parafiach zaczęto transmitować msze św. i to spotkało się z tak dobrym przyjęciem, że zostało utrzymane do tej pory – relacjonuje polski kapłan.

Święta w raju

Ponieważ rozmowa ma miejsce w okresie świątecznym, pytanie o to, jak wyglądają święta Bożego Narodzenia na Arubie nasuwa się samo. Czy różni się od świąt w Polsce lub w USA? – Jeśli chodzi o święta Bożego Narodzenia, w Polsce w okresie je poprzedzającym odbywają się roraty. Tutaj odprawiana jest 9-dniowa nowenna przed Bożym Narodzeniem. Mamy przez dziewięć dni mszę o 5 rano, tzw. aurorę. Na tych mszach świętych obecne są nawet osoby, które nie pokazują się w kościele

W grudniu miały miejsce obchody 10-lecia prokatedry św. Franciszka w Oranjestad, w których wziął udział redaktor naczelny „Białego Orła” Marcin Bolec (pierwszy z lewej) wraz z żoną Barbarą Bilińską Bolec (trzecia od prawej). Drugi od prawej ks. Andrzej Makowiec, proboszcz parafii Sagrado Curason di Hesus na Arubie

w niedzielę! Po mszy św. jest spotkanie dla wiernych, poranna kawa, wspólne kolędowanie, przy kościołach tworzone są szopki – wymienia ks. Makowiec. – To tworzy atmosferę świąteczną i pozwala wiernym przygotować się na ten wyjątkowy czas – podkreśla. Jeśli chodzi o inne zwyczaje i święta, to jak mówi polski kapłan, np. na Wielkanoc nie ma poswięcenia pokarmów. – Ale wprowadziliśmy zwyczaj święcenia baranków, który spotkał się z bardzo ciepłym przyjęciem

tutejszych wiernych, a na Trzech Króli błogosławieństwo domów i napis kredą na drzwiach, to też jest bardzo pozytywnie przyjmowane – twierdzi.

Papież i polscy kapłani

Ks. Makowiec opowiada także o polskich akcentach, których, co ciekawe, na Arubie nie brakuje. – Przed prokatedrą św. Franciszka w Oranjestad znajduje się popiersie Jana Pawła II, jest tu też ulica imienia polskiego papieża. W parafii działa grupa To-

tus Tuus, założona przez ks. Wiesława Szpilę, w świątyni znajduje się obraz Jezusa Miłosiernego, którego kult – jak wiadomo – wywodzi się z Polski i został rozpowszechniony dzięki staraniom polskiego papieża – wylicza ks. Makowiec, dodając, że na Arubie przez cały rok pojawiają się turyści z Polski, którzy przy okazji pobytu na wyspie odwiedzają świątynię, zwłaszcza jeśli dowiadują się, że są tu jakieś polskie akcenty. Jest też grupa Polaków, którzy mieszkają na wyspie na stałe, ale nie jest zbyt liczna. Nie zapowiada się również, by grupa polskich kapłanów wzrosła liczebnie. – Powołań lokalnych tu niestety praktycznie nie ma, na Arubie jest obecnie tylko jeden ksiądz wywodzący się stąd. Ale w Polsce ilość powołań w ostatnich latach drastycznie spadła, więc aktualnie nie ma planów, by wysłać tu kolejnych kleryków lub kapłanów – twierdzi ks. Makowiec, który pełni także funkcję wikariusza episkopalnego, czyli przedstawiciela biskupa na wyspie, z czym wiąże się różne obowiązki administracyjne i organizacyjne. – Jako polscy kapłani pomagamy sobie nawzajem, zwłaszcza kiedy są jakieś święta, spowiedzi przedświąteczne itp. Staramy się też utrzymywać regularny kontakt z Polską, ja podróżuję do ojczyzny przevažnie raz w roku – mówi ks. Andrzej.

Do wizyty na Arubie zapewne nikogo nie trzeba namawiać zbyt długo – ta wyspa przyciąga turystów z całego świata jak magnes. Ale dla Polaków i osób związanych z polską kulturą obecność polskich duszpasterzy oraz tylu polskich akcentów może być dodatkowym atutem i sprawi, że nawet tak daleko poczucie się jak w domu.

Prokatedra św. Franciszka w Oranjestad (stolicy Aruby) ma wiele polskich akcentów

SŁONECZNA FLORYDA

KUPNO - SPRZEDAŻ - WYNAJEM

FT. LAUDERDALE • MIAMI • PALM BEACH

South Florida Professional Bureau of Real Estate

Roman Tryndus P.A.

Direct: **754-235-0378**
houseroman@yahoo.com
www.myhouseflorida.net

→ DOMY → BIZNESY
→ MIESZKANIA → HOTELE
→ GALERIE

WAKACJE NA FLORYDZIE?

DO WYNAJĘCIA CONDO
w New Port Richey, FL

2 sypialnie, 2 łazienki, 1100 sq ft
Min. 1 tydzień, \$1000 tygodniowo

774-230-4893

jansudyka@yahoo.com

REPREZENTACJA PRZED IRS'em w języku POLSKIM

audyty • błędne naliczenia • windykacje • zajęcia majątku

Nie podejmuj walki z IRS samemu. Potrzebujesz pomocy? Zadzwoń!

Barbara Mrozik, E.A. - Enrolled Agent

MÓWIĘ PO POLSKU, pracujemy w każdym stanie USA!

Enrolled Agent jest najwyższym poziomem certyfikacji udzielanej przez amerykański Urząd Skarbowy

☎ 203-301-0555 📠 203-515-5709 ✉ mgrouptax@gmail.com

Ponad 10 lat doświadczenia!

Institut Glottodydaktyki Polonistycznej jest jednostką naukowo-dydaktyczną Uniwersytetu Jagiellońskiego, najstarszego uniwersytetu w Polsce, założonego w 1364 roku. Institut, powstały w 2020 roku z przekształcenia Centrum Języka i Kultury Polskiej w Świecie, należy do najważniejszych polskich ośrodków kształcenia cudzoziemców. Wchodzi w skład Wydziału Polonistyki. Institut prowadzi intensywne zajęcia z języka polskiego na wszystkich poziomach zaawansowania oraz wykłady z literatury, historii, kultury oraz wiedzy o społeczeństwie polskim, umożliwiające ich uczestnikom zdobycie wiedzy o przeszłości i współczesności Polski. Zajęcia prowadzą wykwalifikowani nauczyciele akademicki Instytutu i innych jednostek UJ, mający doświadczenie w nauczaniu obcokrajowców zdobyte w uczelniach na całym świecie.

Institut Glottodydaktyki Polonistycznej oferuje następujące programy dla obcokrajowców:

- semestralne
- roczne
- roczne i semestralne programy przygotowujące do podjęcia studiów w Polsce na następujących kierunkach: nauki społeczne, nauki polityczne i stosunki międzynarodowe, marketing i zarządzanie oraz na medycynie
- kursy wakacyjne w ramach Szkoły Letniej Języka i Kultury Polskiej UJ
- wakacyjny kurs języka i kultury polskiej dla młodzieży „Lato Odkrywców”
- kursy języka polskiego dla studentów programu Erasmus
- kursy języka polskiego dla obcokrajowców odbywających staże naukowe
- indywidualne kursy dla biznesmenów i tłumaczy
- kursy przygotowujące do zdawania egzaminu certyfikatowego z języka polskiego jako obcego.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners is a research and teaching department of the Jagiellonian University, the oldest Polish university, founded in 1364. Institute, established in 2020 as a result of the transformation of the Center for Polish Language and Culture in the World, has grown to become the main Polish research and teaching center of Polish as a foreign language. The Institute is part of the Faculty of Polish Studies. The Institute conducts intensive Polish language classes at all level of proficiency as well as lectures on Polish literature history, culture and contemporary society, enabling their participants to gain comprehensive knowledge of Poland's past and present. The classes are conducted by qualified academic teachers of the Institute and other units of the Jagiellonian University, with experience in teaching foreigners gained at universities around the world.

The Institute of Polish Language and Culture for Foreigners offers the following classes for foreigners:

- One-semester program in Polish language and culture
- One-year program in Polish language and culture
- One-year and one-semester courses for studying in Poland in the following fields: social sciences, political sciences and international relations, marketing and management, and medicine.
- Summer courses as part of the School of Polish Language and Culture
- Summer course of Polish language and culture for young learners "Explorers Summer"
- Polish language courses for students of the Erasmus Program students
- Polish language courses for graduate students
- Individual courses for businessmen and translators

Details of the programs offered are available on the website
<https://pls.school.uj.edu.pl>

For further information please contact:
Institute of Polish Language and Culture for Foreigners of the JU
Ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska
tel. +48 12 6631814, 6631813, e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
or
School of Polish Language and Culture
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska, tel. +48 12 4213692
e-mail: pls.school@uj.edu.pl

UNIwersytet
JAGIELLOŃSKI
W KRAKOWIE

Szczegóły dotyczące oferowanych programów są dostępne na stronie
<https://pls.school.uj.edu.pl>

Pytania dotyczące programów prosimy kierować tutaj:
Institut Glottodydaktyki Polonistycznej UJ
ul. Grodzka 64, 31-044 Kraków, Polska, tel. +48 12 6631814, 6631813
e-mail: polish.for.foreigners@uj.edu.pl
lub

Szkoła Języka i Kultury Polskiej
ul. Garbarska 7a, 31-131 Kraków, Polska
tel. +48 12 4213692, e-mail: pls.school@uj.edu.pl

JAGIELLOŃSKI
UNIVERSITY
IN KRAKÓW

Biały Orzeł Junior

Dodatek dla **dzieci i rodziców**

BIAŁY
WHITE EAGLE
ORZEŁ

POCZYTAJMY RAZEM

Nina Opic

NIEZWYKŁY GOŚĆ

Marcelinka obudziła się z samego rana. Była pewna, że ktoś puka do... okna, a przecież mieszkała na czwartym piętrze i było to niemożliwe.

– Mamusiu, ktoś pukał od rana w okno.

– Marcelinko, zaraz sprawdzę, czy nie masz gorączki, bo to, co mówisz, nie może być prawdziwe – powiedziała mama i dotknęła dłonią czoła córeczki. Nic nie wskazywało, aby ze zdrowiem dziewczynki było coś złego.

– Nic nie mówmy teraz... O, słyszysz!

Faktycznie, dało się słyszeć lekkie pukanie w okno. Mama cichutko podeszła do okna i przyglądała się przez firankę, a następnie również cichutko wróciła do Marcelinki.

– Miałaś rację. Ktoś pukał w okno... To taki niezwykły gość. Chodź po cichutku i sama zobacz.

Marcelinka na paluszkach podeszła do okna. Na parapecie siedział mały, śliczny ptaszek i swoim dzióbkiem prosił o jedzenie. Miał żółty brzusek i ciemne skrzydełka.

– To dzwonic – szeptem powiedziała mama, która uczy przyrody w szkole i zna się na ptakach.

– To musimy dać mu jeść – wyszeptała dziewczynka.

– W kuchni mam trochę ziarenek słonecznika, a jak będę wracać z pracy, to kupię słoninkę i powiesimy na drzewie przy bloku.

Po południu powiesiły zawiązany sznurkiem pasek słoninki. Już za chwilę do zimowej stołówki przyleciały sikorki, a także zjawił się też znajomy od rana dzwonic. Nawet przez chwilę pokręcił główką i zanim zaczął jeść, wesoło zaśpiewał im swoje podziękowanie!

SŁOWEM MALOWANE

Regina Nachacz

Trzy siostry

Dawno, dawno, przed wiekami
Troje dzieci w modrej chatce
Z sercem, mocą i pasjami
Pomagało starej matce

Miłka hodowała róże
Piękne kwiaty, sen miłości
Czuła dusza – bliźnim służę
Mój dom dla spóźnionych gości

Wiarka lilie lubiła
Biały symbol czystej wiary
Wymodliła cnota miła
Raj, gdzie grają tusz fanfary

A Nadziejka szczerą, ufna
Jak maciejka w wieczór cichy –
Z Bogiem przykrość nam nietrudna
Choć się życie zdaje lichym

Dobra mama z córeczkami
Nadal żyją na tym świecie
W każdym miejscu, zawsze z nami
Teraz to już wszystko wiecie!

Miłka, Wiarka i Nadziejka
Trzy siostrzyczki na bezdrożach
Róża, lilia i maciejka
Przy nich święta łaska Boża!

KĄCIK RODZICA

Jak się uczyć, żeby się nauczyć?

Półtora roku szkolnego już za nami, prawie każdy uczeń zaczyna odliczać już czas do zakończenia roku, ale – nie ukrywajmy – przed nami jeszcze kilka miesięcy ciężkiej pracy. Niezależnie, czy uczysz się na konkretny test, czy sprawdzian, czy może chcesz zdać egzamin lub uczysz się, bo chcesz poszerzyć wiedzę w jakiejś dziedzinie, warto wiedzieć jak uczyć się szybko i efektywnie.

Metody uczenia się nie muszą być nudne i powtarzalne. Wiele z nich wykorzystuje różne techniki, które zmuszają mózg do dodatkowego wysiłku, wpływają na lepsze zapamiętywanie, utrwalają niezbędne informacje w pamięci, a także sprawiają, że nauka jest o wiele łatwiejsza i przyjemniejsza. Ważne jest, aby podczas procesu uczenia się wzbudzać w sobie emocje. Bowiern skuteczna nauka zawsze związana jest z emocjami.

Metody uczenia się – zasada 40 sekund

O tym, jak ważne są powtórki w procesie nauki, wspominaliśmy już wielokrotnie. Regularne powtarzanie sprawia, że kluczowe informacje zostaną przeniesione do pamięci długotrwałej. Z tego powodu pierwsza powtórka powinna odbyć się tuż po opanowaniu materiału.

Następna po upływie godziny, a kolejna – na drugi dzień. Notatki warto również przeczytać przed położeniem się do łóżka, ponieważ podczas snu nasz mózg segreguje zdobyte informacje.

Przejdźmy jednak do zasady 40 sekund. Według badań nawet krótka powtórka ma znaczący wpływ na zapamiętywanie. Potwierdza to eksperyment brytyjskich naukowców. Grupie osób pokazano 26 krótkich nagrań. Połowa z nich miała przez 40 sekund powtarzać treść wideo – mogli robić to na głos, zapisywać lub odtwarzać w myślach. Pozostała część badanych jedynie obejrzała nagrania. Po upływie dwóch tygodni efekty były zaskakujące! Okazało się, że osoby, które powtarzały materiał, były w stanie przypomnieć sobie wiele detali. Z kolei ci badani, którzy tylko obejrzały nagrania, nie zapamiętały z nich praktycznie niczego.

Metody uczenia się nie muszą być nudne i powtarzalne

Metoda tancerki

Metoda tancerki jest doskonałym sposobem efektywnej nauki. Polega ona na podzieleniu materiału i rozłożeniu go w czasie, na przykład na kilka dni. Dzięki temu przynosi o wiele lepsze efekty niż uczenie się wszystkiego na raz. A dlaczego tancerki? Metoda ta związana jest z amerykańską prekursorką tańca nowoczesnego – Marthą Graham. Sukces przyniosło jej rozpisanie sekwencji ruchów niezbędnych

do wykonania konkretnej figury, a następnie rozłożenie ich w czasie. Zastosowanie tej techniki do uczenia się przynosi doskonałe efekty – lepiej powtarzać materiał dwa razy po 30 minut niż jednorazowo przez godzinę. Dzieje się tak, ponieważ nasz mózg o wiele lepiej przyswaja mniejsze porcje wiedzy. To dlatego zabieranie się za naukę na noc lub – co gorsza – na godzinę przed egzaminem zazwyczaj kończy się niepowodzeniem. Jeśli nauka

ma mieć sens, należy dobrze ją rozplanować – dzięki temu mamy szansę zapamiętać istotne informacje przez długi czas.

Jak zastosować metodę tancerki w praktyce? Sprawdź, ile dni pozostało do egzaminu i jak duży jest materiał, który musisz przyswoić. Następnie podziel go na kilka części i codziennie ucz się danego segmentu. Jeśli planujesz poświęcić na naukę 2 godziny każdego dnia, rozbij ją na cztery interwały. Oczywiście możesz dopasować czas do indywidualnych potrzeb i uczyć się non stop przez 20 lub 40 minut. Nie zapomnij przy tym o przerwach, które mają ogromne znaczenie w procesie przyswajania wiedzy – mózg musi mieć chwilę na odpocznik. Nie powinna ona jednak trwać więcej niż 5–10 minut. Tak, jak w przypadku metody 40 sekund, musisz robić regularne powtórki.

Jakie są dodatkowe plusey metody tancerki? Po pierwsze: umożliwia ona zaplanowanie nauki, a dzięki temu, mamy więcej czasu na inne aktywności. Eliminuje ona również złudne wrażenie posiadania wiedzy, które występuje przy uczeniu się całego materiału na raz.

Metoda terminatora

Terminator to kolejna metoda uczenia się dla dorosłych i nie tylko. Brzmi groźnie? Na szczęście to tylko pierwsze wrażenie! Nie chodzi bowiem o bohatera popularnego filmu science fiction z 1984 roku, ale ucznia terminującego u mistrza, który dąży do zostania czeladnikiem. Polega ona na wcielaniu w życie rzeczy, których się uczymy, czyli zamienianiu teorii w praktykę. I nie chodzi tu o faktyczne nauczenie się jakiejś czynności – wystarczy jej symulowanie. Metoda terminatora przynosi bardzo dobre efekty, ponieważ przez praktykę wzmacniamy ślad pamięciowy. Dzięki niej możemy uatrakcyjnić nawet najbardziej nudny materiał. Ważne jednak, aby to, co odwzorowujemy, fizycznie odnosiło się do zagadnienia, które chcemy przyswoić.

Metoda króla boksu

Metoda króla boksu zakłada przeplatanie różnych ćwiczeń i wymieszanie kolejności

Jakie są sposoby uczenia się?

- Pozbądź się „rozpraszaczy”
- Nie odkładaj nauki „na później”
- Ucz się partiami
- Trenuj pamięć i koncentrację
- Zapisuj, notuj, obklejaj pokój
- Mów do siebie lub do...
- Nie lekceważ pozornie łatwych tematów
- Rozwiązuj dużo zadań

Jak się uczyć efektywnie i zapamiętywać więcej?

- Skoncentruj się i bądź uważny
- Przejdź na głęboki poziom przetwarzania informacji
- Twórz powiązania z tym, co już wiesz
- Kategoryzuj i porcjuj informacje
- Wzbudź w sobie emocje podczas nauki
- Nadawaj informacjom osobiste znaczenie
- Wykorzystuj wyobraźnię
- Zaplanuj powtórki

Jak dobrze i skutecznie się uczyć?

- Koncentruj się tylko na zadaniu
- Systematycznie ucz się małych partii
- Ucząc się, rób sobie przerwy co około 40 minut
- Przeplataj naukę przedmiotów
- Najefektywniejszy sposób nauki to tłumaczenie tego zagadnienia komuś innemu – ucz się razem ze znajomymi lub tłumacz rodzicom

elementów zagadnienia. Jej celem jest zmuszenie mózgu do pracy na najwyższych obrotach i utrudnianie sobie nauki w rozsądny oraz kontrolowany sposób. Król boksu zasługuje na wyróżnienie wśród wielu metod i technik uczenia się. Zwiększony wysiłek jest ważnym elementem długotrwałego zapamiętywania, a także daje lepsze efekty niż nauka w blokach. Warto wykorzystywać go, jeżeli mamy wiele różnych materiałów, np. notatki, prezentacje, wykłady, teksty oraz ćwiczenia. Nazwa tej metody pochodzi od najwybitniejszego pięściarza świata – Muhammada Alego, który w swoich treningach wykorzystywał technikę mieszania różnych ćwiczeń, zamiast powtarzalnych bloków. Właśnie to między innymi przyniosło mu tytuł króla boksu.

Metoda zmiany miejsca

Metoda zmiany miejsca, jak wskazuje sama jej nazwa, polega na odejściu od przestarzałego przekonania, że należy uczyć się wyłącznie w cichym pomieszczeniu. Poza tym, że każdy z nas ma nieco inny styl uczenia się, preferujemy przyswajanie wiedzy w różnych miejscach – w domu, parku, kawiarni czy bibliotece. Według badań nawet niewielka zmiana, na przykład wyjście na balkon, przeniesienie się do kuchni lub ogrodu, ma pozytywny wpływ na proces zapamiętywania. Dzieje się tak, ponieważ różnorodność miejsc tworzy dodatkowe

obszary w pamięci i jest impulsem do szybszego kodowania informacji. Metoda ta będzie odpowiednia przede wszystkim dla osób, których nie rozpraszają dźwięki otoczenia.

Metoda testu zderzeniowego

Jakie jeszcze są metody uczenia się do egzaminu? Najlepiej przeprowadzić egzamin samemu sobie! Brzmi nieprawdopodobnie? A jednak. Wystarczy ułożyć prosty test, który pomoże nam sprawdzić stan naszej wiedzy. Innym pomysłem jest zapisanie na środku kartki kluczowego zagadnienia i wypisanie wszystkiego, co wiemy na ten temat. Dlaczego metoda testu zderzeniowego jest skuteczna? Dzieje się tak, ponieważ próba wyciągnięcia informacji z zakamarków naszej pamięci, wpływa na zapamiętywanie. Co więcej, możemy sprawdzić, w jakich tematach mamy braki i uczyć się na własnych pomyłkach. Metoda testu zderzeniowego sprawia również, że utrwalamy swoją wiedzę i jest o wiele bardziej skuteczna niż kolejne czytanie tekstu. Będzie ona idealna do każdego typu materiału.

SYLWIA WADACH-KLOCZKOWSKA
Nauczycielka Szkoły
Języka Polskiego
im. św. Jana Pawła II
w Bostonie

CO KRAJ, TO OBYCZAJ

KARNAWAŁ

Uczestnicy karnawału w Wenecji przywdziewają misterne maski i barwne stroje

Karnawał to radosne i kolorowe święto, które jest obchodzone na całym świecie po Bożym Narodzeniu, a przed okresem Wielkiego Postu poprzedzającego Wielkanoc.

Charakterystycznym elementem karnawału są barwne i bogato zdobione kostiumy, które uczestnicy noszą podczas różnorodnych parad, festiwali i zabaw. Ta tradycja ma głębokie korzenie historyczne i kulturowe, a różne kraje mają swoje własne, unikalne zwyczaje i obrzędy związane z karnawalem.

Podczas karnawału często organizowane są zabawy uliczne, tańce, konkursy kostiumowe oraz festyny, które przyciągają tłumy uczestników i widzów.

W Polsce karnawał kończy się Tłustym Czwartkiem i ostatkami – poprzedzającymi Środę Popielcową, od której zaczyna się Wielki Post.

Jednym z najbardziej popularnych na świecie jest karnawał w Wenecji, słynący z eleganckich i misternie wykonanych masek, a uczestnicy karnawału przebijają się w historyczne stroje, nawiązujące do dawnych epok. Ten okres roku przyciąga też turystów z całego świata do Brazylii – karnawał w Rio de Janeiro to jedno z największych i najbarwniejszych świąt na świecie, znanego z imponujących parad sambowych, tańców, muzyki oraz energetycznej atmosfery.

 JS

WYBITNI POLACY**Patroni Roku 2024:**

Abp Antoni Baraniak

Sejm i Senat RP co roku wybierają zasłużone dla polskiej nauki, kultury i sztuki osoby, którym poświęcony będzie kolejny rok. Zgodnie z podjętymi przez obie izby parlamentu uchwałami 2024 będzie Rokiem: Marka Hłaski, arcybiskupa Antoniego Baraniaka, Romualda Traugutta, Wincentego Witosa, Kazimierza Wierzyńskiego, Melchiora Wańkowskiego, Rodziny Ulmów, Zygmunta Miłkowskiego, Witolda Gombrowicza, Czesława Miłosza, Władysława Zamoyskiego i Polskich Olimpijczyków. Decyzją Senatu rok 2024 będzie także Rokiem Edukacji Ekonomicznej.

Abp Antoni Baraniak to salezjanin, doktor prawa kanonicznego, przed II wojną światową był sekretarzem prymasa Polski kard. Augusta Hłonda. Podczas wojny razem z nim znalazł się na uchodźstwie, a w 1945 r. powrócił do Polski. We wrześniu 1953 r. został aresztowany przez funkcjonariuszy bezpieki jako jeden z najbardziej zaufanych współpracowników kard. Wyszyńskiego. „Mimo okrutnych tortur pozostał wierny – nie zdradził Kościoła, Prymasa Tysiąclecia ani Polski” – podkreślił Sejm w uchwale. Wolność odzyskał w 1956 r., od 1957 r. był arcybiskupem metropolitą poznańskim, uczestnikiem Soboru Watykańskiego II. W 2024 r. przypada 120. rocznica urodzin abp. Baraniaka.

 JS

 KEP

QUIZ

Połącz nazwisko pisarza z tytułem jego dzieła

1. Henryk Sienkiewicz
2. Bolesław Prus
3. Olga Tokarczuk
4. Stanisław Lem
5. Władysław Reymont
6. Eliza Orzeszkowa
7. Adam Mickiewicz
8. Juliusz Słowacki
9. Witold Gombrowicz
10. Stefan Żeromski

- A. „Solaris”
- B. „Bieguni”
- C. „Nad Niemnem”
- D. „Lalka”
- E. „Kordian”
- F. „Ludzie bezdomni”
- G. „Quo Vadis”
- H. „Ferdydurke”
- I. „Pan Tadeusz”
- J. „Chłopi”

Prawidłowe odpowiedzi: 1G, 2D, 3B, 4A, 5J, 6C, 7I, 8E, 9H, 10F

REBUSY

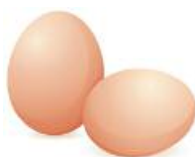
~~Ż=Z~~

~~KA~~

~~RY~~

~~JA~~

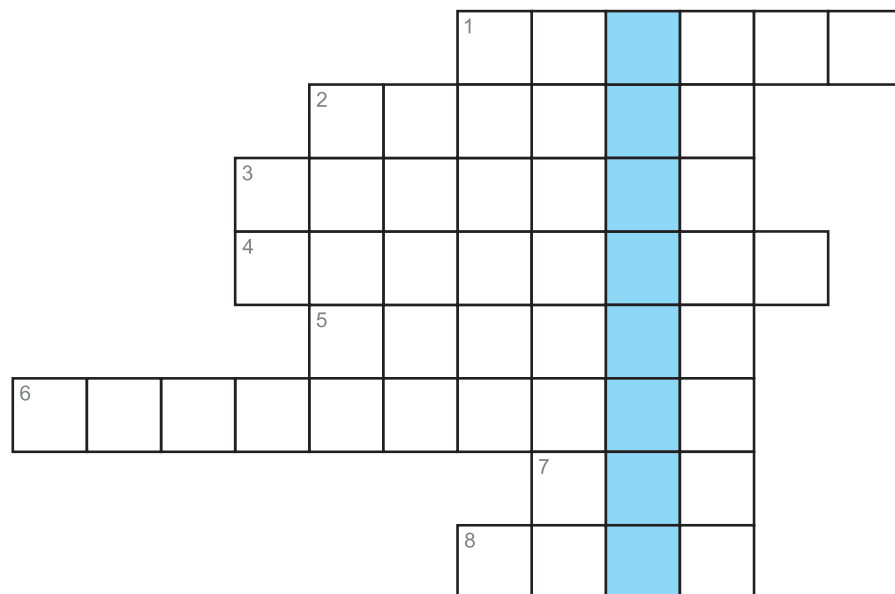
LABIRYNT

Znajdź drogę do rękawiczek

KRZYŻÓWKA

1. Zajęcia w szkole
2. Ptak, którego przylot do Polski zwiastuje wiosnę
3. Mniejsze niż morze, ma słodką wodę
4. Przeciwieństwo północy
5. Pakujesz w niego rzeczy na biwak
6. Stała na stacji w wierszu Tuwima
7. Miejsce pełne drzew
8. Samochód ma cztery, rower dwa

CIEKAWOSTKA JĘZYKOWA

ANI WIDU, ANI SŁYCHU

Kiedy o kimś lub o czymś nie ma żadnych wieści, kiedy nie można go odnaleźć, kiedy nie widać go ani nie słysząc, kiedy coś, czego szukamy, przypadło, mówimy ANI WIDU, ANI SŁYCHU.

Nie należy tego wyrażenia „poprawiać” i zamieniać formy SŁYCHU na formę SŁUCHU, bo forma SŁYCHU to dopełniacz archaicznego rzeczownika SŁYCH, który zachował się właśnie w tym wyrażeniu. Równie archaiczny jest towarzyszący mu WID (ale o nim w innej ciekawostce). SŁYCH pochodzi bezpośrednio od czasownika SŁYCHAĆ (podczas gdy w

parze SŁUCH – SŁUCHAĆ zachodzi relacja odwrotna: to czasownik SŁUCHAĆ pochodzi od rzeczownika SŁUCH). Pierwotnie oznaczał ‘to, że się słyszy; to, że się o czymś słyszy; to, co się daje usłyszeć lub co można usłyszeć’ – dzisiaj w takim znaczeniu używamy słów SŁUCH, SŁYSZENIE, SŁUCHY. Dawniej było też znacznie więcej frazeologizmów ze SŁYCHEM: ANI SŁYCHU, ANI DYCHU ‘ktoś zaginął bez wieści, coś przepadło na amen’; SŁYCH o czymś ZAGINAŁ (dziś już tylko w zmienionej postaci: słuch o czymś zaginął); JAK SŁYCH NIESIE ‘jak wieść głosi’.

Amerykańskie gwiazdy znane z „Sukcesji” i „Social Network” kręciły film w Polsce

Filmowa opowieść o Holocauście

W 2023 roku media obiegło zdjęcie amerykańskich gwiazdorów z plecakami, czekających na pociąg na Dworcu Centralnym w Warszawie. Okazało się, że obecność w Polsce Jessiego Eisenberga i Kierana Culkina, znanych z serialu „Sukcesja” czy filmu „Social Network” opowiadającego o powstaniu Facebooka, związana była z powstawaniem filmu „A Real Pain”.

Na podstawie rodzinnej historii

O czym opowiada „A Real Pain”? Historia skupia się na dwójce kuzynów. Mężczyźni są dla siebie jak obcy, ale kiedy umiera ich babcia, jadą do Polski. Tam podróżują szlakiem Holokaustu. Jak przyznał aktor, który jednocześnie jest autorem scenariusza, to słodko-gorzka historia, pokazująca, że nie zawsze musimy do siebie pasować. – Chcę zadać pytanie, czy współczesny ból jest uzasadniony w obliczu prawdziwej historycznej traumy. Myślę, że mogę mówić z doświadczenia ludzi po trzydziestce, którzy sięgają do tego, co jest dla nich zupełnie obce, a nagle staje się rzeczywiste – mówił Jessie Eisenberg w jednym z wywiadów.

Cierpieli przez Holokaust

Eisenberg przyznał, że do nakręcenia komediodramatu, zainspirowała go podróż

Jessie Eisenberg swój film „Real Pain” określił jako „list miłosny do Polski”

do Polski w 2007 roku i reklama, na którą aktor trafił w sieci. Było to „Auschwitz Tours With Lunch”, czyli zwiedzenie Auschwitz z obiadem w pakiecie. – To po prostu dziwna ironia losu, że jesteś amerykańskim Żydem z wyższej klasy średniej, podróżującym do Auschwitz i wciąż potrzebującym pewnych wygód, jakich przywykłeś spodziewać się podczas podróży. Pomyślałem, że to fascynujące, ironiczne, dramatyczne, a także głęboko po-

ruszające zestawienie pomiędzy próbą zgłębienia okropności historii własnej rodziny, a możliwością siedzenia w wagonie pierwszej klasy – powiedział aktor w jednym z wywiadów z „Vanity Fair”.

Uciekali przed II wojną światową

Co ciekawe, film nagrywano w mieszkaniu, gdzie mieszkała jego rodzina pochodzenia żydowskiego i z którego musiały uciekać w 1938 roku. – Moja rodzina cier-

piała przez Holokaust. To, że poznałem Polaków w tak piękny sposób podtrzymujących historię o tragicznych wydarzeniach, było dla mnie doświadczeniem fundamentalnym i podnoszącym na duchu. Pokochałem też Warszawę i Lublin za ich kulturę, tradycję, otwartość – mówił Jessie Eisenberg podczas spotkania z dziennikarzami.

Pomoc Polaków

Jessie w rozmowie z polskim „Vogue” zdradził, że w powstawanie filmu zaangażował Polaków. – Duża część naszej ekipy wywodzi się ze Szkoły Filmowej w Łodzi. Ci ludzie byli najwspanialszymi rzemieślnikami, jakich poznałem – chwalił Eisenberg. Oprócz tego w tworzeniu „A Real Pain” pomagali także pracownicy Państwowego Muzeum na Majdanku. – Byli jednymi z najbardziej świątliwych, ciepłych, błyskotliwych i pomocnych osób, jakie kiedykolwiek miałem okazję spotkać – zachwalał filmowiec.

Gwiazdy na ekranie

„A Real Pain” miało premierę 20 stycznia 2024 roku podczas Sundance Film Festival. Oprócz Kierana Culkina widzowie w produkcji zobaczą również Jennifer Grey, gwiazdę przeboju „Dirty Dancing”. Na ekranie pojawiają się również Will Sharpe i Kurt Egyiawan.

Pierwsze na Florydzie polskie biuro detektywistyczne zaprasza do skorzystania z usług

- Poszukiwania osób ► Sprawy rozwodowe
- Pomoc w sprawach na terenie Polski
- Dochodzenia ubezpieczeniowe ► Ustalanie majątku

PIERWSZA KONSULTACJA ZA DARMO

35 Grand Palms Blvd,
Englewood, FL 34223
Mobile: 941 549 2395
Email: office@contra-riskconsulting.com
www.contra-riskconsulting.com

Myślisz o przeprowadzce na Florydę?

- ✓ Kupno domu?
- ✓ Inwestycja w nieruchomości na wynajem sezonowy albo całoroczny?
- ✓ Chcesz wystawić swój dom na sprzedaż?

Orlando i okolice.
20 lat doświadczenia.
KOMPLEKSOWA OBSŁUGA
W JĘZYKU POLSKIM!

MAGDALENA DANOS
Licensed Real Estate Agent

tel. **407-760-9286**

Florida Realty Investments
magdalenadanos@gmail.com
3451 Technological Ave., Suite 11
Orlando, FL 32817

Polska aktorka Joanna Kulig będzie mieć wpływ na oscarowe wybory

Joanna Kulig w hollywoodzkim jury

Joanna Kulig została członkinią Amerykańskiej Akademii Sztuki i Wiedzy Filmowej. Aktorka, która zagrała małą rolę w oscarowej „Idzie”, wzięła już udział w wyborze tegorocznych nominowanych do nagród Oscara.

Amerykańska Akademia Filmowa ma około 10 tysięcy członków. Kulig była jedną z 398 osób zaproszonych do tego elitarnego grona. – Jestem bardzo podekscytowana, że zostałam nową członkinią Akademii – napisała na profilu na Instagramie.

41-letnia aktorka urodziła się w Krynicy-Zdroju, jest absolwentką Państwowej Wyższej Szkoły Teatralnej w Krakowie (aktorka dramatyczna ze specjalizacją wokalnno-estradową). Do Hollywood wkroczyła w 2019 roku, wraz z nominowanym w trzech kategoriach filmem „Zimna wojna”, w którym zagrała jedną z głównych ról.

Wiosną będzie ją można oglądać w komedii romantycznej „Miłość bez ostrzeżenia” Rebekki Miller, której światowa premiera odbyła się w lutym ub.r. na festiwalu w Berlinie. Zagrała też małą rolę w serialu „Władcy przestworzy”, reżyserowanym przez twórcę ostatniego Bonda – Cary'ego Fukunagę.

Polka zagra też u boku francuskiej gwiazdy Fanny Ardant w psychologicznym thrillerze „Island” – debiucie włosko-niemieckiej reżyserki Nory Jaenike.

 TOM

 joannakulig/facebook

Joanna Kulig 2019
dwukrotnie otrzymała nagrodę Orła za role w filmach „Sponsoring” i „Zimna wojna”

20 lat temu odszedł Czesław Niemen, artysta jedyny w swoim rodzaju

Dziwił się i zachwycał światem

– Pracuję nad piosenką „Piękny jest ten świat” – mówił w ostatnim wywiadzie. Jeden z najważniejszych wokalistów i muzyków polskich XX wieku z białoruskiej wioski dotarł na największe sceny koncertowe. 17 stycznia minęła 20 rocznica śmierci Czesława Niemena.

Było to 23 czerwca 1967 roku, podczas koncertu „Premiery” na V Krajowym Festiwalu Piosenki Polskiej w Opolu. Szeroka widownia pierwszy raz usłyszała piosenkę „Dziwny jest ten świat”. Niemen wykonał ją z niespotykaną wcześniej w Polsce wokalną ekspresją. Zadziwił słuchaczy. Dziś najbardziej znany jest jego „Sen o Warszawie”, który stał się hymnem kibiców Legii Warszawa.

Urodził się 16 lutego 1939 roku we wsi Stare Wasiliszki k. Grodna jako Czesław Wydrzycki. Obecnie to Białoruś, po II wojnie światowej teren należał do Związku Radzieckiego. Wydrzyccy wyjechali do Polski dopiero w 1958 roku.

Początkowo koncertował z grupą Czerwono-Czarni, z Niebiesko-Czarnymi, później założył grupę Akwarele. Poznał Franciszka Walickiego, popularyzatora rock'n'rolla, który namówił go do przyjęcia artystycznego pseudonimu Niemen. Autor „Pod Papugami” występował m.in. we Francji (Cannes, paryska Olimpia), w Szwajcarii (Montreux), we Włoszech, w USA, także w ZSRR, gdzie sprzedano ok. 12 mln pocztówek z jego piosenkami. Z czasem poświęcił się muzyce elektronicznej, którą wykonywał solowo. Tworzył dla filmu i telewizji.

Zmarł 17 stycznia 2004 r. w warszawskim Centrum Onkologii – Instytucie im. Marii Skłodowskiej-Curie na nowotwór węzła chłonnego. Spoczął na warszawskich Powązkach.

 TOM

Wystawa o małżeństwie polskich architektów w Nowym Jorku

Polak projektował siedzibę ONZ

„Humanistyczny modernizm. Maciej i Stanisława Nowiccy” to wystawa otwarta w siedzibie ONZ w Nowym Jorku. Prezentuje makiety i szkice architektoniczne najważniejszych realizacji i projektów, w tym przygotowanych na potrzeby budynku ONZ.

Maciej Nowicki (1910-1950) był jednym z architektów pracujących nad projektem nowojorskiej siedziby ONZ wraz z m.in. Le Corbusierem i Oscarem Niemeyerem.

W trakcie II wojny światowej walczył w obronie Polski przed nazistowskimi Niemcami, działał w Armii Krajowej i udzielał konspiracyjnych wykładów architektonicznych. Po wojnie wraz z żoną zaangażował się w odbudowę Warszawy. W wieku 40 lat zginął w katastrofie lotniczej w Egipcie. Stanisława Sandecka-Nowicka (1912–2018) była graficzką i projektantką, została pierwszą w historii USA profesorką architektury.

„Historia Nowickich to opowieść o pasji tworzenia, wspólnym życiu, możliwościach i

ograniczeniach burzliwego początku XX wieku. Nowiccy stworzyli humanistyczny modernizm, który otwierał ówczesne rozumienie architektury na nowe pola” – podkreślają organizatorzy wydarzenia.

Inaugurując ekspozycję, ambasador RP przy ONZ Krzysztof Szczerski zwrócił uwagę, że Nowiccy w pracy zawsze umieszczali w centrum człowieka. Przeżywszy koszmar II wojny światowej, oparli projekty na architekturze służącej ludziom i promującej ich godność.

Nowiccy stworzyli w architekturze humanistyczny modernizm

Ekspozycja została organizowana przez Stałe Przedstawicielstwo RP przy ONZ. Przygotował ją Narodowy Instytut Architektury i Urbanistyki w Warszawie. Trwała do 26 stycznia.

 TOM

 instytutpolski.pl

Specjalna przedstawicielka Stanów Zjednoczonych ds. odbudowy gospodarczej Ukrainy Penny Pritzker twierdzi, że polscy przedsiębiorcy stoją przed ogromną szansą

Inwestycje w Ukrainie

 Archiwum MSZ

Spotkanie Penny Pritzker z ministrem Radosławem Sikorskim odbyło się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych w Warszawie

Od kilku miesięcy Penny Pritzker jest specjalną amerykańską przedstawicielką ds. odbudowy gospodarczej Ukrainy. 11 stycznia Pritzker spotkała się z przedstawicielami władz Polski. – Moim zadaniem jest współpraca z naszymi sojusznikami i partnerami, by pomóc Ukrainie odbudować się i rozwijać jako wolny, suwerenny, zrównoważony, cyfrowy, czysty i odnoszący sukcesy kraj europejski zintegrowany z rynkami światowymi – mówiła Penny Pritzker.

Spotkanie w Warszawie

Po spotkaniu w Warszawie Amerykanka pojechała do Ukrainy. Towarzystwo jej trzech szefów amerykańskich firm, które działają tam od pewnego czasu. Nie ujawniono ich nazwisk ani nazw firm. Podczas konferencji prasowej w Warszawie Penny Pritzker zdradziła, że owi przedsiębiorcy biorą pod uwagę rozszerzenie swoich ukraińskich inwestycji. Czy Amerykanie nie boją się

inwestować w kraju, którego sytuacja jest niepewna? Jej zdaniem sektor prywatny nie zdecyduje się na nowe inwestycje w tym kraju, jeśli ryzyko nie zostanie zminimalizowane.

Amerykanka podkreśliła, że ważna rola w tym procesie przypadnie polskim przedsiębiorcom. – W Polsce swoje oddziały mają amerykańskie firmy dostarczające towary i usługi na Ukrainę. Przed polskimi firmami stoi ogromna szansa – mówiła Penny Pritzker. Przedsiębiorstwa, które będą najbardziej pożądane, to te działające w sektorach: energii, transportu i logistyki, technologii i produktów związanych z obronnością.

Ukraina czeka na wsparcie

Zanim jednak Ukraińcy będą mogli odbudować swój kraj, muszą zakończyć wojnę z Rosją. Aby to zrobić, potrzebują pieniędzy. W Kongresie USA toczą się negocjacje dotyczące amerykańskiej pomocy. Pieniądze mają iść na wsparcie militarne, ale i na służby ratunkowe czy ochronę zdrowia.

Oprócz tego kraje G7, rozważają wykorzystanie zamrożonych majątków oligarchów rosyjskich. Wiele państw zachodnich zdecydowało się na taką decyzję w odpowiedzi na inwazję Rosji na Ukrainę. Same rezerwy Banku Centralnego Federacji Rosyjskiej opiewają na 300 mln dolarów. – Przywódcy są zdecydowani zbadać wszystkie możliwości pomocy Ukrainie w uzyskaniu odszkodowania od Rosji, zgodnie z naszymi własnymi systemami prawnymi i prawem międzynarodowym – mówiła dziennikarzom Pritzker.

O zamrożone aktywa dopominał się Wołodymyr Zełenski podczas Światowego Forum Ekonomicznego w Davos. – Skoro świat ma 300 mld dolarów, dlaczego ich nie wykorzystać? – mówił prezydent Ukrainy w Szwajcarii podczas konferencji prasowej.

Kiedy te pieniądze mają zostać przekazane Ukrainie? Nie wiadomo.

 KIN

Elon Musk odwiedził Polskę

Szczerłość, czy... interes?

22 stycznia Elon Musk przyleciał do Polski. Głównym punktem wizyty miliardera w Polsce był udział w konferencji organizowanej w Krakowie przez Europejskie Stowarzyszenie Żydów przed Międzynarodowym Dniem Pamięci o Holokaucie obchodzonym 27 stycznia, w rocznicę wyzwolenia obozu w 1945 r. Właściciel Tesli i serwisu X rozmawiał w jej trakcie z publicystą Benem Shapiro na temat antysemityzmu w internecie. – Gdyby wolność słowa i social media istniały w czasach Auschwitz, to Holokaust byłby niemożliwy – stwierdził podczas debaty.

Tego samego dnia Musk złożył wizytę w Muzeum Auschwitz-Birkenau w Oświęcimiu, która miała charakter prywatny. Miliarderowi towarzyszył przewodniczący Europejskiego Stowarzyszenia Żydów rabin Menachemem Margolinem, publicysta Ben Shapiro i ocalały z Holokaustu Gidon Lev. Musk złożył wieniec pod Ścianą Śmierci i wziął udział w krótkiej ceremonii upamiętniającej ofiary obozu przed pomnikiem Ofiar Holokaustu.

Skąd jednak to nagłe zainteresowanie miliardera cierpieniem narodu żydowskiego? Pod koniec minionego roku Elon Musk stał się bohaterem skandalu antysemickiego, zamieszczając w mediach społecznościowych wpis sugerujący, że zgadza się z twierdzeniami innego użytkownika platformy X o promowaniu nienawiści przez Żydów przeciwko białym. Jego zachowanie spotkało się ze zdecydowaną reakcją firm takich jak Apple, Sony Pictures, Lionsgate czy Disney, które wstrzymały wyświetlanie swoich reklam na platformie X, oficjalne oświadczenie wydał też Biały Dom, nazywając wpis Muska „niedopuszczalnym”. Trudno zatem jednoznacznie stwierdzić, czy pierwsza w historii wizyta Muska w Polsce była spowodowana realną chęcią zgłębienia kwestii antysemityzmu, czy też próbą odbudowania nadwyrężonego wizerunku i przyciągnięciem z powrotem reklamodawców...

 JS

 Getty Images

Elon Musk to właściciel Tesli i platformy X

Wyprawa do Polski szlakiem legend i tajemnic

W poszukiwaniu skarbów

Chyba każdy z nas słyszał o Złotym Pociągu, Bursztynowej Komnacie, skarbie Templariuszy czy Inków. Polska jest pełna tajemniczych miejsc z którymi wiążą się opowieści o zaginionych skarbach, ukrytych kosztownościach czy zamurowanych dziełach sztuki. Niektóre z nich powstały na podstawie historycznych faktów, a niektóre to tylko fascynujące legendy które jednak mogą nieść ziarnko prawdy.

Poniżej prezentujemy kilka najciekawszych atrakcji w Polsce, które mogą skrywać skarby rozpalające wyobraźnię odkrywców na całym świecie. A może tobie się uda odnaleźć jeden z nich?

Zamek Książ

Nie wszyscy wiedzą że Hitler zamiast pałacowych przepychów wolał mieć wokół siebie surowe betonowe ściany bunkrów. Dlatego to właśnie z jego rozkazu pod Zamkiem Książ został wybudowany ogromny bunkier zajmujący większość jego podziemi. Nic dziwnego że to właśnie ta część zamku rozbudza najbardziej wyobraźnię poszukiwaczy skarbów! Wiele braków w projektach i dokumentach budowy sprawia że w historii zamku ciągle powraca kwestia ukrytych fragmentów podziemi, w których można się spodziewać najróżniejszych skarbów. Czy to tu produkowano tajemniczą broń masowego

rażenia? A może składowano tu część zrabowanych dzieł i kosztowności? Podziemne korytarze zamku czekają na odkrycie!

Zamek znajduje się 80 km od Wrocławia. Tutejsza palmiarnia, wystawy na temat historii zamku oraz piękne tereny spacerowe sprawiają że warto tu zostać na dłużej. W zamku znajduje się hotel, w którym spędzali noc władcy Prus, Niemiec, Rosji i Grecji. A może spędzisz noc w tym samym pokoju co Winston Churchill?

Zamek Czocho

Zamek Czocho jest kolejnym miejscem które rozпали wyobraźnię każdego odkrywcy i poszukiwacza skarbów. A to za sprawą tajemniczego Ernesta Gutschowa, który po kupnie zamku na początku XX wieku zaczął jego przebudowę. Niby nic w tym dziwnego, ale zamek do dziś usiany jest licznymi skrytkami, tajemnymi przejściami i ukrytymi komnatami! Właściciel fascynował się ówczesną sztuką rosyjską a w ukrytych pomieszczeniach i schowkach mogły być schowane liczne skarby pochodzące z carskiego skarbcza. Podziemia zamku Czocho do dziś pozostają owiane tajemnicą. Z 30 wejść do podziemi zapisanych w źródłach do dziś udało się zbadać jedynie 12, i tym samym odkryć jedynie nieznaną część z 3,7 tysięcy metrów kwadratowych piwnic.

Na terenie zamku również znajduje się hotel, więc może to Wam podczas pobytu

Zamek Czocho

uda się znaleźć sekretne drzwi prowadzące do skarbu Ernesta Gutschowa?

Opactwo Cystersów w Lubiążu

O tajemnicach tego miejsca dowiedziano się po zakończeniu drugiej wojny światowej, gdy w podziemiach klasztoru odkryto nowoczesną budowlę! Przypuszczano że to niemiecka fabryka wraz z magazynami, ale ilu więźniów tu pracowało i nad czym

do dziś pozostaje tajemnicą. Zdjęcia wykonane w podczerwieni rzeczywiście potwierdziły istnienie regularnych podziemnych obiektów, jednak wejścia do środka nigdy nie udało się nigdy znaleźć. Może skrywają depozyty miejscowej ludności? Tę teorię zdaje się potwierdzać fakt, że w przyklasztornym ogrodzie znaleziono złote i srebrne monety, rzekomo będące częścią ukrytych pod koniec wojny skarbów które miały pomóc w odbudowie następnej, IV Rzeszy. Czy uda ci się znaleźć ukryte wejście i odnaleźć ukryty skarb III Rzeszy?

Zamek Książąt Pomorskich w Darłowie

A może w poszukiwaniu skarbów wikingów wybrać się nad polskie morze? Jedną z historii o ukrytym skarbie wiąże się z Zamkiem Książąt Polskich w Darłowie. Legenda głosi, że król Eryk Ostatni Król Bałtyku spędził tu ostatnie dziesięć lat życia po wypędzeniu ze Skandynawii. A przybył do Darłowa w obecności skarbów dokładnie opisanych przez ówczesnych kronikarzy: naturalnej wielkości posągami Chrystusa ze szczerego arabskiego złota, srebrnymi figurkami 12 apostołów oraz... rogiem jednorożca. Podobno częścią swych skarbów król Eryk ozdobił zamkową kaplicę, resztę zaś ukrył w tajnej komnacie która do dzisiejszego dnia czeka na swojego odkrywcę. Może to będziesz ty?

Zamek Książ

Szlaki kulturowe w Polsce: śladami słynnego astronoma

Szlak kopernikowski

Polska to kraj o ponadtysiącletniej historii, bogatych tradycjach i wielkim dorobku kultury. Od początku swojego istnienia, Polska znajdowała się w centralnej części Europy na styku różnych kultur, wschodniej i zachodniej oraz południowej i północnej. W rezultacie wykształciły się tu wielokulturowe tradycje i zabytki charakterystyczne dla danego regionu. Polska pod względem tych zasobów jest konkurencyjna na europejskim rynku turystycznym, posiada bowiem wiele cenionych walorów w postaci miejsc i obiektów o wysokiej wartości historycznej – świadectwa polskich dziejów, rozkwitu kultury i sztuki.

Bogatą historię i dziedzictwo kulturowe Polski przybliżą wam różnorodne turystyczne szlaki kulturowe, które łączą ciekawe obiekty i miejsca w jeden spójny produkt turystyczny. Takich szlaków w Polsce jest wiele.

Nie tylko Toruń

Miniony 2023 rok został ustanowiony Rokiem Mikołaja Kopernika, aby w ten sposób uczcić 550. rocznicę urodzin wielkiego polskiego astronoma. Dlatego spośród wielu ciekawych szlaków kulturowych w Polsce, tym razem polecamy samochodowy szlak kopernikowski w województwie warmińsko-mazurskim. Cały Szlak Kopernikowski przebiega przez 3 województwa (kujawsko-pomorskie, pomorskie, warmińsko-mazurskie), ale to właśnie na Warmii i Mazurach jest najlepiej opisany i oznakowany.

Mikołaj Kopernik większą część życia spędził na terenie dzisiejszego województwa warmińsko-mazurskiego, na Warmii. Tu dokonał wielu odkryć i tu stworzył swoje sławne dzieło „O obrotach sfer niebieskich”. Również na Warmii, we Fromborku, zmarł w roku 1543 i został pochowany w katedrze.

Dla upamiętnienia działalności Mikołaja Kopernika – wybitnego astronoma, lekarza, administratora i kanonika kapituły warmińskiej, powstał właśnie szlak, który prowadzi turystę przez miejscowości związane z jego życiem. W województwie warmińsko-mazurskim trasa biegnie przez Nowe Miasto Lubawskie, Lubawę, Olsztyn, Dobre Miasto, Lidzbark Warmiński, Ornetę, Pieniężno, Braniewo i Frombork. Później wychodzi poza granicę Warmii, prowadząc przez Tolkmicko do Elbląga. Długość szlaku w województwie warmińsko-mazurskim to ponad 300 km.

Lubawa

Nowe Miasto Lubawskie jest zlokalizowane w historycznej ziemi chełmińskiej. Stare Miasto posiada dwie XIV-wieczne gotyckie bramy wjazdowe. Najwspanialszym zabytkiem miasta jest jednak gotycka bazylika kolegiacka św. Tomasza Apostoła.

Lubawa była w przeszłości siedzibą biskupów chełmińskich. Z ich zamku pozostały jedynie fragmenty murów obwodowych i okrągła baszta narożna. W XXI w. rozpoczęto prace zabezpieczające oca-

Widok na Bazylikę w Fromborku. Zespół katedralny na wzgórzu złożony z katedry i obwarowań katedralnych

łałe fragmenty murów zamkowych. Wokół nich powstała ścieżka edukacyjna, prezentująca dzieje zamku na tle historii miasta i ziemi lubawskiej. Fundamenty i dziedzińce zamku przez wiele lat były przedmiotem eksploracji archeologów. Zakończona w 2020 r. rewitalizacja zaowocowała odtworzeniem dwóch skrzydeł zamku w nowoczesnej odsłonie. W ich pomieszczeniach powstało Centrum Aktywności Społecznej. Ponadto bardzo interesujące są kościoły: gotycki św. Anny i drewniany kościół św. Barbary.

Olsztyn

W Olsztynku znajduje się zamek krzyżacki, gotycki kościół z XIV wieku oraz Muzeum Budownictwa Ludowego – Park Etnograficzny. Można również wjechać windą na wieże ciśnieni i podziwiać stamtąd panoramę miasta.

W stolicy województwa – Olsztynie, warto zwiedzić zamek, w którym Kopernik przebywał w latach 1516–1519 i 1520–1521 pełniąc urząd administratora dóbr kapituły. Dziś mieści się tu Muzeum Warmii i Mazur, ze stałą ekspozycją poświęconą astronomowi. Zwiedzający mają też okazję zobaczyć znajdującą się w krużganku tablicę astronomiczną, która służyła Kopernikowi do wyznaczenia momentu równonocy wiosennej.

Lidzbark Warmiński

Chociaż kolejnym miastem na szlaku, ściśle związanym z życiem astronoma,

jest Lidzbark Warmiński, po drodze warto również wstąpić do Dobrego Miasta. Choćby po to, aby zobaczyć drugą co do wielkości gotycką świątynię na Warmii czy Basztę Bocianią, będącą zachowanym fragmentem średniowiecznych obwarowań miasta. W Dobrym Mieście znajduje się również Skansen Miejski.

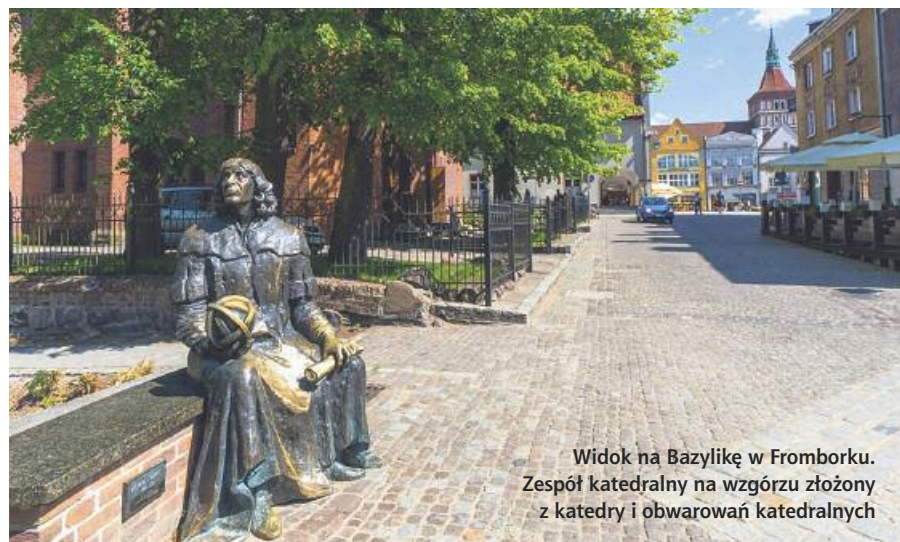
Natomiast we wspomnianym już Lidzbarku Warmińskim Mikołaj Kopernik mieszkał na zamku u swojego wuja, biskupa warmińskiego Łukasza Watzenrode. Był jego sekretarzem i lekarzem. Podobnie jak w Olsztynie, zamek to obecnie, pełne ciekawych wystaw, muzeum.

Po drodze do kolejnego miasta związanego z Kopernikiem – Fromborka – mijamy Ornetę, Pieniężno i Braniewo, w których astronom bywał okazynie.

Frombork

Wreszcie docieramy do Fromborka, w którym Mikołaj Kopernik spędził blisko 30 lat. Będąc tu, warto zwiedzić Wzgórze Katedralne z katedrą, Muzeum Mikołaja Kopernika, planetarium i Wieżą Radziejowskiego. W samym mieście warto zaś odwiedzić Muzeum Historii Medycyny. Z tarasu widokowego Wieży Wodnej można podziwiać Zalew Wiślany.

Dalej szlak prowadzi przez Tolkmicko i kończy się w Elblągu. Zanim opuścimy to miasto, obejrzymy starówkę wraz z gotyckim kościołem p.w. św. Mikołaja, Bramę Targową i unikatową Ścieżkę Kościelną.

Widok na Bazylikę w Fromborku. Zespół katedralny na wzgórzu złożony z katedry i obwarowań katedralnych

POT

POT

POT

Płaca minimalna w New Jersey zostanie ponownie podniesiona?

Gubernator mówi tak!

Murphy jest otwarty na bardziej „sprawiedliwe” rozwiązania dotyczące płacy minimalnej w stanie. Podczas spotkania w Newark 3 stycznia gubernator New Jersey przekazał, że jest otwarty na rozmowy dotyczące tego, co jeszcze jego administracja może zrobić, aby zapewnić pracownikom godziwą płacę minimalną, „szczególnie biorąc pod uwagę kierunek, w jakim może zmierzać inflacja”.

Płaca minimalna w New Jersey wynosi obecnie 15.13 dolara po podpisaniu przez Murphy'ego ustawy o jej podniesieniu, która weszła w życie 1 stycznia 2024 roku. Wzrost dotyczy około 350,000 z około 1.9 miliona pracowników zatrudnionych na stawkę godzinową w New Jersey.

„Kiedy rozpoczęliśmy naszą wspólną pracę w styczniu 2018 roku, płaca minimalna w New Jersey wynosiła zaledwie 8.60 dolara za godzinę. Dzięki ustawie podpisanej w lutym 2019 roku jesteśmy

1 stycznia br. płaca minimalna w New Jersey została podniesiona do \$15.13 za godzinę, ale gubernator Murphy uważa, że to za mało

jednym z nielicznych stanów USA, w których płaca minimalna przekracza 15 dolarów za godzinę” – stwierdził Murphy, dodając, że płaca minimalna jest również corocznie uaktualniana o wysokość inflacji.

Zgodnie z obowiązującym prawem niektórzy pracodawcy mają więcej czasu, by dostosować się do na progu minimalnej płacy wynoszącego 15 dolarów za godzinę.

Lokal w New Jersey z największą kolekcją tequili na świecie?

Królestwo tequili

Jeden z nowo otwartych lokali w New Jersey twierdzi, że może pochwalić się największą kolekcją tequili na świecie. Chodzi o Meximodo – lokal otwarty w listopadzie w Metuchen w stanie New Jersey. Lokal serwuje ponad 1000 różnych rodzajów trunków na bazie agawy.

Starszy wiceprezes LeMalt Hospitality Group, TJ Pingitore, powiedział Fox News Digital, że jego zespół zainspiro-

wał się do pobicia rekordu świata po tym, jak Metuchen zdobył krajowe nagrody, w tym niedawną nagrodę Great American Main Street Award 2023.

– Postanowiliśmy pobić rekord świata w największej ilości tequili i mezcalu, jaką zgodnie z prawem można nalać na całym świecie – stwierdził.

Burmistrz Jonathan Busch powiedział: „Otwarcie Meximodo to kolejna ekscytująca inwestycja w tym, co

stało się jedną z kulinarnych stolic Central Jersey. Jesteśmy bardzo podkocytowani możliwością powitania Meximodo w naszym wielokrotnie nagradzonym centrum miasta”.

Klienci mogą wejść do restauracji usytuowanej w Metuchen i znaleźć tequilę idealnie odpowiadającą ich profilowi smakowemu. W kolekcji Meximodo znajdują ponad 1000 butelek tequili i meskalu.

Stan New Jersey dobry dla rodzin

New Jersey zostało dość wysoko ocenione jako stan dobry do założenia rodziny

Nowy ranking stworzony przez ekspertów WalletHub, który uwzględnia przystępność cenową mieszkań, perspektywy zatrudnienia, jakość edukacji, dostępność opieki zdrowotnej i inne mierniki jakości życia, stawia New Jersey wśród stanów, w których najlepiej jest założyć rodzinę.

Ogólnie Garden State zajął 17. miejsce w analizie przeprowadzonej przez firmę zajmującą się finansami osobistymi, która wykorzystała dane z agencji federalnych, fundacji i innych źródeł. Porównanych w pięciu obszarach zostało wszystkich 50 stanów.

WalletHub stwierdził, że idealny stan dla rodzin to taki, który jest przystępny cenowo w czasach wysokiej inflacji, a jednocześnie zapewnia wysokie bezpieczeństwo, dobre perspektywy zawodowe, wysokiej jakości edukację i rozrywkę.

Według analizy stany, w których najlepiej jest założyć rodzinę, to odpowiednio: Massachusetts, Dakota Północna, Minnesota, Nebraska i Nowy Jork.

Nowo otwarty lokal w New Jersey chwali się największą kolekcją tequili na świecie

Jazda z New Jersey do Nowego Jorku właśnie stała się droższa

Wyższe opłaty za mosty i tunele

Wraz z początkiem stycznia w życie weszły podwyżki opłat za przeprawę przez rzekę Hudson. Powodem ich wprowadzenia jest inflacja. Przełożyła się na wzrost opłat za przeprawę o 63 centy.

Podwyżki dotyczą tuneli: Lincoln i Hollanda, a także mostów: Waszyngtona, Bayonne i Goethals. Cena przejazdu poza godzinami szczytu wynosi teraz do 13,38 dolara, a w godzinach szczytu – 15,38 dolara.

Co więcej, nie będzie to jedyna podwyżka kosztów dla kierowców w najbliższym czasie. Wiosną w życie wejdzie także plan opłat za zatory komunikacyjne. Zgodnie z założeniami kierowcy osobówek będą musieli zapłacić 15 dolarów za wjazd na Manhattan na południe od 60th Street. Kierujący większymi pojazdami, takimi jak ciężarówki, zapłacą aż do 36 dolarów.

Podwyżki opłat obowiązują w tunelach: Holland i Lincoln oraz mostach: Waszyngtona, Bayonne i Goethals

Wszystkie opłaty pobierane przez władze są bezgotówkowe. Co ważne, pobierane są one tylko przy wjeździe do Nowego Jorku, a nie do New Jersey.

AM

Gubernator New Jersey podpisał ustawę zezwalającą 17-latkom na głosowanie w prawyborach

Prawo głosu dla 17-latków

Gubernator stanu New Jersey Phil Murphy podpisał 6 stycznia ustawę o wzmocnieniu pozycji wyborców. Nowe prawo zezwala 17-latkom na głosowanie w prawyborach, jeśli przed kolejnymi wyborami powszechnymi ukończą 18 lat.

Zgodnie z przepisami ustawy 17-latkowie mogą głosować w prawyborach, jeśli są obywatelami USA, mieszkają w okręgu, w którym zamierzają głosować, i ukończą 18 lat przed następnymi wyborami powszechnymi. Przepisy zaczną obowiązywać dopiero w styczniu 2026 roku. Oznacza to, że 17-latko-

wie w New Jersey nie będą mogli jeszcze głosować w prawyborach w 2024 roku.

Murphy skomentował podpisanie ustawy. – Aby wzmocnić naszą demokrację, musimy zadbać o to, aby wszyscy uprawnieni wyborcy mogli w niej uczestniczyć. W całym rządzie widzimy, jak decyzje, które podejmujemy dzisiaj, wpływają na przyszłe pokolenia. Jestem dumny, że mogę podpisać przepisy, które poszerzają dostęp do urny wyborczej, jednocześnie angażując i wzmacniając pozycję nowego pokolenia wyborców – stwierdził.

Podobne przepisy obowiązują jeszcze w 19 innych stanach.

AM

New Jersey nakłada obowiązek edukacji w szkołach na temat radzenia sobie ze stratą

Lekcje o żałobie

Gubernator New Jersey Phil Murphy podpisał ustawę, która nakłada na publiczne i prywatne szkoły w stanie obowiązek edukowania w zakresie żałoby na lekcjach zdrowia, począwszy od ósmej klasy.

Projekt ustawy był sponsorowany przez senatora stanu Jona Bramnicka. – Mamy w kraju kryzys zdrowia psychicznego. Cały czas o tym mówimy. To ustawa, która wymaga nauczania o stracie i żałobie w szkołach publicznych i klasach o zdrowiu. Jeśli więc dziecko straci rodzica lub rodzeństwo, odbędzie się dyskusja na temat tego, przez co przechodzą ludzie, gdy doświadczają żalu i straty – powiedział Bramnick.

Prace nad kursem wciąż trwają, ale nauczanie w szkołach w New Jersey mogłoby rozpocząć się już we wrześniu.

AM

Archiwum WEM

W szkołach w New Jersey podczas lekcji dzieci dowiedzą się, jak radzić sobie ze stratą

Archiwum WEM

17-latkowie w New Jersey będą mogli brać udział w prawyborach, ale dopiero od 2026 r.

Silicosis – groźna choroba płuc pracowników budowlanych

Niektórzy ludzie z racji wykonywanego zawodu są szczególnie narażeni na groźne choroby zawodowe. Jeżeli pracowałeś przy rozbiórkach budynków i drażeniu tuneli – **KONIECZNIE PRZECZYTAJ!**

SILICOSIS, czyli KRZEMICA – pewnie wielu z Was nic ta nazwa nie mówi, znają ją jednak ludzie pracujący przy rozbiórkach budynków, drażeniu tuneli, pracownicy firm budowlanych czy kamieniarskich. Silicosis jest chorobą płuc wywołaną przez wdychanie powietrza zawierającego pył krzemionkowy. Lista zawodów, których pracownicy są narażeni na krzemicę, jest długa, ponieważ każda praca w warunkach zapylenia pyłem krzemionkowym, bez odpowiedniego zabezpieczenia, powoduje zagrożenie dla zdrowia. W Nowym Jorku wielu Polaków pracujących w firmach budowlanych przy wznoszeniu i rozbiórkach budynków, drażących tunele, wykonujących prace związane z wierceniem, kruszeniem i obróbką kamieni czy piaskowaniem cerpi z powodu problemów z oddychaniem. Pamiętaj, że nawet krótkie narażenie na działanie pyłu krzemionkowego powoduje jego osadzanie się w płucach, powinni oni zwracać szczególną uwagę na stosowane zabezpieczenia. Maski ochronne bywa niewystarczającą formą zabezpieczenia przed działaniem tej szkodliwej substancji.

Pracownicy powinni być wyposażeni w respiratory chroniące ich drogi oddechowe. Praca w warunkach zapylenia pyłem krzemionkowym może powodować duszności, kaszel, zwłóknienie płuc, guzki i blizny na

płucach, a w rezultacie ich ztwardzenie i znaczące zmniejszenie zdolności oddychania. Skutki narażenia na działanie tej szkodliwej substancji mogą być bardzo poważne, a czasem nawet śmiertelne. Najważniejsze jest jednak szybkie rozpoznanie choroby i podjęcie leczenia. Lekarz prowadzący, który stwierdzi związek choroby z wykonywaną pracą, powinien jak najszybciej powiadomić o tym chorego. Bo wiem ma on ściśle określony prawem czas na zgłoszenie roszczenia o odszkodowanie. W przypadku pracowników miejskich na zgłoszenie roszczenia prawo daje maksymalnie tylko 1 rok i 90 dni od dnia wystąpienia pierwszych objawów. Jest to bardzo krótki czas. Często chorzy bagatelizują objawy, a lekarz zbyt późno identyfikuje związek choroby z wykonywaną przez chorego pracą. Jeżeli chory zbyt późno zgłosi do miasta swoje roszczenie o odszkodowanie, może bezpowrotnie utracić prawo do jego dochodzenia.

Trwające w NY nieustannie prace budowlane, konstrukcyjne czy rozbiórkowe powodują, że liczba narażonych pracowników stale jest bardzo duża. Niestety nie wszyscy posiadają odpowiednie zabezpieczenie chroniące przed działaniem szkodliwych substancji, a pracodawcy zaniżają wyniki pomiarów stężeń zapylenia miejsca pracy pracowników. Ze względu na konieczność szybkiego działania i często dochodzenia praw poszkodowanego pracownika przed sądem wskazane jest jak najszybsze współdziałanie z doświadczonym adwokatem. Mecenas Andrzej Kamiński od lat reprezentuje poszkodowanych cierpiących na choroby zawodowe. Każdą sprawę traktuje indywidualnie, dba o odpowiednie przygotowanie roszczenia, zgromadzenie dowodów i walczy przed sądem o należne poszkodowanemu odszkodowanie.

Jeżeli cierpisz na duszności i kaszel, dodatkowo towarzyszy temu gorączka i pracujesz w warunkach narażenia na działanie pyłu krzemionkowego, zgłoś się jak najszybciej do lekarza i przyjdź do naszego

 Archivum WEM

Silicosis jest chorobą płuc wywołaną przez wdychanie powietrza zawierającego pył krzemionkowy

biura. Przygotujemy i zgłosimy Twoje roszczenie o odszkodowanie i będziemy dochodzić należnych Tobie praw przed sądem. Być może konieczne będzie powołanie ekspertów i świadków, zadamy o ich powołanie i będziemy walczyć, abyś otrzymał należne Tobie i Twojej rodzinie odszkodowanie. Pamiętaj o upływającym czasie na zgłoszenie roszczenia. To może być kluczowe w Twojej sprawie. Zapraszamy do naszego biura. Rozpoznamy Twoją sprawę i zadamy o Twoje prawa. Jeżeli nie masz jeszcze lekarza, pomożemy znaleźć specjalistę, który zadba o Twoje właściwe leczenie. Nie zwlekaj! Krzemica jest chorobą nieuleczalną i często śmiertelną, dlatego nie wolno jej lekceważyć. Poszkodowanym pracownikom potrzebne jest leczenie i opieka, a ich rodzinom środki na utrzymanie, kiedy chory nie będzie mógł już pracować. Pamiętajcie: zdrowie jest sprawą najważniejszą. Jeżeli masz nie-

pokojące objawy, zgłoś się do nas, może Ci się należeć odszkodowanie. Pomoże ono Tobie i Twojej rodzinie, kiedy nieuchronnie choroba pozbawi Cię możliwości dalszej pracy zawodowej.

Zapraszamy na bezpłatną konsultację do kancelarii adwokata Andrzeja Kamińskiego, który w sprawach dotyczących chorób zawodowych i wypadków w pracy reprezentował tysiące poszkodowanych klientów. Na co dzień w wielu sprawach współpracuje ze znaną kancelarią Gregory J. Cannata & Associates. Nasze biuro znajduje się na 79 Greenpoint Avenue, Brooklyn, NY 11222, tel. 718-389-0450. Czekaemy na Ciebie!

 ANDRZEJ KAMIŃSKI, ESQ.

Pracowałeś w firmach budowlanych przy wznoszeniu i rozbiórkach budynków, przy drażeniu tuneli, pracach związanych z wierceniem, kruszeniem i obróbką kamieni?

- Masz problemy z oddychaniem? Nie zwlekaj!
- Jak tylko pojawią się pierwsze objawy przyjdź na bezpłatną konsultację do mec. Andrzeja Kamińskiego. Może Ci się należeć odszkodowanie!
- Czas na zgłoszenie roszczenia do miasta jest krótki!

Andrzej Kamiński, ESQ.

**W PRZYPADKU PYTAŃ
PROSZĘ O KONTAKT:**

**KAMINSKI LAW FIRM
79 Greenpoint Avenue
Brooklyn, NY 11222
tel. 718-389-0450**

www.kaminskilawfirm.com

Dentysta Rodzinny

Dr Bożena Piekarz-Lesiczka

Oferujemy szeroką gamę usług dentystycznych, począwszy od dentystyki estetycznej, przez leczenie kanałowe, a skończywszy na protezycie oraz prostych zabiegach chirurgicznych.

Są Państwo zawsze mile widziani w naszej klinice:

FAMILY DENTAL CARE
146 Driggs Avenue
Brooklyn, NY 11222

Tel. 718-472-4344

Akceptujemy większość ubezpieczeń dostępnych na rynku. W kwestii szczegółów prosimy o kontakt telefoniczny

www.doctorbozenapiekarz.com

Słoneczna Floryda dla Ciebie!

FLORYDA

Sarasota - Bradenton - Venice - NorthPort

- Kupno nieruchomości i pomoc w przeprowadzce na Florydę
- Nieruchomości bankowe
- Biznesy
- Działki budowlane
- Inwestycje

Jako właściciel budynków na wynajem pomogę w znalezieniu właściwej inwestycji i zadbam o właściwe zarządzanie.

REALTY EXECUTIVES

Mario Mlotkowski
REALTOR / PUBLIC NOTARY
(941) 822-1688
www.941HomesForSale.com

UBEZPIECZAMY

Domy • Auta • Biznesy • Mieszkania • Condominia
Budynki Wielorodzinne • Jachty • Motory
Inwestycje • Samochody Komercyjne
General Liability & Worker's Compensation

Podnadto ubezpieczenia na: życie, zdrowie w tym Medicare

Pracujemy z największymi firmami ubezpieczeniowymi aby znaleźć TOBIE najlepsze oferty!

PRACUJEMY W:
NEW JERSEY – NOWYM JORKU
PENNSYLVANII – FLORYDZIE

Allstate
You're in good hands

Cezary Gawel

Twój niezawodny partner
w świecie ubezpieczeń!

Zadzwoń jeszcze dziś!

908-474-1510

Cezary Gawel Agency & Financial Services, LLC
33 Wood Ave. South, 6th floor, Iselin, NJ 08830

Pulaski Association of Business and Professional Men, Inc. FUNDACJA STYPENDIALNA

Organizacja Pulaski Association of Business and Professional Men, Inc. oraz Pulaski Association Endowment Fund, Inc. z przyjemnością informują o ufundowaniu stypendium w wysokości \$4,000.00. O stypendia mogą się ubiegać uczniowie szkół średnich rozpoczynając wyższe studia w nadchodzącym roku szkolnym (**High School Senior**) lub studenci pierwszego i drugiego roku studiów (**College Freshman i Sophomore**) na akredytowanych uczelniach. Każdy aplikant musi być przynajmniej częściowo polskiego pochodzenia (jedno z dziadków). Ubiegłoroczni stypendyści nie mogą składać aplikacji ponownie.

Aplikacja musi być starannie i dokładnie wypełniona zawierając następujące dane:

- 1) Imię i nazwisko, adres zamieszkania, adres email i numer telefonu;
- 2) Data i miejsce urodzenia oraz pochodzenie;
- 3) Informacje o aktualnie uczęszczanej szkole średniej (high school) lub studiach (college);
- 4) Indeks z ostatniego semestru lub roku szkolnego;
- 5) Wyniki testu SAT/ACT;
- 6) Dwie rekomendacje;
- 7) Krótki esej na jeden z tematów:
  - Jak postrzegasz twoje polskie dziedzictwo, wyniesione z domu, na tle współczesnej kultury i sposobu życia w Ameryce;
  - W jaki sposób polskie wzorce postępowania mogą pomóc Ci w twoim przyszłym życiu osobistym lub zawodowym.

Aplikacje i dokumenty wysłane emailem nie będą rozpatrywane.

Aplikacje i wszystkie wymagane dokumenty prosimy wysłać na adres:

Pulaski Association of Business And Professional Men, Inc.

Romuald P. Magda, Esq.
776 A Manhattan Avenue
Brooklyn, NY 11222

Z dopiskiem: **Scholarship Fund**

Wszystkie materiały muszą być dostarczone na powyższy adres **do 8 marca 2024 r.** Zwycięzca stypendium zostanie poinformowany telefonicznie i musi osobiście odebrać swoją nagrodę w dniu **6 kwietnia 2024 r.** w czasie gali organizowanej przez Pulaski Association of Business and Professional Men, Inc., która odbędzie się w **Russo's on the Bay, 162-45 Cross Bay Blvd., Howard Beach, NY 11414 w godzinach 7-12 pm.**

Prosimy o pobranie aplikacji w stypendium pod adresem pulaskiassociation1@gmail.com. Pod tym samym adresem mogą być kierowane pytania w sprawie aplikacji.

Ćwierć miliona i diament dla złotych medalistów olimpijskich, dwa miliony dla drużyny

Mieszkania dla mistrzów

Tego jeszcze nie było – polscy sportowcy, którzy w igrzyskach olimpijskich w Paryżu oraz zimowych igrzyskach olimpijskich w Mediolanie zdobędą złote medale, w nagrodę otrzymają mieszkania. Pozostali medalisci też zostaną sowicie nagrodzeni.

Wszystko to stało się możliwe dzięki umowie, którą Polski Komitet Olimpijski podpisał z firmą PROFBUD, nowym sponsorem federacji oraz olimpijskiej reprezentacji.

Dzięki wsparciu dewelopera zdobywcy złotych medali z Paryża i Mediolanu/Cortiny d'Ampezzo w konkurencjach indywidualnych dostaną nowe mieszkania w Warszawie. Identycznie nagrodzeni zostaną sportowcy rywalizujący w dwójkach, czwórkach oraz sztafetach.

Pozostałe nagrody przygotowano w ramach pakietów od innych sponsorów PKOl. W sportach indywidualnych oraz w sportach z udziałem od 2 do 7 zawodników zdobywca złotego medalu olimpijskiego otrzyma 250 tysięcy złotych oraz diament, obraz i voucher na wycieczkę z biurem podróży Itaka.

Srebro wyceniono na 200 tys. złotych oraz diament, obraz i voucher

Radosław Piesiewicz (z lewej), prezes PKOl, nie krył radości po podpisaniu umowy. Obok Paweł Malinowski, prezes firmy Profbud

na wycieczkę. Z kolei brązowy medalista otrzyma 150 tys. złotych plus diament, obraz i voucher na wycieczkę.

W konkurencji zespołowej (8 lub więcej osób) złota drużyna zarobi 2 mln złotych, a każdy jej członek otrzyma obraz, diament i voucher na wycieczkę. Srebro wyceniono na 1,5

mln złotych, brąz będzie wart 1 mln złotych (w obu przypadkach zawodnicy otrzymają także ww. nagrody rzeczowe)

Nagrodzeni zostaną również trenerzy. Za medale podopiecznych zarobią odpowiednio 100, 75 i 50 tys. złotych.

 TOM

Bartosz Slisz będzie grał w USA. Kosztował 3.5 mln dolarów

Z polskiej ligi do MLS

Bartosz Slisz, dotąd piłkarz Legii Warszawa, został zawodnikiem amerykańskiej Atlanty United. Polak podpisał kontrakt do końca sezonu 2028, a stołeczny klub zainkasuje za transfer około 3.5 miliona dolarów.

O przeprowadzce pomocnika do Major League Soccer słyhać było od kilku tygodni. W końcu mistrz MLS z 2018 roku poinformował, że młody piłkarz (w marcu

skończy 25 lat) dołącza do drużyny na zasadzie transferu definitywnego. Slisz był podstawowym zawodnikiem Legii. Jesienią wystąpił w 37 meczach (1 gol). Miał jeszcze rok do końca kontraktu. – To inteligentny, defensywnie usposobiony pomocnik, który może grać w różnych systemach. Będzie dobrym uzupełnieniem naszego zespołu i wzmocni środek pola – powiedział Carlos Bocanegra, wiceprezydent i dyrektor techniczny Atlanty United.

Zawodnik trafił do Legii zimą 2020 roku. Został wykupiony z Zagłębia Lubin za 1.5 miliona euro (tyle wynosiła klauzula). W polskiej lidze rozegrał w sumie 164 mecze i strzelił 5 goli.

Sezon 2024 w MLS rozpocznie się pod koniec lutego. W 1. kolejce (24 lutego) Atlanta United zagra na wyjeździe z Columbus Crew.

 TOM

Adrian Meronk szykuje się do startu w PGA Tour

Polak ląduje w USA

Adrian Meronk jest pierwszym golfistą z Polski, który zakwalifikował się do PGA Tour. Wkrótce pojawi się w Kalifornii, gdzie wystartuje w swych pierwszych w roku prestiżowych zawodach na amerykańskiej ziemi.

Sezon PGA Tour rozpoczął się zawodami na Hawajach. Potrwa do sierpnia i w tym czasie co tydzień rozgrywany będzie turniej. – Biorę pod uwagę udział w 16-17 turniejach z cyklu. W różnych krajach, nie tylko w USA, ale też w Meksyku, Portoryko, na Dominikanie, Bahamach czy w Kanadzie – mówi Adrian.

– Pierwsze trzy albo cztery turnieje zagram w okolicach Kalifornii, następny w Meksyku. W lutym chciałbym pograć w turniejach na Florydzie. Zatrzymam się tam na kilka miesięcy – mówi jeden z najwyższych golfistów w tourze (197 cm).

Polak debiutuje w tourze, toteż na razie ma utrudnioną drogę do ośmiu najbardziej popłatnych turniejów, w których pula nagród wynosi 20 i więcej mln dolarów. Gra w nich tylko najlepsza „50” PGA Tour z ubiegłego roku.

Szansą Adriana na udział w zawodach tego kalibru będą ewentualne kwalifikacje. – O pięć miejsc walczy w nich około 200 zawodników, więc to trudna sprawa – zaznacza polski golfista, który planuje start w igrzyskach olimpijskich w Paryżu.

– Chcę trafić z formą w Paryżu i powalczyć o medal. Pole znam, bo graliśmy tam na European Tour – dodaje. – Inne cele na ten rok to zdominować na PGA Tour, wygrać mój pierwszy turniej, a wisienną na koniec byłoby miejsce w TOP 30 – kończy pan Adrian.

 TOM

 adrianmeronk/facebook

Adrian Meronk jest pierwszym Polakiem, który ma szansę solidnie namieszać w zawodowym golfie

Był następcą Kazimierza Górskiego, stał się legendą w Grecji

„Sto lat” dla Jacka Gmocha

 Facebook

Jacek Gmoch do trener, który zawsze wymykał się wszelkim klasyfikacjom

Należy do najbarwniejszych postaci w historii polskiej piłki nożnej. Ma niespożytą energię, wciąż żyje futbolem, nadal z niekłamaną pasją i niebanalnie o nim opowiada. 13 stycznia Jacek Gmoch skończył 85 lat.

Dla starszego pokolenia kibiców Gmoch jest tym, który przed mundialem w 1978 roku obiecywał (podobno) złoto, a wrócił z Argentyny z niczym, bo tak nad Wisłą odebrano sklasyfikowanie zespołu na miejscach... 5-8. Inaczej jest postrzegany w Grecji, gdzie kładł podwaliny pod nowoczesną piłkę i ma na tym polu ogromne zasługi.

Urodził się w Pruszkowie, zaczynał kopać w tamtejszym Zniczu, a w latach 1958-68 bronił barw Legii Warszawa. Był obrońcą i to nie pierwszym lepszym, czego dowodem 29 występów w reprezentacji kraju. Karierę przerwała mu poważna kontuzja.

W 1971 roku został w reprezentacji asystentem Kazimierza Górskiego. Był twórcą słynnego „banku informacji” i niewątpliwie miał konkretny udział w tym, że Polska stała się rewelacją mundialu 1974, zdobywając w RFN-ie 3. miejsce.

W 1976 roku zastąpił Górskiego i zabrał się z zapałem do pracy, w której korzystał

m.in. z nowatorskich metod czerpiących ze statystyki czy rachunku prawdopodobieństwa. Przed mundialem wydał legendarną „Alchemię futbolu”, książkę w wielu miejscach aktualną do dziś.

We wspomnianej Argentynie miał w składzie asy Górskiego, czyli Latę, Deynę, Szarmacha, wyleczonego Lubańskiego, młodego Bońka. Zespół posiadał ogromny potencjał, ambitnego trenera, ale brakło wspomnianej (al)chemii.

Po powrocie z mistrzostw Gmoch czuł się w Polsce niczym „persona non grata” i ruszył w świat. Krótco pracował w Norwegii, następnie wraz z rodziną wylądował w Grecji, gdzie z czasem stał się trenerską prawdziwą... personą.

Z Panathinaikosem Ateny (1984) i Larisą (1984) zdobywał mistrzostwo. Z „Koniczynkami” w 1985 roku dotarł do półfinału pucharu Europy. Ma na koncie cztery wicemistrzostwa Hellady, a na dokładkę tytuł na Cyprze – z Omonią Nikozja.

W 2010 został wybrany w Grecji jednym z pięciu najlepszych trenerów w historii tamtejszej ekstraklasy. W głosowaniu uznany został najlepszym trenerem lat 80. – Trzeba jeść dużo ryb, a w Grecji nie mam z tym problemu – wyjaśniał niedawno źródła swej długowieczności. „Sto lat” – panie Jacku.

 TOM

PRZEMYŚL TO SAM

 Tomasz Ryzner

Dziennikarz sportowy rodem z miasta, gdzie San leniwie toczy swe wody

Cierpliwy kamień ugotuje

Rok się dopiero rozpoczął, a naród uznał, że Robert Lewandowski już się skończył. Nie zakomunikował mu tego za pomocą ulubionego hejtu. Wyraz dezaprobaty przekazano drogą, której obawia się każdy artysta – ostentacyjnie pominięto, nie doceniono człowieka. W dorocznym plebiscycie na sportowca roku w Polsce napastnik FC Barcelony zajął odległe, 17. miejsce. Szok, niedowierzanie, jak mawiają piłkarscy sprawozdawcy.

Czy „Lewy” zasłużył? Jakież to ma znaczenie? Reprezentacja zasłużyła, więc jej kapitan zebrał kibicowskie odium (tzn. nie zebrał za wielu głosów). A przecież „fani” się naczekali. Przez dekadę, nawet gdy kadra cieniowała (o co było nietrudno), pan Robert pompował swą markę dokonaniami w Bundeslidze. Kosił kolejne mistrzostwa, tytuły króla strzelców i ciężko było uznać, że się nie nadaje. Ale, jak to mówią, cierpliwy palcem dołek wykopie, a i doczeka chwili, gdy może komuś „dokopać”. Jesienią Narodowa dawała ciała, sprzęgło się to z faktem, że supernapastnik nie błyszczał w La Lidze, toteż można mu było pokazać w plebiscycie figę.

Czy pan Robert rzeczywiście miał słaby stary rok? Wiosną fetował z kolegami mistrzostwo Hiszpanii, zebrał gratulacje za zdobycie korony króla strzelców (przez ekspertów La Liga uznawana jest za drugie najsilniejsze rozgrywki w Europie). Trzydzieści, no, dwadzieścia lat temu za takie dokonania zostałyby nie sportowcem, a człowiekiem roku nad Wisłą. Nawet teraz znalazłby się wyżej, gdyby nie setki goli, które nabił za Odrą. Słowem, wychowanek Varsovii Warszawa stał się ofiarą własnego sukcesu. Czy się tym przejął? Wątpliwe. „Sodówka” nigdy nie uderzyła mu do głowy i lata temu wieszczył, że gdy przestanie seryjnie trafiać do „sieci”, z miejsca pozczy chłód od strony trybun.

Nie ma jednak tego złego. Skoro megagwiazdor wylądował nisko, paru sportowcom z wyższych lokat morale miało prawo skoczyć w górę. Jeśli wyróżniona szablistka, kajakarka czy inny pływak odczuwali dotąd problem z samooceną, nie muszą się już martwić. Mogą uśmiechnąć i rzec w duchu: „Choroba, w końcu człowiek do czegoś doszedł. Tyra się rok w rok za te parę tysięcy stypendium, mało kto to ogląda, a tu nagle naród uznał, że jestem więcej wart(a) niż ten sławny, obrzydliwie bogaty piłkarz”.

Pan Robert liczy sobie 35 wiosen. W wielu polskich firmach to graniczny, nie najlepszy wiek podczas rekrutacji. „Lewy” jednak do kraju się nie przeprowadza, o zmianie zawodu nie myśli. Krążą głosy, że prędzej czy później wyląduje w amerykańskiej MLS, by dorobić do sportowej emerytury. Tak czy owak, w końcu zawiesi buty na kołku, przekaże pałeczkę młodszemu kadrowiczom. Mnie się zdaje, że wtedy, bez większego ryzyka, będzie mógł z uśmiechem zacytować zdanie głównego bohatera znanego filmu kryminalnego. Brzmi ono: „Zatęsknicie jeszcze za Johnem Gotti”.

Felietony publikowane na łamach „Białego Orła” odwiedzają wyłącznie poglądy ich autorów.

„Przyjaciele z podwórka”

 Wiesław Hoop

Moja babcia Hanka była piękną, drobną, wesołą staruszką. Przez całe życie kochała dzieci i kozy. Mieszkaliśmy w drewnianym domku nad pełnym pstrągów potokiem, pod górą Borhałówką, na której górale latem wypasali barany.

Gdy byliśmy mali, w długie zimowe wieczory, opowiadała nam bajki i różne własne przygody z czasów swojej młodości, gdy pracowała we dworze, oraz mroźące krew w żyłach opowieści o wilkach; o krążących nocami po wsi strachach; i prawdziwe historie z okresu wojny.

Uczyła nas, jak obserwując słońce, przewidywać pogodę. A gdy wreszcie, któregoś dnia, w południe, promienie wznoszącego się coraz wyżej słońca przekraczały grubą kreskę, zaznaczoną przez babcię w kuchni na podłodze, co oznaczało, że rozpoczyna się wiosna, chodziliśmy z nią do sklepu pani Kowalskiej w Brzusce. Tam babcia sprzedawała jajka i kupowała nam herbatniki w kształcie zwierzątek. Zjadaliśmy je w drodze powrotnej do domu i zbieraliśmy pierwsze wiosenne kwiaty z przylegających do gościńca następcznionych stoków. Pokazywała nam, gdzie dawniej był dwór, gdzie tartak, stawy i młyn wodny.

W lecie babcia gromadziła dookoła siebie wszystkie okoliczne dzieci; chodziła z nami na czereśnie na Górę Kowalówkę, na jabłka, śliwki i gruszki do Uronowa i w Sosny. I uczyła nas różnych zabaw, które przypominały zajęcia ludzi dorosłych, gdyż babcia – o czym wszyscy doskonale wiedzieliśmy – w dzieciństwie nie miała czasu na zabawy, bo od siódmego roku życia chodziła na służbę.

Któregoś lata babcia postanowiła, że będziemy bawić się w dom. Wybraliśmy piękne, słoneczne, przylegające do maleńkiej plaży miejsce nad rzeczką. Tam z leszczyny i wierzbowych witek wypleliśmy stół i ławki oraz przygotowaliśmy, omurwane kamieniem, palenisko z kociołkiem do gotowania herbaty. W pobliżu, z gliny, kamieni i leszczynowych patyków, wybudowaliśmy także piec chlebowy.

Gdy wszystko było gotowe, chłopcy zbierali suchych gałęzi i napalili w piecu, a dziewczynki, z babcią, przygotowały ciasto. I upiekliśmy doskonałe chrupkie bułki. Jedliśmy je na uroczystym przyjęciu z muzyką i tańcami (babcia zaprosiła swojego znajomego, starego Gunię z Sosien, który pięknie grał na skrzypcach), posmarowane świeżym masłem, pijąc zimnym mlekiem, a ich niepowtarzalny smak czuję w ustach do dzisiaj.

Babci marzył się jeszcze prawdziwy letni domek w pobliskim lesie, ale tego lata nie zdążyliśmy go wybudować, a następnej wiosny już nie doczekata.

Do naszej paczki należało sporo osób: Ja i mój brat Bogusław, kuzyn Czesio, synowie gajowego – Andrzej i Marek, najbliżsi sąsiedzi – Janek, Zosia i Edward oraz wakacyjni przyjaciele z Piotrkowa Trybunalskiego – Robert, Czesław i Jadzia.

Bawiliśmy się w podchody i w zdobycie sztandaru, ale najczęściej, razem z dziewczynami, całymi dniami, graliśmy w piłkę nożną na Błoniu Legenca, na boisku, które sami przygotowaliśmy. Bo były to czasy Kazimierza Górskiego, w których Lato, Szarmach, Kasperczak i inni jego zawodnicy rozstawiali Polskę na całym świecie.

I w pobliżu, pod Wywozem, w krytej strzechą chatupie, mieszkał stary Jan. My, dzieciaki nazywaliśmy go Jaska – który każdego roku, może dlatego, że nie miał własnych dzieci, na mikołajki robił nam wszystkim paczki. Były w nich jabłka i orzechy, i po kilka cukierków. Jaska był bardzo miłym, życzliwym każdemu i uczynnym człowiekiem, ale – jak powiadała moja mama – nie miał zbyt lotnego umysłu, dlatego we wszystkim zdawał się na żonę Marię. Ona prowadziła go przez życie i decydowała kiedy i co będą robić. A gdy zachorowała i szykowała się do ostatniej podróży, nie rozczuła się nad sobą, tylko powiedziała:

– Jasiu, ty nie płacz! Ja cię tak samego nie zostawię. Będę cię odwiedzała i mówiła, kiedy masz siał, a kiedy sadzić kartofle...

I taki był świat mojego dzieciństwa. Pomimo, że od tamtego czasu, minęło wiele lat, ciągle do niego wracam i żyję nim niemal codziennie.

Czasami ogarnia mnie wielka tęsknota. I chce mi się płakać, ale nie ze smutku, że tego świata już nie ma – bo on jest we mnie, tylko ze szczęścia, że miałem taki fart; że swoje dzieciństwo spędziłem w towarzystwie mojej babci, rodzeństwa, rówieśników z podwórka i przyjaciół z Piotrkowa Trybunalskiego, którzy przyjeżdżali do swojej ciotki do Majdanu i przylgnęli do nas jak rodzeństwo. I że był w nim, Kochający konie, mój dziadek Franciszek, i ktoś taki, jak Jaska...

Kilka lat temu Robert, któremu wtedy zmarła matka, odwiedził mnie w Birczy, gdzie obecnie mieszkam i prosił, abym podwiózł go do Majdanu. W drodze, gdy mijaliśmy serpentyny na Krepaku i zbliżaliśmy się do Huty Brzuskiej, powiedział:

– A pamiętasz te nasze wspólne wakacje i zabawy, gdy byliśmy mali i spotykaliśmy się u was na podwórku? To były najszczęśliwsze chwile w moim życiu!

Spojrzałem na niego i od razu zrobiło mi się błogo na sercu, bo pomimo wielkiego smutku, który go w tych dniach przygniatał, zobaczyłem w jego oczach ra-

dość, która przyszła wraz ze wspomnieniem naszego wspólnego dzieciństwa.

– Pamiętam! W moim też! – odpowiedziałem, bo czułem to samo, co on. Bo od dzieciństwa, ja i on – pomimo, że jemu życie dało niezłego kopa i jakiś czas spędził w kryminale, a ja byłem policjantem – i wszystkie dzieciaki z podwórka, pozostaliśmy przyjaciółmi, niezależnie od tego, gdzie którego z nas rzuciły losy. I chyba już nigdy nic tego nie potrafi zmienić.

Wiesław Hoop
Redaktor strony Edward Bolec

Wiesław Hoop – pisarz i publicysta związany z Podkarpaciami (Rzeszowski Oddział Związku Literatów Polskich). Autor sześciu powieści (*Spacer ze śmiercią*, *Wbrew woli*, *Poranek pełen nadziei*, *Przed wyrokiem*, *O północy w Bieszczadach* i *Długa noc*) oraz zbioru opowiadań *Wilki i ludzie* i inne bieszczadzkie opowieści). W 2020, za działalność pisarską, odznaczony honorową odznaką „Zasłużony dla Kultury Polskiej”, laureat konkursów literackich oraz nagrody „Złote Pióro 2021” w kat. proza, a także „Książka Roku 2021”. Wszystkie wymienione wyżej powieści autora, z wyjątkiem *Poranek pełen nadziei*, zostały również wydane w formie audiobooków przez Wydawnictwo Lind & Co, więc są także dostępne w wersji do słuchania.

TWO WORDS TO THE WISE

Robert A. Rothstein
University
of Massachusetts
Amherst
rar@umass.edu

The Mysterious KALBI

The Polish website “Kalbi.pl” describes itself as a “kingdom of calendars” (*królestwo kalendarzy*), and indeed one can find there a variety of calendars in addition to the standard calendar. They include monthly calendars of unusual holidays (*kalendarze świąt nietypowych*), yearly school calendars (*kalendarze szkolne*), calendars of school vacations (*kalendarze ferii zimowych*), a calendar of shopping Sundays (*kalendarze niedziel handlowych*), a calendar of public holidays (*kalendarz dni wolnych od pracy*), an astrological calendar of the phases of the moon (*astrologiczny kalendarz faz księżyca*), a calendar of name days (*kalendarz imienin*), a calendar of fertile days (*kalendarz dni płodnych*), a pregnancy calendar (*kalendarz ciąży*) and a proverb calendar (*kalendarz przysłów*).

I called the website “mysterious” because the only explanations that I could find for the name “Kalbi” in any languages is “Korean barbequed beef short ribs,” and an Arab tribal name, which I don’t think are related to Polish calendars. My favorite lists are the ones that specify unusual holidays, which I’ve cited in past columns and which I’ll return to here after some words of explanation. The term *ferie* is derived ultimately from Latin *feriae*; both words are used only in the plural. “Shopping Sundays” are those on which large stores are allowed by law to be open. On most Sundays the only stores that are permitted to function are small ones. Older readers may remember the so-called “Blue Laws” in Massachusetts and other states that limited certain activities on Sundays. There’s no generally accepted explanation for why they were called “blue.” In Poland “small stores” are defined as those where the owner is behind the counter (*gdzie właściciel stanie za ladą*). This definition, incidentally, is interesting from the point of view of Polish grammar. The form *stanie* is from the perfective verb *stanąć* (“to stand up or assume a standing position”), so it should mean “will stand up” but here has the meaning of potentiality. The Polish term for what in America are called public (or legal) holidays literally means days without work.

Most (if not all) readers of these columns will know that name days (*imieniny*) are the holidays

associated in Catholic tradition with an individual’s baptismal name, usually the name of a saint. In Poland they are celebrated more often than birthdays, although the celebration of birthdays has become more common in recent years, perhaps under the influence of American culture. Still, almost all Polish calendars list the name of the saint or saints associated with each day of the year. Other lists, such as those in the Polish edition of *Wikipedia*, also include non-canonical names, such as *Skarbimir*, apparently meaning someone who is concerned for peace, which is listed for January 26, today’s publication date. The calendar of fertile days is used primarily for family planning or by some for birth control. The pregnancy calendar is used to predict the expected date of birth. The proverb calendar suggests a proverb for every day. What follows is a sample of the unusual holidays, namely, those for the first few days of January. Some are listed as “world (*światowy*) X day,” others as “international (*międzynarodowy*) X day and still others have neither characterization.

January 1 is not only New Year’s Day, but also World Hangover Day (*Światowy Dzień Kaca*), World Peace Day (*Światowy Dzień Pokoju*) and Public Domain Day (*Dzień Domeny Publicznej*). The public domain consists of creative works that are not (or no longer) protected by copyright, trademark or patent. January 2 is World Introvert Day (*Światowy Dzień Introwertyka*) and also Creampuff Day (*Dzień Pysia*). January 3 is Paper Straw Day (*Dzień Słomki do Picia*), which commemorates the patent received by Marvin C. Stone on that date in 1888. January 4 is World

Braille Day (*Światowy Dzień Braille’a*), which honors Louis Braille, the French inventor of the alphabet for the blind, who was born on January 4, 1809. For no obvious reason January 4 is also Spaghetti Day (*Dzień Spaghetti*), officially recognized as such in the United States since 1950.

January 5 is Whipped Cream Day (*Dzień Bitej Śmietany*), which celebrates the 1914 birthday of Aaron S. „Bunny” Lapin, who invented whipped cream in a spray can (*Reddi-wip*) in 1948. It is also World Hypnotism Day (*Światowy Dzień Hipnotyzmu*). January 6 is Philatelist Day (*Dzień Filatelisty*), which commemorates the establishment in

Kraków in 1893 of the *Klub Filatelistów*. The term “philately” for the hobby of stamp collecting comes from French *philatelie*, coined by Georges Herpin in 1864 using the Greek word *atelēs* (“tax-free”). Postage was originally paid by the recipient; a stamp indicated that postage had been paid by the sender. January 6 is also Snuggling Day (*Dzień Wtulania Sie*). January 7 is Oddball Day (*Dzień Dziwaka*). The dictionary explains that if you look closely at everyone, it turns out that each one is an oddball (*jakby tak każdemu przyjrzeć się z bliska, to szybko okaże się że jest dziwakiem*).

January 8 is Elvis Presley Day (*Dzień Elvisa Presleya*). Although the calendar doesn’t mention it, it turns out that Elvis was born on that date in 1935. It does credit him with “many timeless hits” (*wiele ponadczasowych hitów*). January 8 is also Rotation of the Earth Day (*Dzień Rotacji Ziemi*), celebrated because each of us should know at least the fundamentals of astrophysics (*podstawy astrofizyki*). There’s also something else to celebrate on January 8: Tidy Up Your Desk Day (*Dzień Sprzątania Biurka*). January 9 is League for the Protection of Nature Day (*Dzień Ligi Ochrony Przyrody*), honoring the oldest Polish ecological organization, which held its first congress on that date in 1928. January 9 is also Apricot Day (*Dzień Moreli*), one of a number of days devoted to fruits and established to encourage the eating of healthful snacks. (I note that I was taught in school many years ago that “healthy” applied to people, while “healthful” applied to things. Apparently, that rule of usage dates from the 1880’s and nowadays most English speakers use “healthy” in both contexts.)

I have to skip over to January 21 to find the use of *międzynarodowy* (“international”) instead of *światowy* (“world”) in *Międzynarodowy Dzień Spodni Dresowych* (International Day of Sweatpants [not dress pants!]), which the calendar recommends for providing comfort (*komfort*) during physical exercise and which can be worn not only at home, but “also fit sporty-casual stylizations” (*pasuje też do sportowo-casualowych stylizacji*) [whatever that means]. I’m also not sure what the difference is between *międzynarodowy* and *światowy*.

WYSYŁAMY DO POLSKI:

- KWIATY ▪ UPOMINKI ▪ KOSZE
- ZESTAWY SPOŻYWCZE

SPRAW
KOMUŚ
WIELKĄ
RADOŚĆ!

908-352-9100

www.polamerNY.com

POLAMER

NA KAŻDĄ OKAZJĘ Z GWARANTOWANĄ DOSTAWĄ DO DOMU ODBIORCY

Recenzja nowej książki dr Aleksandry Ziółkowskiej-Boehm

„Pisarskie Delicje”

Niedawno w wydawnictwie Bellona ukazała się najnowsza książka autorstwa Aleksandry Ziółkowskiej-Boehm pt. „Pisarskie Delicje”. Autorka pisze w niej o swoich reportażach literackich. Książka dostarczy czytelnikowi wiele informacji na temat warsztatu pisarskiego autorki.

W książce można znaleźć opinie zarówno krytyków, jak i czytelników, informacje o reportażach literackich, literaturze faktu oraz występujących przy pisaniu książki dylematach pisarki. Aleksandra Ziółkowska-Boehm docieka, jak książki po ukazaniu się na rynku wydawniczym żyją własnym życiem, nierzadko wbrew zamierzeniom autorów.

Opowiada o losach nietuzinkowych ludzi, których spotkała w Polsce, Kanadzie i Stanach Zjednoczonych, a nawet w Argentynie i Brazylii. Nie waha się zmierzyć z wielkimi nazwiskami kultury, takimi jak Isaac Bashevis Singer czy Jerzy Giedroyc, redaktor naczelny paryskiej „Kultury”, który przez dziesięciolecia kształtował smak literacki i polityczne poglądy polskich elit politycznych i kulturalnych na emigracji i Polsce. W jej książce zamieszczonych jest szereg interesujących zdjęć wzbogacających jej merytoryczną wartość. Pozycja napisana jest znakomitą stylem i dobrze się czyta.

Dr Aleksandra Ziółkowska-Boehm od lat współpracuje ze Stowarzyszeniem Weteranów Armii Polskiej – Placówką w Bensalem, PA. Organizowała w tym miejscu szereg spotkań autorskich. Od lat wspiera patriotyczny program SWAP poprzez swoją publicystykę w prasie polonijnej. Jest kustoszem spuścizny Melchiora Wańkowicza, nieustannie popularyzuje jego dzieła, znakomitą szkołę reportażu. Jej ciepło wewnętrzne, przyjaźń okazwana ludziom i osobisty urok i wdzięk przyciągają ludzi, a u czytelników wywołują chęć czytania jej kolejnych książek.

Autorka w latach 70. XX wieku była osobistą asystentką wybitnego pisarza

Melchiora Wańkowicza, z którym przez wiele lat współpracowała, pomagając mu w finałowym opracowaniu jego książek. Melchior Wańkowicz przekazał jej swoje archiwum pisarskie, które służyło autorce przy pisaniu książek o Wańkowiczu.

Autorka działa w Polskim Uniwersytecie Ludowym w Filadelfii oraz jest sympatykiem Stowarzyszenia Polskich Inżynierów Polonia Technica. Jest członkiem ZAIKS oraz Związku Pisarzy Polskich na Obczyźnie. W uznaniu swoich zasług wniesionych w rozwój kultury polskiej i za działalność pisarską została wyróżniona szeregiem medali i odznaczeń, m.in. Złotym

Krzyżem Zasługi RP,

medalem Ignacego Paderewskiego, medalem Zasłużony Kulturze Gloria Artis oraz wieloma dyplomami uznania i tytułami honorowymi.

Jej książki obejmują szeroki zakres tematyczny, od losów ludzi wciągniętych w zawieruchę wojenną, do problematyki rdzennych mieszkańców

Ameryki czy związków rodzinnych ze znaną szwedzką aktorką filmową Ingrid Bergman. Ziółkowska-Boehm pisze w języku polskim i angielskim.

Najważniejsze książki tej autorki to: „Blisko Wańkowicza” (1975, 1978, 1988), „Z miejsca na miejsce” (1983, 1986, 1997, 2012), „Na tropach Wańkowicza” (1989, 1999), „Na tropach Wańkowicza po latach” (2009), „Proces Melchiora Wańkowicza 1964” (1990), „Ulica żółtego strumienia” (1995, 2004), „Kaja od Radosława, czyli historia Hubalowego krzyża” (2006, 2014), „Dwór w Kraśnicy i Hubalowy Demon” (2009, 2015), „Druga bitwa o Monte Cassino i inne opowieści” (2014), „Wokół Wańkowicza” Warszawa, PIW 2019, „Pisarskie delicje”, Warszawa, Bellona 2019.

Książka jest dostępna na Amazon.com.

▣ JANUSZ ROMAŃSKI

NIERUCHOMOŚCI NA FLORYDZIE

oraz przy słynnym Źródleku Młodości (Warm Mineral Springs)

KUPNO - SPRZEDAŻ - DOMY - DZIAŁKI

• SARASOTA • NORTH PORT • VENICE • PORT CHARLOTTE

18 LAT DOŚWIADCZENIA NA LOKALNYM RYNKU

Agata Bulanda PA preferred **SHORE**

Realtor – Notary Public

50 S. Lemon Ave. Ste 302, Sarasota, FL 34236

Biuro: 941-999-1179, cell 941-323-6519

agatabulanda@msn.com

www.agatabulanda.com

MÓWIE
PO POLSKU

SL 3123922

AMERYKAŃSKA CZĘSTOCHOWA
DUCHOWA STOLICA POLONII

THE NATIONAL SHRINE OF OUR LADY OF CZESTOCHOWA
654 FERRY ROAD, PO BOX 2049, DOYLESTOWN, PA 18901
TEL. 215-345-0600 EMAIL: INFO@CZESTOCHOWA.US
WWW.CZESTOCHOWA.US

We invite you to visit us!

The American Institute of Polish Culture, Inc.

Phone: 305.864.2349

e-mail: info@ampoloinstitute.org

www.ampoloinstitute.org

**Honorary Consulate
of the Republic of Poland**

Blanka A. Rosenstiel, Honorary Consul

Phone: 305.866.0077

e-mail: polconsulfl@yahoo.com

**Chopin Foundation
of the United States, Inc.**

Phone: 305.868.0624

e-mail: info@chopin.org

www.chopin.org

Competitions • Concerts • Scholarships

1440 79 th Street Causeway, Suite 117, Miami, Florida 33141

Wzruszająca biografia Anny Dymnej

Niekwestionowana gwiazda polskiej sceny i ekranu – Anna Dymna – doczekała się książki, która pokazuje ją w ciekawy sposób. Przybliży artystkę zniewalającą urodą, desperacko walczącą o pokrzywdzonych przez los, a także i damę potrafiącą przeklinać...

„Dymna” autorstwa Elżbiety Baniewicz ukazała się niedawno nakładem wydawnictwa „Marginesy”. Bohaterka publikacji swoim życiem i osobowością dostarcza materiału na wiele tomów, ale i te 500 stron wystarcza, by doznać wrażeń, z przewagą podziwu. Jaka jest Anna Dymna, wypowiedzieli się też ludzie ze świata artystycznego, np.: **Grzegorz Turnau:** „Nie ma Dymnej bez ognia. Podziwiam Anię i pożar serc, który wznieca”; **Sonia Bohosiewicz:** „Nikt nie klnie tak pięknie jak Dymna!”; **Janusz Majewski:** „Prawdziwa Barbara Radziwiłłówna na pewno nie była taka piękna i seksowna jak Ania!”.

Powszechnie Dymna kojarzona jest z filmami „Sami swoi”, „Nie ma mocnych”, „Kochaj albo rzuć”, „Trędowata”, również z serialem „Królowa Bona” i paroma nowszymi. Mało kto wie, że Dymna debiutowała w 1969 r. teatralną rolą Isi i Chochoła w „Weselu” Wyspiańskiego. Zagrała ponad sto ról teatralnych i filmowych. Jej talent i urok to nie wszystko, uwagę mocno przyciągają społeczne zasługi gwiazdy. Dymna to wielki, szlachetny człowiek niosący pomoc najsłabszym.

W 1999 r. rozpoczęła współpracę z Fundacją im. Brata Alberta i jej prezesem ks. T. Isakowiczem-Zaleskim, pomagając m.in. przy realizacjach inscenizacji Teatryku „Radwanek”, którego aktorami są osoby niepełnosprawne intelektualnie, mieszkańcy schroniska w podkrakowskich w Radwanowicach. W 2003 r. założyła Fundację „Mimo Wszystko”, która pomaga wielu osobom chorym i niepełnosprawnym w całej

Anna Dymna to niekwestionowana gwiazda polskiej sceny i ekranu

Polsce, a także koordynuje pracę woltariuszy.

Aktorka była trzykrotnie zamężna. Ma syna. To Michał Szota urodzony w 1985 r. Ukończył filmoznawstwo, ale pracuje jako muzyk – jest gitarzystą improwizującym.

 H.K.

„Misiek” nowożeńcem!

 facebook.com/Misiekoterski

44-letni Michał Koterski i 31-letnia Marcela Leszczak sprawili niespodziankę, publikując na początku tego roku swoje dłonie ze złotymi krążkami. Ślub trzymany w tajemnicy ujawnili po fakcie. Nie dopadli ich paparazzi, zresztą ci rodzimymi mieliby daleko, bo para pobrała się w trakcie amerykańskich wojaży.

Fotografia dłoni z obrączkami była wśród internetowych relacji z podróży na południu Stanów Zjednoczonych. Koterski i jego ukochana wyruszyli w drogę z synkiem Frysiem, nie uprzedzając, że to będzie zarazem podróż ślubna i poślubna. Nie chcieli krótkiego wypadu, tylko dłuższej trwającej przyjemności. Uwzględnili też w swojej trasie podróży Meksyk.

Podczas pobytu w USA para zajrzała do miejsc kojarzonych z amerykańskimi hitów kinowych. Był też czas na błogi wypoczynek i bez troskę. Odpoczywając w Miami na Florydzie, aktor zachwycał się atrakcjami niemal jak jego syn. Relacjonował m.in.: „Wszystko jest jak w filmie. Życie jest w

Michał Koterski i Marcela Leszczak wzięli w USA utrzymanie w tajemnicy ślub

ogóle cudowne, naprawdę. Warto było ciężko zasuwać w tym roku, żeby móc sobie tak pożyć jak dziś”.

Jeszcze niedawno „Misiek” – bo taki Koterski ma pseudonim – był w kiepskiej sytuacji, co wyznał w nowej książce tworzonej z Beatą Nowicką „Michał Koterski. To już moje ostatnie życie”. Napisał m.in.: „Przeleciał mi przed oczami film z życia i zrozumiałem, że jak dzisiaj się nie zatrzymam, to już nigdy nie powtórzy się taka szansa. Umrę tu samotnie. Zaćpam się, zapiję, zachleję na śmierć. To będzie mój koniec”. Nie brak wyznań, które mogą szokować – od czternastego roku życia zażywał narkotyki. W liceum zamiast do szkoły chodził do klubów, gdzie zaprzyjaźnił się z lokalnymi gangsterami. Parę dni przed maturą pilnował ojca, żeby ten nie zapił się na śmierć. Jak to stało się, że dzisiaj jest „czysty”? Mówi o tym wprost: „To dar od Boga”. Oby te spokojne i zdrowe dni trwały zawsze, a miłość nowożeńców nigdy nie zgasała.

 H.K.

Antoni Królikowski znów w tarapatkach

Antoni Królikowski został skazany za jazdę samochodem pod wpływem marihuany

Już tamten rok był pasmem kłopotów dla potomka Królikowskich, a 2024 tym bardziej zaczął się dla aktora pechowo. Usłyszał wyrok w związku zeszłorocznym incydentem.

„Antoni K. skazany za jazdę samochodem pod wpływem marihuany” – takie wieści widniały na początku stycznia prawie we wszystkich mediach. Sąd Rejonowy Warszawa-Wola orzekł wobec Antoniego K. karę roku ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania prac społecznych, kilkuletni zakaz prowadzenia pojazdów i zapłaceniu kilku tys. zł.

Oskarżony tłumaczył podczas rozprawy, że stosuje leczniczą marihuany, a jego zatrzymanie nie wynikało z nieprawidłowości związanych z jego jazdą samochodem, tylko wzięło się z anonimowego, złośliwego donosu. Aktor uznał, że niesłusznie został zrównany z kierowcami, którzy prowadzą w stanie nietrzeźwości.

Sądu nie przekonały jego wyjaśnienia, głównie przez wzgląd na fakt, że lecznicza marihuana nie widnieje na liście leków zalecanych do stosowania w przypadku leczenia chorób, z jakimi boryka się oskarżony (aktor od 2016 r. choruje na stwardnienie rozsiane). Nie bez znaczenia jest także fakt, że wspomnianego środka nie zalecił mu żaden lekarz – była to jego „inicjatywa prywatna”.

Pan Antoni konflikty z prawem miał już w 2011 r., gdy został zatrzymany za napaść na dwóch policjantów. Sprawa została umorzona, a Królikowski zobowiązał się zapłacić poszkodowanemu funkcjonariuszowi kwotę zadośćuczynienia w wysokości 8 tys. zł. W maju 2023 r. Królikowskiemu został postawiony zarzut uchylania się od płacenia alimentów na rzecz syna oraz żony. Ślub z aktorką Joanną Opozdą był w sierpniu 2021 r. Rozstali się szybko, bo w lutym 2022 r., niedługo przed narodzinami ich syna Vincenta. Oprócz krążących w mediach wieści o zdradzie i rozpadzie związku aktorowi nie posłużył zeszłoroczny instagramowy skandal z rzekomym „atakem hakerskim”. Królikowski był publicznie krytykowany.

 H.K.

ROMUALD MAGDA, ESQ.

*Absolwent Uniwersytetu Jagiellońskiego
oraz New York Law School*

 718-389-4112

776A Manhattan Ave, Brooklyn, NY 11222

Więcej informacji na www.MagdaESQ.com

romuald@magdaesq.com

WSZELKIE SPRAWY DOTYCZĄCE NIERUCHOMOŚCI

- problem z deweloperami • spory z sąsiadami o granice nieruchomości
- kupno – sprzedaż nieruchomości, condo, coop (closings)
- reprezentacja właścicieli i najemców w sprawach umów o najem lokali użytkowych (biznesów, sklepów – commercial leases) • sprawy landlord tenant

WSZELKIE SPRAWY SPADKOWE

- wnioski o uznanie testamentów • spory sądowe dotyczące spadków
- reprezentacja spadkobierców i kredytorów spadku
- testamenty • trusty (living trust) • pełnomocnictwa • „living will”

SPRAWY ROZWODOWE – UMOWY PRZEDMAŁŻEŃSKIE

KUPNO – SPRZEDAŻ BIZNESÓW

RZETELNOŚĆ, FACHOWOŚĆ I DOŚWIADCZENIE, NA KTÓRYM MOŻESZ POLEGAĆ!

GREENPOINT INSURANCE BROKERAGE

KOMERCYJNE:

Commercial Liability
Workers Compensation
Pojazdy komercyjne
Professional Liability
Disability
Umbrella
Bonds

OSOBISTE:

Domy
Auta
Życie
Zdrowie
Motocykle
Łodzie

MARCIN LUC

Insurer Broker

680 Manhattan Ave., Brooklyn, NY 11222

Tel: 718-383-0306, Fax: 516-706-0206

**NOWA, DOGODNA LOKALIZACJA
DLA KLIENTÓW Z NJ, PA I UPSTATE NY**

321 Route 94 S, Warwick, NY 10990, Tel. 845-250-0050

Jesteśmy licencjonowani w NY, NJ, PA, CT & FL

insurance@greenpointbroker.com

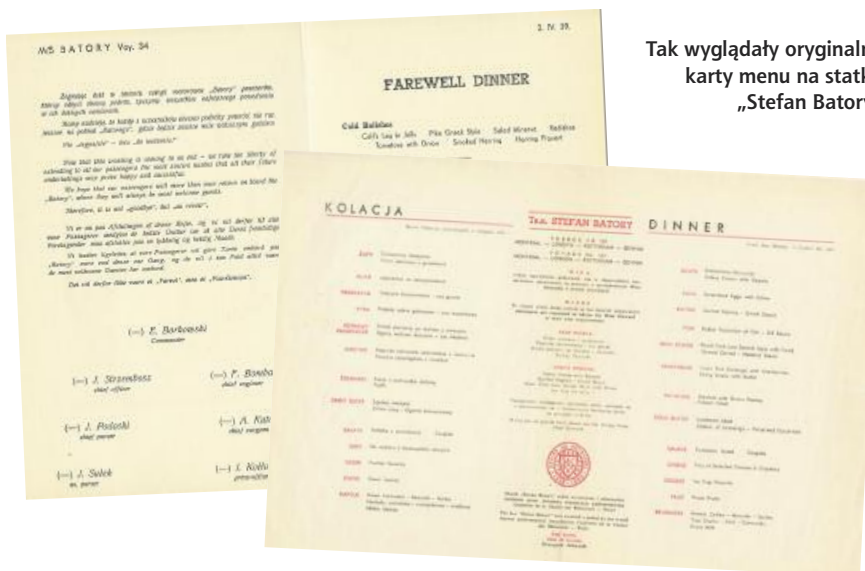
www.GreenpointBroker.com

Menu na wagę złota

Zwykłe, tzw. użytkowe zapisy, nie podlegają archiwizacji, trafiają więc do kosza, choć czasem są wyjątki – stają się pamiątkami i kosztują krocie. Tak bywa nawet z banalnymi z pozoru kartami dań restauracji.

Menu lokalu jest dla nas czymś oczywistym. Ktoś jednak musiał na taki pomysł wpaść pierwszy i opracować sposób przedstawiania ofert klientom. Pierwsze wykazy dań pojawiły się prawdopodobnie pod koniec XVII w. Prym wiodła w tym Francja. Na dużych plakatach przy wejściach do lokali wypisywano dostępne potrawy. Potem okazało się, że praktyczniejsza jest tablica i kreda, co zresztą w niektórych miejscach utrzymuje się do dziś (zwłaszcza w wegańskich barach, stawiających na ekologiczne rozwiązania, wykluczających laminowane karty). Osobne menu, trafiające na stolik każdego klienta, upowszechniło się dopiero w XIX wieku, przy czym mieli je tylko zamożni i dostojni goście. Tak traktowano zwłaszcza rodziny królewskie. Karta dań przyjęła się po 1850 r., każdy szanujący się gość oczekiwał pisemnej prezentacji dań. 50 lat później menu było już prawie normą. Za-

Tak wyglądały oryginalne karty menu na statku „Stefan Batory”

© Muzeum Śląskie w Katowicach/domena publiczna

częto mocniej skupiać się nad formą. Karty jadłospisu projektowali artyści, nawet sam Gauguin czy Renoir.

Obecnie menu stały się obiektem zainteresowania miłośników grafiki użyt-

kowej i historii kulinariów. Niektóre tego rodzaju „zabytki” są droższe niż złoto, zwłaszcza gdy towarzyszy im szczególna historia. W minionym roku menu z Titanica zostało sprzedane za 83,000 funtów

(około 421 tys. zł). Szczegółowo opisuje ono pierwszą kolację na pokładzie po wypłynięciu Titanica z Queenstown w Belfaście i ukazuje bogactwo dań, z których korzystali pasażerowie luksusowego liniowca. Serwowano ostrygi, polędwicę wołową z kremem chrzanowym i puree z pasternaku, a na deser wyszukane tarty lub budynie.

Z karty dań można wyczytać obyczajowość przodków. W Polsce zainteresowanie wzbudziło m.in. menu ze statku „Batory”. Są tam swojsko brzmiące kartofle młode z koprem czy polędwica wieprzowa po chłopsku, ale też zagranicznie nazwy, np. sałatka „jardiniere”. Na statku serwowano też bezy, francuskie tosty, trufle. Można było skorzystać z pomocy wine-stewarda, który opowiadał o najlepszych i najmodniejszych winach.

Mody i warunki zmieniają się, są różne programy do tworzenia menu. Karty mają wersje papierowe i elektroniczne. Ważne, by były czytelne, zachęcające i aktualizowane. Wymagania klientów rosną, więc oprócz różnych wersji językowych, wskazane są np. informacje o alergenach.

 H.K.

Studniówki jak wesela

Bal maturalny z założenia był szkolną zabawą, pełną radości, ale nie przepychu. W ostatnich latach nabrał innego charakteru. Stał się swoistym biznesem. Studniówki trafiają do najdroższych lokali, a rezerwacje z zaliczkami są czasem robione z ponad rocznym wyprzedzeniem.

Studniówki przeszły ogromną metamorfozę. Początkowo były skromnymi imprezami organizowanymi w szkole, podczas których oprócz tańca była część artystyczna, uczniowie prezentowali na scenie skecze. Poczęstunek był skromniejszy od obecnego, tworzony głównie przez mamy.

Polska należy do nielicznych krajów, gdzie bale odbywają się przed maturą, a nie po zdanych egzaminach. To jednak nie jest tyle dziwne, co rozmach współczesnych studniówek. To bardzo

droga impreza, na szczęście nie jest obowiązkowa, więc wielu z niej rezygnuje.

Filmowanie i fotografowanie przestało wystarczać. Pojawiły się fotobudki, fotolustra, ledowe neony, cekinowe ścianki, świecące litery, a w skrajnych przypadkach nawet limuzyny. Dziewczyny rezerwują wizyty w salonach na fryzury, makijaże, paznokcie – jak panny młode. Trwa rewia strojów. Koszt dopracowania wyglądu i opłata za imprezę od 2 osób może sięgać wysokości pensji.

Tym, co zachowało się od dawna, to przesady, ale traktowane z przyzwyczajeniem oka. Czerwona bielizna na szczęście, podwiązka, czerwony krawat, a choćby nawet nitka. Dobrze też mieć coś pożyczanego i warto – co najryzykowniejsze – złapać dyrektora za kolaną w trakcie studniówki, co „gwarantuje” zdanie matury. Pomyślność

zapewnić ma też nieumyślne pomylenie kroków w polonezie, a o to chyba najłatwiej.

Kiedy weszły studniówki? Nie wcześniej niż matury. Na pewno nie przed 1788 r., kiedy to w Prusach wprowadzono maturę. Polska znajdująca się pod zaborami została częściowo objęta tą formą egzaminowania.

Dlaczego polonez? Od dawna stanowił on element ceremoniału dworskiego. Była to taneczna parada i prezentacja uczestników. Korowodu tańczących dotąd nie wyparła żadna moda.

Dlaczego 100 dni przed? Jest teoria tłumacząca, że to nawiązanie do stu dni Napoleona przeznaczonych na zdobycie władzy. Nie jest to chyba najtrafniejsze wytłumaczenie. Bardziej prawdopodobne jest, że 100 dni przed maturą wynika z zamiłowaniem do okrągłych liczb.

 H.K.

Nieodłączną częścią studniówkowej tradycji jest polonez tańczony przez maturzystów

 gov.pl

PRZY KAWIE O PRAWIE

Romuald Magda
Esq.

romuald@magdaesq.com

Jestem zarządcą spadku, w skład którego wchodzi nieruchomość. Okazuje się, że tylne ogrodzenie między działkami wkracza dwie stopy na naszą działkę. Nieruchomość ma być sprzedana. Sąsiad nie zgadza się, aby przesunąć ogrodzenie. Co zrobić, aby przenieść ogrodzenie zgodnie z granicami nieruchomości?

Adwokat właściciela działki musi zamówić i sprawdzić mapy geodezyjne („survey”), aby ustalić od jak dawna istnieje taki stan. Sprawdza się też dokumenty podatkowe obu działek. Drugi właściciel mógł bowiem nabyć własność części Pańskiej działki przez zasiedzenie, jeżeli to on używał tę część działki przez okres 10 lat. Jeżeli prawnik stwierdzi, że nie ma przedawnienia, należy rozpocząć sprawę w sądzie o ustalenie, że sporna część działki należy do spadku.

* * *

W agencji powiedziano, że mogę uzyskać ubezpieczenie medyczne za darmo. Kiedy pytałam się o wymagania, pani z agencji mówiła, żeby się nie martwić i podpisać formularz. Czy faktycznie nie muszę się martwić?

Przepisy o ubezpieczeniu zdrowotnym Medicaid (dla osób o niewysokich zarobkach) ustalają limity dochodów dla starających się o ubezpieczenie.

Limity te różnią się w zależności od liczby osób w rodzinie. Jeżeli okaże się, że dochód osoby wnioskującej jest wyższy niż podany na aplikacji, przepisy przewidują za to konsekwencje: finansowe, administracyjne, a nawet karne, takie jak np. utrata ubezpieczenia na przyszłość, konieczność zwrotu kosztów ubezpieczenia pokrywanego przez stan oraz zwrot kosztów leczenia i lekarstw. W przypadku gdy osoba taka była w szpitalu, a potem okazało się, że ubezpieczenie uzyskano niezgodnie z przepisami, osoba może być obciążona kosztami pobytu w szpitalu.

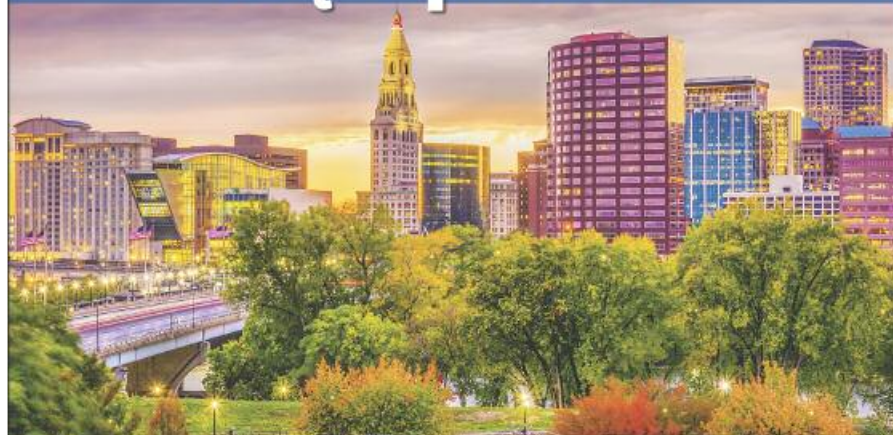
Urzędy finansowe mają zablokowany przekaz informacji i na różne sposoby sprawdzają, czy osoba o niskich dochodach nie ma wydatków przekraczających takie dochody.

Trzeba pamiętać, że fakt, że w „agencji mi tak poradzono”, nie jest tutaj żadną obroną. Osoby starające się o ubezpieczenie podpisują na wniosku oświadczenie, że podały wszystkie informacje zgodnie z prawdą.

Ta kolumna powstała w celach edukacyjnych i w żadnym wypadku nie może zastępować porady prawnej.

Adwokat ROMUALD MAGDA, ESQ. prowadzi praktykę prawną w Nowym Jorku od 1995 r. Jest absolwentem Wydziału Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz New York Law School. Wieloletni członek Stowarzyszenia Prawników Stanu Nowy Jork oraz Stowarzyszenia Prawników Polsko-Amerykańskich w Nowym Jorku. Posiada uprawnienia do występowania przed sądami Stanu Nowy Jork. Wszystkie osoby pracujące w naszej kancelarii mówią po polsku i angielsku.

SPRZEDAŻ NIERUCHOMOŚCI CONNECTICUT się opłaca!

Czy wiesz, że w Connecticut mieszczą się jedno z największych skupisk polonijnych w całym kraju? Od Stamford na granicy z Nowym Jorkiem po New Britain, gdzie mieści się słynna dzielnica „Mała Polska” - Connecticut oferuje bogate życie polonijne oraz niskie koszty utrzymania.

Odwiedź Connecticut i przekonaj się dlaczego ten stan jest coraz częściej wybierany przez rodaków jako doskonałe miejsce do zamieszkania... oraz inwestowania!

Działki	już od \$30,00
Domy jednorodzinne	już od \$130,000
Domy wielorodzinne	już od \$100,000
Rezydencje	już od \$250,000

Jacek Mikołajczyk

TWÓJ POLSKI AGENT NIERUCHOMOŚCI
Berkshire Hathaway HomeServices | New England Properties

tel. **860-874-6646**

Jacek@bhhsne.com ValleyFineHomes.com

197 Washington Street, New Britain
340 Main St., Farmington, CT 06032

UWAGA!

**Pracujemy z inwestorami
i oferujemy zarządzanie nieruchomościami
- PROPERTY MANAGEMENT**

© 2021 BHH Affiliates LLC. An independently operated subsidiary of America, Inc., a Berkshire Hathaway affiliated franchise of BHH Affiliates, LLC. Berkshire Hathaway and the Berkshire Hathaway HomeServices symbols are registered service marks of HomeServices of America, Inc. © Equal Housing Opportunity. Information not verified or guaranteed. If your home is currently listed with a broker, this is not intended as a solicitation.

Walentynki z MI AMORE

Mi Amore. Stworzone na tę okazję!

ŚLEDŹ NAS NA

William Schwitzer
& Associates, PC

820 2nd Avenue | 10th Floor | New York | NY 10017

CAŁODOBOWA POLSKA LINIA:

646-879-6490

www.wsatlaw.com | webmaster@wsatlaw.com

ZAKRES USŁUG:

- wypadki w pracy
- wypadki komunikacyjne i drogowe
- urazy i szkody zadane przez policję
- inne

PRZYKŁADOWE WYGRANE PROCESY NASZEJ KANCELARII:

\$27,700,000

**Verdict for Motor
Vehicle Accident**

\$19,800,000

**Verdict for Motor
Vehicle Accident**

\$5,600,000

**Settlement Construction
Accident Plumber**

\$5,500,000

**Settlement
Laborer**

ZAUFAJ FIRMIE O WYBITNYCH OSIĄGNIĘCIACH I UDOKUMENTOWANYCH SUKCESACH

